

Plenaire 35

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

18 april 2007

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
ACTUALITEITSDEBAT over het Masterplan Antwerpen, de werking van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) en het parlementaire controlerecht ter zake Motie van aanbeveling Actualiteitsmotie	29 29
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de kandidatuur van de minister voor de federale verkiezingen van 10 juni 2007 en haar functioneren binnen de Vlaamse Regering ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Van der Borght tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aangekondigde overstap van de minister naar het federale parlement en de daaruit voortvloeiende repercussies voor het beleid	29
ACTUELE VRAAG van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de aansprakelijkheid en verzekering van vrijwilligers	33
ACTUELE VRAAG van de heer Eloi Glorieux tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verkeersveiligheid in de omgeving van scholen	34
ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de beslissing van de Franstalige meerderheid van de gemeenteraad van Sint-Genesius-Rode betreffende de oproepingsbrieven en inschrijvingen voor de federale verkiezingen ACTUELE VRAAG van de heer Christian Van Eyken tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de inschrijving van Belgen die in het buitenland verblijven voor de komende verkiezingen in de faciliteitengemeenten en de beslissing ter zake van de gemeenteraad van Sint-Genesius-Rode	36
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de aangekondigde herstructureringen bij Opel Antwerpen ACTUELE VRAAG van de heer Ludwig Caluwé tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel over de aangekondigde herstructureringen bij Opel Antwerpen ACTUELE VRAAG van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de aangekondigde herstructureringen bij Opel Antwerpen	39
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	44
BENOEMING VAN EEN LID VAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN HET VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE	44
ROUWHULDE	44
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	45
MOTIE VAN ORDE Voorstel tot het verlenen van voorrang in de plenaire vergadering	45

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 3 februari 1998 houdende vaststelling van het wapen van privé-personen en instellingen – 1069 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3 Aangehouden stemmingen Hoofdelijke stemming	45 45
ONTWERP VAN DECREET houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten (opschrift gewijzigd door de Plenaire Vergaering: Ontwerp van decreet houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie) – 1070 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3 Aangehouden stemmingen Hoofdelijke stemming	46 47
ONTWERP VAN DECREET betreffende het hergebruik van overheidsinformatie – 1077 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	47
ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu – 1081 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 4 Hoofdelijke stemming	47
ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 op het vlak van het toezicht van de Vlaamse Regering op de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen – 1098 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	48
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van de schrapping en de aanpassing van eindtermen voor het studiegebied Algemene vorming van het secundair onderwijs voor sociale promotie – 1116 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	48
ACTUALITEITSMOTIE van de heer Rudi Daems, de dames Mieke Vogels en Vera Dua en de heren Jos Stassen, Jef Tavernier en Eloi Glorieux tot besluit van het op 18 april 2007 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Masterplan Antwerpen, de werking van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) en het parlementaire controlerecht ter zake – 1186 (2006-2007) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	48
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	48
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	51
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	51

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Agnes Bruyninckx: gezondheidsredenen;

Luc Van den Brande, Paul Wille: buitenslands;

Herman De Reuse, Jacky Maes, Johan Sauwens, Karim Van Overmeire: ambtsverplichtingen.

ACTUALITEITSDEBAT over het Masterplan Antwerpen, de werking van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) en het parlementaire controlerecht ter zake

De voorzitter: Dames en heren, het debat is geopend.

De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, geachte ministers, beste collega's, ik had mijn eerder deze maand ingediende interpellatieverzoek gericht aan minister Van Mechelen. Ik had het voornemen om mijn interpellatieverzoek vandaag te richten aan de minister-president, omdat de discussie eigenlijk het niveau van de financieel-procedurele kwestie en de PPS overstijgt. Jammer genoeg is de minister-president niet hier, maar we gaan graag in debat met u, heren ministers, over dit dossier.

Mijnheer de minister, ik ga niet heel mijn interpellatie hernemen, omdat dat dat binnen dit tijdsbestek absoluut onmogelijk is. Ik wil vooral debatteren over het wezen van het Masterplan zelf en over de vraag of we nog vertrouwen kunnen blijven hebben in wat de nv BAM, weliswaar in opdracht van de Vlaamse Regering, doet.

Al meer dan twee jaar ga ik, en niet alleen ik, stevig in debat met minister Peeters. Mijnheer de minister, u bent

trouwens consequent aanwezig tijdens de voortgangsrapportage, waarvoor onze waardering. Maar in uw antwoorden blijft u jammer genoeg vaak op de vlakke of minimaliseert u de zaken soms.

Zo ging het ook de weinige keren dat ik met minister Van Brempt in de voortgangscommissie heb kunnen debatteren over openbaar vervoer. Mevrouw de minister, u houdt nog steeds vol dat alles zal lopen zoals het in 2000 is gepland, bijvoorbeeld wat betreft de timing van de werken voor openbaar vervoer.

Intussen, met de recente beslissingen van de Vlaamse Regering van februari en maart van dit jaar, wordt 300 miljoen euro – wat, denk ik, een zwaar onderschat bedrag is – voor openbaar vervoer uit de BAM gehaald en opnieuw, weliswaar met een mooi strikje van PPS errond, aan De Lijn gegeven.

Beste collega's, sta me toe aan de alarmbel te trekken. De geloofwaardigheid van heel het Antwerpse Masterplan is op de helling komen te staan. Het is niet enkel die kleine groene oppositiepartij die dat zegt, maar ook, voor deze Vlaamse investeringsregering, veel minder verdachte bronnen.

Een belangrijk Antwerps bouwondernemer zegt dat Vlaanderen natuurlijk te veel betaalt voor de werken in Antwerpen. Dat schreef Knack vorige week. De hoofdredacteur van het economische weekblad Trends waarschuwt voor een gebrek aan transparantie bij PPS-structuren zoals BAM, die uiteindelijk leiden tot onverantwoorde meerkosten op de rug van de belastingbetaler.

Het Rekenhof zegt al meer dan twee jaar, op de voor haar kenmerkende, doch doortastende en meestal diplomatische manier, dat gevreesd wordt voor een uit de pan swingende kostprijs, voor gebrek aan transparantie en een parlement dat te veel buitenspel wordt gezet.

Ook de Inspectie van Financiën, heren ministers, toonde meermaals aan bezorgd te zijn om de bezwaring van het Vlaamse overheidsbudget en de beperkte meerwaarde van PPS in het BAM-dossier.

De inspecteur-generaal vroeg zich onlangs in een ruimer stuk over PPS in Vlaanderen zelfs af of de Vlaamse Regering wel op de goede manier bezig is met het gebruik van PPS in ons land. Deze specialisten, en ondertussen ook tal van opiniemakers, treden onze stelling bij. Mijnheer de minister-president, waarover u zich minstens even grote zorgen moet maken, is dat het zo geroemde politieke en maatschappelijke draagvlak voor het Masterplan aan het wegebben is. Heel wat mensen beginnen te morren. Het beeld blijft hangen dat elke Vlaming almaar dieper in de geldbeugel moet gaan voor de brug in Antwerpen en dat er misschien

iets niet pluis is met de manier waarop de beslissingen binnenskamers verlopen. Dat is geen goede zaak.

Het is bovendien een beetje cynisch dat gouverneur Paulus in het pre-BAM-tijdperk als de bezieler gold van een ruim draagvlak via de zogenaamde Staten-Generaal. Vandaag levert diezelfde gouverneur, als voorzitter van de Kwaliteitskamer, voor een buitenstaander op zijn minst merkwaardige adviezen af ten aanzien van bedrijven die met elkaar vechten om de offerte van de werf de eeuw ten belope van 2 miljard euro. Hij is daardoor, volgens ons, het draagvlak serieus aan het versmallen.

Daarom, mijnheer Voorhamme, vond ik de persdemarche van gisteren een vrij dubieus initiatief van de stad, de provincie, de haven en Voka. Dat is – deontologisch gesproken – voor een officieel statement overigens een vrij bedenkelijke verzameling van instanties. Waarom werd de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers of de Fietsersbond er niet bijgenomen? (*Applaus bij Groen!*)

Ik vond die demarche meer contraproductief dan goed voor Antwerpen. Ook ik ben Antwerpenaar, mijnheer Voorhamme, weliswaar niet van de stad, en ook ik wil van de stad een bereikbare, mooie, leefbare en groene stad maken. Ik doe dit los van een provinciale reflex. Ik ben in de eerste plaats Vlaams Parlementslid en moet erop toezien dat er goed wordt bestuurd en dat de centen van elke belastingbetalende Vlaming goed worden uitgegeven. Daarom zou ik liever met u in debat gaan in de voortgangscommissie BAM in het Vlaams Parlement, waar u en uw collega, de heer Janssens, burgemeester van Antwerpen, niet of amper op aanwezig bent geweest.

Niet alleen BAM en het Masterplan hebben een uppercut gekregen, ook de geloofwaardigheid van het Vlaams Parlement staat op het spel. Het is weliswaar maar een handjevol parlementsleden dat getrouw het BAM-dossier volgt, maar de voortgangsrapportage heeft haar nut bewezen, onder meer door het uitstekende werk van het Rekenhof. Groot was dan ook de verontwaardiging toen De Standaard de inhoud van een brief bekendmaakte waarin de BAM er bij de drie betrokken ministers, weliswaar vriendelijk, op aandrang om het vraagrecht van dat handjevol ambetante parlementsleden een beetje in te perken. Je houdt het niet voor mogelijk. Deze verontwaardiging beperkte zich gelukkig niet enkel tot de oppositie, de voorzitter van het Vlaams Parlement schreef een brief aan de minister-president die aan duidelijkheid weinig te wensen overliet.

Wat de voorzitter heeft gedaan is maar logisch ook, want wat omtrent de BAM gebeurt, druist volledig in tegen haar beleidsplan waarin ze schrijft dat het parlement opnieuw de waakhond van de regering moet zijn. Het is dan ook niet verwonderlijk dat we voor het eerst in drie jaar voortgangsrapportage fatsoenlijke antwoorden hebben gekregen van de regering. Dit keer gaat het

om een bundel van 25 pagina's met een degelijk antwoord, een unicum in de geschiedenis van de voortgangsrapportage.

Mevrouw de voorzitter, collega's, op het einde van dit actualiteitsdebat zullen we een motie ter stemming voorleggen, geen motie met zeventien punten over wat er allemaal aan het Masterplan moet veranderen, zoals opnieuw meer aandacht voor de projecten van openbaar vervoer en vergroening van de stad, maar een motie die gaat over de kern van ons parlementaire zijn. Mogen parlementsleden lastige pottenkijkers zijn als de democratie via PPS-projecten geoutsourcet wordt, zoals Jos Geysels schrijft? Daarom stelt onze fractie twee concrete zaken voor, namelijk dat alle PPS-projecten onderworpen worden aan een parlementaire voortgangsrapportage à la BAM en dat een onafhankelijk orgaan, waarom niet het Rekenhof dat zijn nut heeft bewezen, een grondige audit doet van de nv BAM en in het bijzonder van de rol en de besluitvorming van de Kwaliteitskamer.

Ik rond af met het opwerpen van de meer fundamentele vraag waarvoor het Masterplan Mobiliteit Antwerpen nog staat. Wat is het belang van dit plan voor Antwerpen én Vlaanderen? Ik vraag dit los van enige provinciale reflex. Toen wij in 2000 enthousiast onze goedkeuring gaven aan dit plan, was het een plan waarbij het economische belang niet zo primeerde. Dat de bedrijfswereld gisteren naast de burgemeester en de gouverneur postvatte, zegt genoeg wat dat betreft. Wij willen een masterplan dat Antwerpen mooier, groener, leefbaarder en bereikbaarder maakt, en waarbij ook fietsers en gebruikers van het openbaar vervoer net zoveel prioriteit krijgen als het vervoeren van containers van de linker- naar de rechteroever. Nu hebben we een masterplan dat te veel in functie staat van de bouw van een brug, zeg maar een auto- en vrachtwagenplan. Alle andere poten zijn doorheen de jaren stukje bij beetje alsmaar meer van onder het plan uit gezaagd.

Ik zeg dit niet alleen. De Inspectie van Financiën schreef op 12 februari 2007 veelbetekenend dat het oorspronkelijke concept van een geïntegreerd masterplan wordt verlaten. Ook het Rekenhof heeft dat in recente rapporten geschreven. Het Rekenhof maakt zich trouwens ook zorgen over alweer een verdere vertraging van de openbaarvervoerwerken. Mijnheer de minister-president, aan een dergelijk masterplan en de organisatie die dit plan belichaamt, willen we niet langer onze steun verlenen. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, dames en heren ministers, mijnheer de minister-president, in tegenstelling tot de collega van Groen! ga ik niet debatteren over het wezen van het masterplan. Misschien

wekt dat verbazing. U weet dat ik en mijn fractie minstens zeer koele minnaars zijn van dit hele project. Ik ga er echter niet over debatteren, omdat ik aanvoel dat er zowel in Antwerpen als in dit parlement een meerderheid is die dit project wil blijven steunen. Als oppositie hebben wij ons daarbij dan ook neer te leggen.

In het verleden hebben we verzet geboden, en wanneer het nog eens te pas komt, zal ik dat blijven doen, maar laat één ding duidelijk zijn: in Antwerpen is er een breed maatschappelijk draagvlak voor het feit dat Antwerpen ontsluitbaar en bereikbaar moet blijven. Dat heeft de heer Voorhamme gisteren terecht gezegd. Dat is ook het enige dat terecht was. Over de manier waarop dat moet gebeuren, lopen de meningen uiteen, ook in Antwerpen. Er zijn goedkope mogelijkheden. Een rechtstreekse en verbeterde aansluiting van de Liefkenshoektunnel – die tolvrij zou kunnen worden gemaakt – op de E17, en het aanleggen van een volwaardige Singelverbinding naast of in de zate van de ring, zou al heel wat mobiliteitsproblemen in en rond Antwerpen kunnen oplossen.

Het is Kurt Tuerlinckx van de Gazet van Antwerpen die vorige maandag zeer terecht heeft opgemerkt dat die primaire oplossing in Vlaanderen momenteel echter niet meer mogelijk is. We kunnen ze niet realiseren, omdat ze zo zwaar zou wegen op onze begroting dat we het hele Belgische verhaal in onevenwicht zouden brengen. Wij Vlamingen moeten er tegenwoordig voor zorgen dat de federale staatsschuld niet uit de hand loopt. We moeten dus op zoek naar kunstmatige PPS-constructies, waarmee we in Vlaanderen weinig of geen ervaring hebben en die ertoe leiden dat er oplossingen uit de bus komen die minstens betwistbaar en voor het parlement alleszins zeer ongewoon zijn.

Ze zijn minstens betwistbaar, want heel dat streven naar ontsluiting en bereikbaarheid van Antwerpen moet letterlijk en figuurlijk worden gefinancierd door middel van een kunstwerk, de fameuze Lange Wapperbrug. Men zegt ons dat die tolgeld gaat genereren, waarmee dan de andere, zeer noodzakelijke weg- en waterinfrastructuur zal worden gefinancierd. Mijnheer de minister, daar heeft het Vlaams Parlement het moeilijk mee. Dat blijkt ook uit onze reacties in de verscheidene commissievergaderingen die we aan dit onderwerp hebben gewijd.

Vijf commissies op rij verliepen bijzonder goed. De mensen van de BAM die het nieuwe PPS-verhaal beheeren, deden hun werk behoorlijk. In een brief van gisteren zeggen zij dat ook. Mijnheer Peumans, als verslaggevers hebben wij herhaaldelijk onze waardering uitgesproken voor de rapportering door het Rekenhof en de BAM.

Maar bij de zesde voortgangsrapportage liep het mis en ging de BAM de mist in. Hoe concreter het verhaal, hoe concreter ook onze vragen. Wij doen allemaal opzoekingswerk en kennen de ontwikkelingen. Meerderheid

en oppositie stelden zeer concrete vragen aan de mensen van de BAM, die daardoor misschien verrast waren. Ik geef toe: door het temperament van sommige collega's voelen mensen zich al eens in de hoek geduwd. Nietwaar, mijnheer Peumans? Maar de vragen waren terecht. Het is onze plicht om het dossier op die manier te volgen.

Tijdens de paasvakantie werd door de BAM de mogelijkheid gelanceerd het in de toekomst anders aan te pakken en over te gaan tot een schriftelijke procedure om de rechtstreekse confrontatie met het parlement te vermijden. Dat is het verkeerde signaal. Meerderheid en oppositie gingen daardoor op hun achterste poten staan. Het gaat niet op dat een belangrijk maatschappelijk project dat door ons gecontroleerd moet worden via een schriftelijke procedure behandeld wordt. Wij hebben recht op een rechtstreekse confrontatie met een algemene openheid van informatie als stelregel.

Vanuit mijn rol als oppositiewoordvoerder wil ik twee mensen uitdrukkelijk bedanken. Ten eerste heeft onze voorzitter gedaan wat ze moest doen: onze instelling beschermen. Dit kan niet en ze wenst niet dat op deze suggestie wordt ingegaan. Ten tweede wens ik de secretaris van onze commissie de heer Henk Cuypers proficiat. Hij heeft ervoor gezorgd dat de pogingen tot inmenging die er zijn geweest niet tot resultaten hebben geleid. Mijn collega-verslaggever de heer Peumans weet dat. De gouverneur van Antwerpen heeft ons rechtstreeks benaderd. De BAM heeft geprobeerd om sommige tekstpassages, onder andere die van de heer Decaluwe, aan te passen. Standvastig heeft ambtenaar Cuypers ervoor gezorgd dat het verslag is wat het is: een letterlijke weergave van wat werd besproken in de commissie.

De essentie van het verhaal is niet de toekomst van de BAM als dusdanig, maar wel hoe wij de verdere ontwikkeling van dit voor ons nieuwe project als parlementairen gaan begeleiden. Hoe kunnen we de nodige informatie bekomen?

De BAM heeft naar aanleiding van onze initiatieven en de reactie van de voorzitter bakzeil gehaald. In een brief van gisteren hebben zij zich, naar ik aanneem, uitdrukkelijk verontschuldigd voor hun reactie in de paasvakantie. Ze hebben beloofd dat ze terug zullen werken zoals bij de vijf voorafgaande vergaderingen: correct, eerlijk en open. Dat waarderen we.

Uit het antwoord bezorgd door de regering naar aanleiding van schriftelijke vragen achteraf, meen ik af te leiden dat ook zij hetzelfde wil. Ze gaat niet, zoals minister Peeters in een eerste reactie tijdens het paasreces, mee in een schriftelijke procedure. De regering stelt dat er inderdaad vertrouwelijke stukken zijn, misschien juridisch bezwaard, maar ze legt die neer bij het

Rekenhof, de bewaker van de correctheid van alle financiële operaties van ons gewest en onze gemeenschap. Als parlementsleden zullen wij die kunnen inzien.

Collega's, er zijn nogal wat zaken waarover we openheid willen. Ik zou graag het verslag van de BAM met betrekking tot het ambitieniveau van Noriant inzien. Ik zou graag het verslag van de Kwaliteitskamer over het ambitieniveau van Noriant inkijken. Ik zou graag willen weten op welke manier de BAM en de Kwaliteitskamer tegemoetgekomen zijn aan de juridische verplichtingen die enerzijds het zorgvuldigheidsbeginsel en anderzijds de vergewisplicht inhouden. Ik zou graag de technische tekortkomingen van alle bidders kennen en kunnen vergelijken. Ik zou graag de technische tekortkomingen van de Antwerpse bouwwerken inzien. Ik zou graag de technische tekortkomingen van Loro kunnen bekijken, evenals die van Noriant zelf. Dat zou immers leerrijk zijn. Ik zou graag het veiligheidsdossier van het geselecteerde bouwwerk inzien. Ik verneem immers dat het brandveiligheidsdossier van het Noriant-project minder gunstig zou zijn dan dat van de andere projecten.

Ik zou graag de maquette van de niet weerhouden kandidaten eens bekijken, niet om politieke invloed uit te oefenen, maar uit intellectuele eerlijkheid. We moeten immers eerlijk zijn: toen we de maquette van Noriant te zien kregen, hadden we een wow-gevoel. We zagen de twee naalden en gingen ervan uit dat we daarmee Antwerpen bouwkundig op de wereldkaart zouden zetten. Ik merk echter op dat ook bij voetgangers- en fietsbruggen hetzelfde principe wordt gehanteerd, maar dat die bruggen allesbehalve gemakkelijk worden geconstrueerd. Wij willen dat in Antwerpen ook doen, maar voor een enorme verkeersstroom. U weet dat we in Antwerpen in alles beter zijn dan de rest van de wereld. (*Rumoer*)

Is het alternatief van de Antwerpse Bouwwerken of Loro bouwtechnisch en artistiek niet even verleidelijk? Geeft dat alternatief ons misschien ook een wow-gevoel? Als parlementsleden hebben we het recht om ook die maquettes te bekijken.

De voorzitter: De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen: Mijnheer Penris, ik kan u geruststellen, want ik heb reeds een brief gestuurd aan de minister waarin ik naar de tweede maquette vraag. U bent vergeten om mij te vernoemen. U had het over de commissiesecretaris en de voorzitter, maar ook ik heb mijn werk gedaan. (*Gelach*)

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mijnheer van den Abeelen, ik zet dit onmiddellijk recht. Uw opmerking is terecht. Eigen lof stinkt, zegt men, en dus zal ik met lof over u spreken. U bent de hoeder van onze parlementaire rechten. U bent dat altijd al geweest. U

zorgde ervoor dat we de Noriant-maquette konden bekijken. Ere wie ere toekomt. U hebt ervoor gezorgd dat we steeds aan onze trekken konden komen. De manier waarop u de werkzaamheden in de commissie leidt, is van dien aard dat we niet te veel rond de pot moeten draaien, maar lik op stuk kunnen geven en zoveel mogelijk gewenste informatie krijgen.

Mijn bekommernis gaat, misschien in tegenstelling tot die van de heer Daems, niet zozeer uit naar de toekomst van het gehele project, want ik leg me erbij neer dat het er komt in de afgesproken vorm. Ik wil de bewaker en de behoeder zijn van de centen van de mensen. Daarom wens ik in dat verband alle informatie te bekomen waar we recht op hebben. Het gaat om een totaliteit aan informatie.

Mijnheer de minister, ik wil graag het antwoord op de vraag hoe u ons dat parlementair recht zult gunnen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, ministers, collega's, sinds de emo-persconferentie van gisteren in Antwerpen, voel ik me een beetje bezwaard om als Limburger tussen te komen. Ik heb deze morgen al mijn moed bijeen geraapt en zal proberen om een aantal aspecten van dit dossier, dat ik al twee jaar volg, aan bod te laten komen.

Gisteren leek het erop dat een niet-Antwerpenaar zich niet met dit dossier mag bemoeien. Ik wil het omkeren: de Antwerpenaren zouden zichzelf wat meer met dit dossier moeten bemoeien, mijnheer Janssens en mijnheer Voorhamme. Ik heb de voortgangsrapportages altijd trouw gevolgd. Ik heb de heer Voorhamme de eerste keer gezien, en daarna nooit meer. Ik heb de heer Janssens nooit gezien. (*Applaus bij het Vlaams Belang, CD&V en de N-VA*)

Dit soort uitspraken in de krant getuigt van weinig democratische reflexen. Toen de commissie voor Openbare Werken op 22 maart 2005 onder leiding van de voorzitter, de heer van den Abeelen, de beslissing nam om periodiek, gestructureerd en bijgestaan door het Rekenhof, hierover regelmatig te rapporteren, was dat enkel gebaseerd op artikel 83 bis en ter van het Reglement van dit huis. Dat was gebaseerd op artikel 5 van het decreet van 8 november 2002 houdende controle op grote infrastructuurprojecten.

De commissie is met de werkzaamheden begonnen. De manier waarop het management van de BAM over dit project heeft gerapporteerd, heb ik in dit huis zelden gezien. Er wordt geïnsinueerd dat dat niet zo zou zijn,

maar ik beweer dat het wel zo is. Dat we er heel ver in zijn gegaan, heeft duidelijke oorzaken.

De inspiratie voor dat decreet was een heel slechte ervaring met het beroemde Deurganckdok, dat was geraamd op 250 miljoen euro, en uiteindelijk 700 miljoen euro kostte. We hebben het rapport van het Rekenhof daarover uitgebreid besproken in de commissie.

Er zijn echter ook andere zaken, zoals de Liefkenshoek-tunnel. Ik nodig iedereen uit om het rapport van het Rekenhof van 1999 daarover te lezen. Daarin staat duidelijk dat, wat hier dreigt te gebeuren, ook daar is gebeurd. Het is de belastingbetaler die uiteindelijk de factuur heeft betaald.

Ik verwijs dan nog niet eens naar de artikelenreeks over de grote infrastructuurwerken in Zeebrugge van de heer De Moor in Knack. Maar dat zijn we blijkbaar allemaal vergeten.

De transparantie is de controle op de informatie- en voortgangsrapporten die door de commissie worden georganiseerd. Dat houdt de volledigheid, de toereikendheid en de boekhoudkundige, financieel-economische en budgettaire aspecten van de verstrekte informatie in. Weinig projecten werden zo uitgebreid gerapporteerd. Had die voortgangsrapportage niet bestaan, dan was al die informatie nooit naar boven gekomen.

Weinig leden van dit parlement kennen de finesses van dit project. Als ik de uitspraken van sommige mensen hoor, vraag ik me af of ze die voortgangsrapportages hebben gelezen. Juist die rapportage zou een schoolvoorbeeld moeten zijn voor alle andere infrastructuurprojecten, ook pps en alternatieve financiering, zoals Via-Invest, Lijn-Invest, schoolinfrastructuur, welzijnsvoorzieningen, Cultuurinvest enzovoort. Binnenkort komt dat naar de commissie, waar het zal worden goedgekeurd. De minister-president heeft zelf gesuggereerd dat er beter volledige transparantie bestaat.

Ik citeer uit de brief van 17 april, die gisteren via e-mail werd bezorgd door algemeen manager Van Rensbergen van de BAM: “Een goede en transparante relatie met het Vlaams Parlement en organen is voor de BAM een essentiële voorwaarde om een maatschappelijk zo belangrijk project als het Masterplan succesvol te realiseren.”

Hier staat het woord ‘maatschappelijk’ in, dat verwijst naar het maatschappelijke draagvlak. Hiermee zegt de BAM heel duidelijk dat deze vorm van rapportage de goede is.

“Dat sommigen als argument aanhaalden dat de betrokkenheid van het Rekenhof de ESR 95- neutraliteit in gevaar zou brengen en dat men dit project louter zou zien als een project van de overheid, was twee jaar terug

een ideaal middel om de versterking en de transparantie van dit project af te schieten.” Sommige mensen moeten eens nagaan wat ze twee jaar geleden gezegd hebben toen het voorstel gedaan werd om tot die voortgangsrapportage over te gaan. Ik nodig u uit om de verslagen te lezen.

Gelukkig heeft de commissie die dwaze redenering niet gevolgd en zijn we met de voortgangsrapportage begonnen.

Dan komen we nu bij één aspect van de informatievoorziening, met name het inzagerecht. Mevrouw de voorzitter, ik heb u en uw voorganger daar al verschillende brieven over gestuurd. Wij vragen namelijk heel duidelijk om zowel de notulen van de Kwaliteitskamer als van de raad van bestuur van de BAM ter inzage te krijgen. Niet in het kader van de openbaarheid van bestuur, zoals het advocatenbureau Stibbe stelde, maar wel in het kader van het controlerecht van dit parlement. De advocaten slaan de bal hier helemaal mis. Het gaat hier over iets veel fundamenteleers. Het controlerecht van dit parlement is heilig.

Het standpunt van de Vlaamse Regering is het volgende: “Deze notulen kunnen, omwille van de vertrouwelijkheid, niet vrijgegeven worden.” Maar dan komt het, en dat is een opening in dit dossier: “Het is wel zo dat de BAM volle openheid van deze stukken verschaft aan het Rekenhof. Via deze weg kunnen de parlementsleden over de nodige informatie beschikken.” Conclusie: wij moeten terug naar het Rekenhof, daar verwijst men ons naar het parlement, het parlement verwijst naar de regering, en de cirkel is rond. Met andere woorden: dit probleem is nog altijd niet opgelost.

Ik hoop uiteraard dat de resolutie van de meerderheid inzake alle andere pps-projecten goedgekeurd wordt. Ik ga ervan uit dat de regering op die manier een grondige openbare rapportage zal geven over alle andere pps-projecten die op dit moment in de pijplijn zitten.

Er zijn nogal wat mensen die de visie van het Rekenhof in twijfel trekken, omdat dat een instelling is die voor ons werkt. Ik blijf echter de grootste verdediger van het Rekenhof.

In se is het altijd de bedoeling geweest om in dit dossier de concurrentie te laten spelen. Het volgende voorbeeld heb ik al eens gegeven in de commissie: als een gemeente een bestrijdingswerk uitvoert van 125.000 euro, is ze verplicht om drie aannemers aan te schrijven. Het is goed dat dat systeem er is. In dit dossier vertrok men oorspronkelijk van vijf consortia, op dit moment blijft er nog één over, met name Noriant.

Ik wil nog even verwijzen naar de gunningscriteria, zoals die in het bestek staan. Er staan drie gunningscri-

teria centraal. Eén: de prijs. Daar staat heel duidelijk bij: “De netto constante waarde voor de opdrachtgever voor de gehele contractperiode.” Dat wordt wel eens vergeeten. Twee: de architectuur, met daarin de merkwaardige rol van de Kwaliteitskamer. Drie: de procesbeheersing.

De fundamentele vraag blijft: hoe garandeert men het economische adagium dat de beste prijs ontstaat op basis van een volledige competitieve markt? Die is er op dit moment niet meer. Is de architecturale ambitie helder en transparant genoeg? Klopt het dat de visie van het BAM-management over de architecturale ambitie positief was voor Noriant en Loro, maar dat de Kwaliteitskamer precies het tegenovergestelde beweerde wat betreft Loro?

Ik citeer uit het verslag van de BAM: “Algemeen kan gesteld worden dat het voorstel van Loro het gewenste ambitieniveau inzake ruimtekwaliteit aanlevert.” De Kwaliteitskamer komt tot precies het tegenovergestelde van wat het management van de BAM beweert. In de context van dit verhaal is het een mager argument te beweren dat de visie van het BAM-management niet formeel is goedgekeurd door de raad van bestuur.

Ik citeer uit de uitspraak van de Raad van State van 21 december 2006: “Noriant is nu overigens evenmin automatisch als de begunstigde van de opdracht te aanzien.” Ik citeer ook nog uit de brief van de heer Van Rensbergen: “Zo heb ik bevestigend geantwoord op de vraag dat de offerte van Noriant moet voldoen aan alle bestekseisen.”

Mijnheer de minister van Openbare Werken, ik vind het heel merkwaardig dat een secretaris-generaal die voorzitter is van de raad van bestuur een brief zou hebben gestuurd waarin hij een beperking vraagt van het controle-recht van het parlement. Ik baseer me daarvoor op krantenberichten want ik heb de brief nooit gezien. De heer Van Rensbergen zegt verder: “Elke offerte moet immers voldoen aan de bestekseisen en bij uitvoering van de werken prevaleert het bestek boven de offerte. De leidraad van de onderhandelingsprocedure OWV is hierover kristalhelder. De BAM tracht zeker geen informatie achter te houden.” Ik hoop dat de brief van de heer Van Rensbergen een aantal misverstanden uit de wereld helpt.

Ik sluit me aan bij de heren Penris en Daems, met name dat de antwoorden die we hebben gekregen op de laatste reeks vragen zeer uitgebreid en degelijk waren. De kwaliteit van de antwoorden wordt steeds beter maar de essentie, minister Peeters, is er nog steeds niet, meer bepaald de notulen van de raad van bestuur en van de BAM. Op basis van uw antwoorden zullen we nu opnieuw naar het Rekenhof gaan en wachten op het antwoord van het Rekenhof.

Wij hebben ons nooit uitgesproken tegen de masterplanwerken. Ik heb in Antwerpen uitspraken gehoord

van mensen die er heel erg tegen zijn. Mijn fractie heeft zich nooit uitgesproken tegen het Masterplan. We pleiten er wel voor om dit dossier in detail te kunnen blijven opvolgen. Ik las gisteren in de krant dat heel het Masterplan zou worden betaald door tolgelden. Ik wil er toch even op wijzen dat de Vlaamse overheid 700 miljoen euro investeert in dit project. Dat is 30 miljard Belgische frank.

Verklaringen als “Wij staan aan de vooravond van het zoveelste actualiteitsdebat over het Masterplan Antwerpen” is een loopje nemen met de waarheid, mijnheer Janssens. We hebben in dit halfroond nog nooit een debat gehad over het Masterplan. We hebben in de commissie wel altijd heel serieus gewerkt aan de voortgangsrapportage.

Verder wordt de niet-Antwerpenaren verweten dat ze alles op een hoopje gooien. Ik weet niet welke niet-Antwerpenaren daarmee worden bedoeld. Wanneer u de moeite doet om heel het verslag en de voortgangsrapportage te lezen, dan zult u moeten toegeven dat wij niet alles op een hoopje gooien.

Het project voorstellen als een gigantisch cadeau voor Antwerpen is niet juist. Ik weet niet wie dat heeft beweerd. Maar een advies van de Kwaliteitskamer onder leiding van de gouverneur roept wel vragen op. Een project van dergelijke omvang vernauwen tot één onderdeel van de toewijzing van het project, namelijk de zogenaamde kwaliteit van het project, is echter een brug te ver.

Tot slot zijn er de uitspraken van gouverneur Paulus als: “Sommigen proberen de indruk te wekken dat het maatschappelijke draagvlak voor dit project niet meer zou bestaan.”

We blijven trots dat dit grote infrastructuurproject kritisch kan worden gevolgd door het parlement. Wij doen dat vanuit de opvatting dat we Vlaamse volksvertegenwoordigers zijn en geen Limburgse volksvertegenwoordigers. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, waarde collega's, op 4 december 2002 keurde dit parlement het decreet inzake de BAM goed. Ik kan het me goed herinneren, want ik was verslaggever van het ontwerp.

Omwille van de ESR-neutraliteit, de mogelijkheid tot btw-recuperatie, de complexiteit en tegelijkertijd ook de samenhang van de verschillende werken, werd ervoor geopteerd een aparte entiteit op te richten om het Masterplan uit te voeren. De entiteit kreeg belangrijke bevoegdheden, waarvoor normaal ministers kunnen

worden aangesproken door het parlement. Het gaat over de inplanting van grote infrastructuurwerken, de timing van die infrastructuurwerken, de financiering ervan, de aanbesteding, de bepaling van tolmaatregelen. Dat is niet niets.

Tijdens de vorige legislatuur heb ik toenmalig minister Bossuyt regelmatig vragen gesteld over de BAM. Hij zal zich wel herinneren dat ik me dikwijls geërgerd heb. De algemene bevoegdheid die de maatschappij had gekregen om het Masterplan uit te voeren, gaf aanleiding tot vrij belangrijke beslissingen of begin van beslissingen met betrekking tot aangelegenheden die een belangrijke maatschappelijke repercussie hadden, terwijl de verantwoordelijke van de BAM daarover niet rechtstreeks kon worden aangesproken door het parlement of dat de ministers daarover een politieke verantwoordelijkheid opnamen. Het ging dan over het gekozen tracé met belangrijke gevolgen voor de leefgemeenschap van Zwijndrecht en Linkeroever. Een parlementslid wordt daarop aangesproken. Hij moet er dan ook over kunnen discussiëren met degenen die er verantwoordelijk voor zijn.

Wanneer de wijziging van bruggen aan het Albertkanaal een grote impact heeft op Deurne, op Merksem, op Schoten, op Wijnegem, dan moeten we daarover kunnen discussiëren. Het gaat dan nog maar alleen over de inplanting. Ik heb het dan nog niet eens over de belangrijke financiële engagementen die worden aangegaan. Het kon dan ook niet dat op een maatschappij met dergelijke bevoegdheden geen bepaalde vorm van parlementaire controle mogelijk zou zijn.

Het is dan ook terecht dat tijdens deze legislatuur, na wat zoeken en tasten – het is iets nieuws, het is een omvangrijk project, het is de eerste grote PPS-constructie –, werd gekozen voor de parlementaire controle via een driemaandelijks voortgangsrapportage, met een rapport van het Rekenhof en met een hoorzitting, waarop de verantwoordelijken rechtstreeks kunnen worden bevraagd.

Op andere momenten heb ik deze vorm van parlementaire besluitvorming, van parlementaire controle, van parlementaire activiteit een van de voorbeelden genoemd van goed parlementair werk. Ik blijf bij mijn standpunt. Ik nodig de collega's die de afgelopen jaren veel tijd en energie hebben gestoken in de opvolging van dit dossier, uit om dit te blijven doen. Het is een enorm belangrijk werk. Het heeft ook zijn invloed. Als ik vandaag zie dat een aantal zaken worden bijgestuurd, dat men voorzichtiger wordt, dat een aantal veronderstellingen worden bijgestuurd, dan denk ik dat de parlementaire controle van de afgelopen maanden daar in belangrijke mate heeft toe bijgedragen.

Het is natuurlijk moeilijk. We hebben de normale spelregels van parlementaire controle. Ten aanzien van de

BAM vertonen die regels echter drie spanningsvelden. Zo is er de spanning inzake de ESR-neutraliteit, waardoor, hoe dan ook, een bepaalde onafhankelijkheid, een bepaalde autonomie van de BAM moet bestaan.

Daarnaast werkt de BAM ook in een concurrentiële omgeving. Op bepaalde momenten moet er commercieel onderhandeld worden met privépartners. Uiteraard kan ze de strategieën dan niet zomaar op tafel leggen om datgene te bereiken wat ze zich tot doel heeft gesteld.

Tenslotte dreigt altijd het gevaar dat een ongecontroleerd woord in een stevige parlementaire discussie nadien voor de rechtbank kan worden gebruikt.

Als men echter, rekening houdend met deze spanningsvelden, vanuit de BAM geen schrik heeft maar, binnen de beperkingen, volledige transparantie biedt, ben ik ervan overtuigd dat iedereen daar op een volwassen manier mee zal omgaan, niet alleen de collega's van de meerderheid maar ook die van de oppositie. Ik heb daarnet de heer Penris gehoord. Hij biedt daar inderdaad de ruimte voor, hij heeft er begrip voor dat dit een moeilijk dossier is. Ik pleit er dan ook voor dat dit goede werk voluit zou worden voortgezet. Ik nodig zeker de collega's van buiten Antwerpen uit om dit met zeer grote belangstelling te blijven volgen. Want dit is een aangelegenheid die 'checks and balances' nodig heeft.

Uiteraard biedt deze aangelegenheid, het Masterplan, niet alleen voordelen voor Antwerpen maar ook voor de hele Vlaamse Gemeenschap. Het is echter zo dat de collega's uit Antwerpen en uit de omgeving van Antwerpen en het Waasland hier méér wakker van liggen. Overigens zijn alle drie de regeringsleden die hiervoor verantwoordelijkheid dragen, verbonden met de Antwerpse regio.

Maar deze aangelegenheid heeft belangrijke gevolgen voor de hele Vlaamse Gemeenschap. Daarom is het goed dat een nauwgezette controle ook wordt uitgeoefend door collega's die zijn verkozen in kiesgebieden die veel verderaf liggen van Antwerpen, en dat zij dat blijven doen. Daar heeft het project belang bij want wij moeten er voor zorgen dat dit gebeurt op een voorzichtige en verantwoorde manier. Laten we ons niet verliezen in euforie en avonturen, maar laten we ervoor zorgen dat we datgene waarmee we bezig zijn ook in de toekomst kunnen volhouden.

Uit onze vraag naar stevige parlementaire controle, mag men niet de conclusie trekken dat we niet langer volmondig achter dit project staan. In 1997 heeft de toenmalige Vlaamse Regering met het toenmalige Vlaams Parlement grondig en vooruitziend nagedacht over de mobiliteitsmaatregelen, het verkeer, de verkeerseffecten die zich vijftien, twintig jaar later kunnen

voordoen. Men heeft nagedacht over onder andere de gevolgen van de aanleg van het Deurganckdok. Men heeft toen de vooruitzichten gehad om na te gaan hoe we konden vermijden dat we in 2010, 2012 in de regio Antwerpen in een verkeersinfarct zouden terechtkomen. Men heeft alle maatregelen die men zou kunnen bedenken tegen elkaar afgewogen. Er is gesproken over de grote ring, over een halve grote ring, over het omvormen tot autosnelweg van de Krijgsbaan. Alle mogelijke alternatieven werden afgewogen. Men is toen, met een grondige, wetenschappelijke studie, tot de conclusie gekomen dat de beste optie het sluiten van de kleine ring is. Dat is de beste methode om de mobiliteitsproblemen in Antwerpen aan te pakken.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer Caluwé, het gaat niet meer over het sluiten van de kleine ring, het gaat over een heel concreet project waarmee een tunnel en een brug gemoeid zijn, en dat een bedrag heeft opgespeld gekregen. Mijn vraag, los van de beschouwingen die u kunt geven, is: vindt u dat het, zoals het nu loopt, kan blijven voortgaan? Ja of neen. Dat is de parlementaire vraag die vandaag moet worden beantwoord. Geen beschouwingen over verkeersinfarcten en het sluiten van de ring, het gaat vandaag over een heel concreet project: het project van een brug en een tunnel. Moet dat, zoals het vandaag voorligt, op deze manier blijven voortgaan, zoals gisteren werd geëist door de mensen uit Antwerpen?

De heer Ludwig Caluwé: Het gaat over het sluiten van de kleine ring. Het is duidelijk geworden dat dit dé methode is om de mobiliteit in Antwerpen draaiende te houden. Samen met andere maatregelen.

Er moeten tegelijkertijd maatregelen worden genomen met betrekking tot het spoor, het water en het openbaar vervoer. Nadat dit in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen was opgenomen in 1997, heeft de gouverneur zich aan het werk gezet om te komen tot een draagvlak voor het beste tracé voor het sluiten van de kleine ring en tot voorstellen omtrent de financiering. Het was duidelijk dat de Vlaamse begroting de totaliteit van de maatregelen niet alleen zou kunnen dragen.

Men is tot de conclusie gekomen dat het beste tracé dat was van de tunnel/brug. Een volledige tunnel gaf problemen met betrekking tot de aansluiting van de haven en ook een volledige brug bracht problemen met zich mee. Men kwam ook tot de conclusie dat het vrachtwagenverkeer de totaliteit van de kost van de projecten zou dragen via tol. Vanuit de oppositie vonden we dat toen in wezen een goed voorstel, maar we geloofden niet dat de optie om trams te laten betalen door vrachtwagentol vanuit Europa zou worden aanvaard. We geloofden dat er vanuit de Vlaamse overheid bijkomende middelen nodig zouden zijn om de totaliteit van het project te

financieren. We hebben toen ook gezegd dat onze fractie daar achter stond. Het oplossen van de mobiliteitsproblematiek in Antwerpen was het waard om extra middelen vanuit de Vlaamse overheid te besteden. Toen werd beweerd dat de totaliteit zou kunnen worden gefinancierd via tolinkomsten. Het is mee dankzij het goede parlementaire controlewerk dat men vandaag beseft dat dit niet lukt. We hebben dat vijf jaar geleden voorspeld. Vandaag beseft men dat men een aantal inkomsten pessimistisch moet bijstellen.

Er zijn een aantal projecten toegevoegd en het project werd geoptimaliseerd, wat terecht is. Durft iemand beweren dat het tracé tussen Zwijndrecht en Linkeroever niet op de meest mens- en milieuvriendelijke manier moet worden aangelegd, ook al kost dat wat meer? Is er iemand die vindt dat als we een brug bouwen waar we vermoedelijk 200 jaar naar moeten kijken, dat dit dan geen ambitieus en esthetisch verantwoord project moet zijn? Ik wil daarmee niet zeggen dat het parlement geen vragen mag stellen over het feit dat de procedure in de loop van het aangaan van de offertes werd gewijzigd. Hoe komt het dat de procedure niet van in het begin werd vastgelegd om te zorgen voor de best mogelijke brug? Een parlamentslid mag daar uiteraard vragen over stellen. Dat is helemaal niet fout, integendeel. Het getuigt van goed parlementair werk.

Leveren die wijzigingen van de spelregels tijdens de procedure geen aanleiding tot schadevergoeding op? Gelukkig is dit tot hiertoe niet gebeurd en is de BAM door de Raad van State in zijn gelijk gesteld. Maar iedereen zal het met mij eens zijn dat het beter was geweest om de procedure van meet af aan duidelijk vast te leggen en niet te wijzigen en cours de route.

Het project ligt nu voor, en er zijn vragen over. Zoals we hadden voorspeld, zal de Vlaamse overheid middelen moeten bijleggen. Natuurlijk klinkt het bedrag van 2 miljard dat nu ten laste zou komen van de Vlaamse overheid, fenomenaal. Het gaat echter om bedragen gespreid over 30 en 35 jaar. Op jaarbasis gaat het om een bedrag van 55 miljoen tot 60 miljoen.

Ten tweede: het bedrag van 1,85 miljard dat de Vlaamse Regering heeft vastgelegd voor de realisatie van het kunstwerk, is bijzonder groot. Anderzijds leveren pessimistische ramingen over de tolinkomsten het cijfer van 232 miljoen per jaar op. Dat betekent dus dat de bouwkosten voor een brug die misschien 200 jaar zal meegaan, in een periode van 8 jaar worden terugbetaald. En dan heb ik het nog niet over de economische meerwaarde die dat zal opleveren. Die brug zal er immers voor zorgen dat de mobiliteit in het Antwerpse zal verbeteren.

Het belang daarvan kan moeilijk overschat worden. Straks zullen we het nog over de problemen bij Opel

hebben. Als we concurrentieel willen blijven, zullen we het onder meer moeten hebben van onze bereikbaarheid. Binnen bepaalde limieten moeten we voorzichtig maar vastberaden doorgaan met dit project. De volksvertegenwoordigers die dit project controleren, moeten daar nauwgezet mee doorgaan. Zij moeten ervoor zorgen dat dit project slaagt zonder dat dit de Vlaamse overheid al te veel bezwaart. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, beste collega's, afgemeten aan het aantal sprekers is dit een belangrijk debat. De voorbije weken hebben we in de pers alarmerende berichten gelezen over wat als 'de werf van de eeuw' wordt omschreven. Het lijkt me niet slecht om even de geschiedenis ervan te overlopen, want ik krijg regelmatig het gevoel dat men 'het grotere plaatje' van dit project niet meer voor ogen houdt.

Over de uitgangspunten zijn we het allemaal eens. Ik woon aan de rand van Antwerpen, terwijl ik ook een rand-Limburger ben die in Brabant geboren is. Ik ben dus een echte Vlaming. Antwerpen is de motor van Vlaanderen. Daarom moeten we erin slagen het wonen en de leefbaarheid van deze regio te versterken en de economische aantrekkelijkheid ervan te behouden. We hebben met het Deurganckdok een nieuwe vervoersdynamiek gecreëerd. Via het Economisch Netwerk Albertkanaal komt er een logistieke as van Antwerpen over Limburg tot in Wallonië en Duitsland. Dat moet dienen om jobs te behouden en meerwaarde te creëren, en om zo meer welvaart en welzijn voor Vlaanderen te realiseren.

Het Antwerps Havenbedrijf berekende het ooit: bij ongewijzigd beleid komt er in 2010 een totale verkeerscongestie. Als dat gebeurt, zal alleen al de economische kost wegens het tijdverlies dat jaar 800 miljoen euro bedragen. Het economische verlies zou na 4 jaar dus al evenveel bedragen als de totale kostprijs van het Masterplan. Het Masterplan Antwerpen heeft altijd al de ambitie gehad een totaaloplossing aan te reiken voor de verkeersproblemen die Antwerpen en bij uitbreiding de hele regio bedreigen. Wij willen het lokaal of stadsverkeer volledig scheiden van het doorgaand verkeer, het stadsverkeer en het havenverkeer uit mekaar houden, een aantrekkelijk openbaar vervoer uitbouwen, de wegeninfrastructuur verbeteren en de ring met de Oosterweelverbinding sluiten.

De Oosterweelverbinding wordt een infrastructuur met twee ringen: een stadsring en een havenring. Het wordt een infrastructuur die lokaal verkeer en doorgaand verkeer gescheiden houdt en de Liefkenshoek tunnel in de haventrafiek inschakelt. Laat me duidelijk zijn: voor Open Vld is dit Masterplan een en ondeelbaar. Samen uit en samen thuis: het openbaar vervoer en de water- en wegenwerken gaan hand in hand. Ze versterken elkaar

en bieden samen een oplossing aan de problemen die zich stellen.

Het is goed om hier op de tribune nog even te herhalen dat dit Masterplan en de uitvoering ervan ook niet zomaar uit de lucht is komen vallen.

Jarenlang zijn alle levende krachten uit de Antwerpse regio dit Masterplan minutieus aan het voorbereiden. Er is veel tijd uitgetrokken voor omstandig overleg met de stad, de provincie, de haven, het gewest, de Lijn, de NMBS, de sociale partners en andere actoren. Sinds 1996 zijn we daar zoet mee gehouden.

Op 15 december 2000 heeft de regering beslist dat de uitvoering een prioriteit was voor Vlaanderen, dat tol kon worden geheven en dat de milieurapporten een duidelijke impact op mens en milieu dienden te schetsen. Met de oprichting van de BAM in 2002 heeft dit Vlaams Parlement ervoor gekozen de uitvoering veilig te stellen. De BAM diende de voorbereiding en de uitvoering professioneel te begeleiden en te coördineren. Alle modellen en mogelijkheden werden dan ook omstandig toegelicht in de commissies Openbare Werken van toen. En een andere belangrijke mijlpaal is 16 juni 2006: de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Oosterweelverbinding. Met dit GRUP wordt de juridische basis – het fundament – voor de Oosterweel gegoten. En we weten allemaal welke tijd we indertijd verloren hebben met het Deurganckdok. Opnieuw wordt dit GRUP aangevallen. Er is nog geen definitieve uitspraak, maar de auditeur adviseerde op 27 oktober 2006 alvast dat de vordering tot schorsing moet worden verworpen.

Dat de Antwerpse regio en het stadsbestuur – men zou voor minder – tijdens het hele proces kritisch waakt over de ontwikkeling, is niet meer dan normaal. Men plant een constructie in een landschap dat het beeld, de skyline, de komende 100 jaar zal bepalen. Met de oprichting van de Kwaliteitskamer werd dan ook tegemoetgekomen aan de eis van de Antwerpse regio. De leden van de Kwaliteitskamer moet ik niet voorstellen. Het zijn allemaal stuk voor stuk gedegen experts en deskundigen op hun terrein. Onder het niet-stemgerechtigde voorzitterschap van gouverneur Paulus – alom geprezen voor zijn onkreukbare inzet en visie, mijnheer Peumans – heeft de Kwaliteitskamer haar werk gedaan waarover en waarnaar de raad van bestuur heeft geoordeeld.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Ik begrijp dat u zich geroepen voelt om de gouverneur van Antwerpen te verdedigen.

De heer Marc van den Abeelen: Hij is een inwoner van mijn gemeente.

De heer Jan Peumans: Hij was uw voorganger. Maar u moet mij toch eens het volgende uitleggen: het management van de BAM zegt, op voorstel van de TV SAM, dat Noriant en Loro aan alle kwaliteitsvereisten voldoen. Dan komt de Kwaliteitskamer, en die zegt net het tegenovergestelde. Dat vind ik een zeer merkwaardige gang van zaken. Ik veronderstel dat u de beide rapporten gelezen hebt. Dan zult u moeten toegeven dat daarin een merkwaardige kronkel zit. Bovendien, een toewijzing doen uitsluitend en alleen op basis van kwaliteitsaspecten, vind ik iets te mager voor zo'n duur project. Het gaat over prijs, het gaat over procesbeheersing en het gaat over kwaliteit. En op basis van kwaliteit alle concurrentie uitsluiten, vind ik vanuit het standpunt van het beheer van belastinggelden, geen goede zaak.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Ik denk dat uit de tussenkomsten blijkt dat niemand een punt maakt van het controlerecht. Iedereen is het eens wat dat betreft. Maar u raakt inderdaad een zeer gevoelig punt aan.

De voortgangsrapportage van de voorbije 2,5 jaar is goed geweest, de commissie heeft goed werk geleverd. De informatie die we kregen van de BAM en van het Rekenhof was waardevol. Maar het fundamentele punt voor mij blijft dat het Rekenhof en andere instanties, al twee jaar een aantal gevoelige punten aangeven. De vraag is wat we daar dan mee doen. Gaat de meerderheid straks het vertrouwen geven aan de ministers?

Een tweede heikel punt is de Kwaliteitskamer. Na leetuur van de verschillende adviezen kan men niet anders dan vaststellen dat er zeer merkwaardige dingen gebeurd zijn. Is deze meerderheid bereid om dat potje open te maken en in alle sereniteit een audit te doen over de verschillende teksten die voorleggen en de procedures die in oktober zijn gevolgd, om te bekijken of er al dan niet een onregelmatigheid is gebeurd?

De heer Marc van den Abeelen: Mijnheer Daems, ik behoor tot de meerderheid, maar ik ben de meerderheid niet. Maar als het van mij afhangt, is een volledige transparantie vereist. We moeten ook inzicht krijgen in de redenen waarom de Kwaliteitskamer tot haar beslissing is gekomen. Ik heb me laten wijsmaken dat het hier gaat over vijf blaadjes papier.

Mijnheer Daems, het ontgaat u toch niet dat de Kwaliteitskamer maar een advies heeft gegeven aan de raad van bestuur van de BAM. Zij heeft enkel over de architectonische aspecten advies gegeven. Het is de raad van bestuur van de BAM die souverain en autonoom heeft beslist om daar iets mee te doen. Het is niet de Kwaliteitskamer die de raad van bestuur verplicht heeft, want het is enkel een adviesorgaan.

De heer Rudi Daems: Mijnheer van den Abeelen, het advies van de Kwaliteitskamer was dermate negatief dat

de BAM eigenlijk met de rug tegen de muur stond. Laten we duidelijk zijn: ik denk dat de BAM amper nog speelruimte had.

De BAM laat een advies maken in opdracht van de TV SAM. Daar wordt vastgesteld dat beide projecten voldoen aan de architecturale en ruimtelijke voorwaarden. Dan maakt de Kwaliteitskamer een advies en dat is een diametraal tegenovergesteld advies over een van de beide bidders. Dan denk ik dat het ook juridisch zeer moeilijk was voor de BAM om nog een andere richting uit te gaan.

De heer Marc van den Abeelen: Mijnheer Daems, ik denk dat de twee gremia vanuit een ander standpunt oordelen. De Kwaliteitskamer oordeelt zuiver architectonisch, terwijl de studiebureaus het ook technisch hebben bekeken. Het is niet evident dat wat u mooi vindt, ik ook mooi vind. Technisch kunnen we akkoord gaan, maar er is ook nog het architectonische aspect.

Dat is nu net het belangrijke aspect voor Antwerpen. De stad Antwerpen heeft er, volgens mij terecht, altijd op aangedrongen dat het moet passen in het kader. Het is een skyline en de Eiffeltoren van Antwerpen voor de toekomst. Het zal een landmark worden, vandaar dat er een architectonische Kwaliteitskamer is geweest. Dat is mijn verhaal. Mijnheer Daems, u zult moeten zien wat de stemming van de meerderheid naderhand zal zijn.

Een laatste belangrijke mijlpaal is de kaderovereenkomst die het Vlaamse Gewest en de BAM hebben afgesloten. Dat gaat dan over het financiële plaatje. Door het optrekken van het eigen vermogen met 129 miljoen euro en de nieuwe financiering van een reeks openbaarvervoerprojecten werd de financiële haalbaarheid van de totale uitvoering van het Masterplan definitief gegarandeerd.

Het is ook de verdienste van deze Vlaamse Regering dat ze een plafond heeft ingesteld van 1,85 miljard euro. Al is het project nog zo cruciaal, de economische kostprijs per jaar is ook zeer belangrijk, want er zijn ook limieten.

Ik wens namens de Open VLD-fractie de Vlaamse Regering en al degenen – niet alleen de parlementsleden die zeer waakzaam zijn geweest – die hebben bijgedragen bij de voorbereiding van dit immense project, te feliciteren met de afgelegde weg en de vaak complexe voorbereiding, waar vaak meer wolfjizers en schietgeweren lagen dan wat anders.

Nu kom ik tot het controlerecht. Mijnheer Peumans, u zou me anders verwijten dat ik op deze tribune niet zeg wat ik u privé zeg. Er zijn al heel wat rechtsgedingen geweest in deze zaak, tegen BAM. Tot spijt van wie 't benijdt, heeft de BAM die allemaal gewonnen. Ook het

gewestelijk ruimtelijk structuurplan zal de gerechtelijke toets wel doorstaan.

Het is van levensbelang dat de BAM als autonome entiteit, op basis van de ESR 95-norm, in alle sereniteit en met respect voor het democratische controlerecht, haar werk snel en efficiënt kan uitvoeren.

Ook de rol van dit parlement zal cruciaal blijven. Het kan niet dat het parlementaire controlerecht beknot zou worden. Het was dan ook een beetje onverantwoord van een lid van de raad van bestuur van BAM om te insinueren dat hieraan getornd zou moeten worden. Ik deel hierover volledig de mening van collega Daems en collega Peumans.

Ik zal er als voorzitter van de commissie voor Openbare Werken steeds over waken dat de commissie de controle op de BAM volledig zal kunnen uitvoeren. De juridische basis voor de periodieke voortgangsrapportage van BAM in de commissie is trouwens een decreet houdende controle op de grote infrastructuurprojecten van november 2002. Ik heb toen, samen met collega Voorhamme, heel hard aan de kar moeten trekken om bij de uitvoering van grote projecten het parlement een uitgebreid controlerecht te verschaffen.

Ik ben dan ook voorstander van een maximale invulling van het parlementaire controlerecht op basis van bovenvermeld decreet en op voorwaarde dat het op een verantwoordelijke, gedegen en fatsoenlijke wijze wordt uitgeoefend, zodat het geen aanleiding kan geven tot nieuwe rechtszaken en schadeclaims. Ondertussen heb ik een brief ontvangen van de BAM, waarbij ze hierbij haar volledige medewerking toezegt.

Men is vandaag tevreden over het werk van de commissie Openbare Werken. Dank u mijnheer Penris, dank u mijnheer Peumans, voor de lof. Ik heb vernomen dat men dat wil uitbreiden en dat mevrouw Eeckhout in de commissie voor Financiën een voorstel van resolutie heeft ingediend, waarbij men de werkwijze wil overnemen. Dat sterkt ons in onze overtuiging om voort te doen. Wat goed is, moet voortgezet worden.

Indien iedereen meedingt naar een dergelijk megaproject – en daar moeten we begrip voor hebben – moet elke partij maximaal haar rechten kunnen verdedigen, en heeft zelfs de plicht dat te doen. Dat past in een democratie. Aan de BAM om alles correct te doen, aan ons om dit te controleren en aan de rechterlijke macht om bij geschillen een uitspraak te doen. Zo werkt nu eenmaal een democratische rechtsstaat. Maar na 10 jaar intense voorbereiding, is het nu tijd om uit te voeren, niet alleen voor het economische welzijn van Antwerpen maar voor dat van heel Vlaanderen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme: Mevrouw de voorzitter, geachte leden van de regering, het wordt misschien een beetje vervelend als we teruggaan in de geschiedenis, maar ik wil dat doen om aan te duiden dat een aantal knelpunten, die nu ter bespreking staan in de opvolgingscommissie en waarover serieus gedebatteerd wordt, met die geschiedenis te maken hebben en daardoor verklaard kunnen worden.

Een dikke tien jaar geleden werd de zeer scherpe analyse gemaakt dat we op een mobiliteitsinfarct in Vlaanderen, en niet alleen in Antwerpen, zouden afsterven als er niet dringend een aantal ingrepen zouden gebeuren. Als dat niet zou gebeuren, zou er een waanzinnige hypotheek gelegd worden op de ontwikkeling van heel onze regio, niet alleen vanuit economisch opzicht, mijnheer Daems, maar in de eerste plaats vanuit het leefbaarheidsopzicht.

Iedereen erkende, niet alleen in Antwerpse maar in Vlaamse kringen, dat grootscheepse infrastructuur-ingrepen een onontkoombare noodzaak was. Dat werd nadien bevestigd door het Mobiliteitsplan Vlaanderen. Men kon nog discussiëren over welke ingrepen het meest efficiënt zouden zijn, maar grootse infrastructuringrepen waren absoluut onontkoombaar. Het ging veel verder dan het wegwerken van missing links in de wegeninfrastructuur. Uiteindelijk is er gekozen voor het sluiten van de ring.

Men was er van in het begin van overtuigd dat tegelijkertijd een verschuiving zou moeten plaatsvinden in de verkeersmodi omdat het anders uitzichtloos zou blijven, niet alleen vanuit mobiliteitsoogpunt maar ook vanuit leefbaarheidsoogpunt. De verschuiving naar andere vervoersmodi moest niet vooraf of achteraf, maar tegelijkertijd plaatsvinden. Dat omvatte ook een aantal fundamentele infrastructuurwerken die bijzonder duur zijn. Daaruit is het concept van het Masterplan gekomen. Ik ga niet op alle elementen ervan in.

Men was er van bij de start van het concept van het Masterplan van overtuigd dat er twee grote voorwaarden en mogelijke problemen waren.

Er was de vraag of er voor zo'n ingrijpende werken of reeksen van werken, binnen zo'n relatief kort tijdsbestek, op zo'n beperkte ruimte, een maatschappelijk draagvlak te vinden is. Wat zouden de voorwaarden moeten zijn om dat draagvlak te kunnen vinden? Dat dit heel belangrijk is, weten wij beter dan wie ook. Er kan een technisch volmaakt project worden voorgelegd dat de oplossing biedt, als de samenleving het onaanvaardbaar vindt, dan wordt het niet gerealiseerd.

Ook hadden we het geld niet om dit op een conventionele wijze te doen. Ik moet u de geschiedenis van de Financieringswet van 1989 niet schetsen. Het geld was

niet voorhanden en bovendien hadden we onszelf, in het kader van de algemene sanering van de overheidsfinanciën, een vrij strikt keurslijf opgelegd. Of we hadden de rest van Vlaanderen moeten droogleggen om dit project te kunnen verwezenlijken. Dat is onaanvaardbaar voor iedereen in dit parlement, wat begrijpelijk is.

Dat zijn twee niet te onderschatten problemen. Dat ze moesten worden opgelost alvorens we konden overgaan tot de verwezenlijking van dit Masterplan, heeft geleid tot een aantal discussiepunten waarmee we vandaag te maken hebben. Het maatschappelijk draagvlak was op de eerste plaats een Antwerpse regionale zaak. Het is immers daar dat men ermee wordt geconfronteerd. Dat draagvlak is tot stand gekomen dankzij vele inspanningen. Er is de staten-generaal geweest, onder het voorzitterschap van de Antwerpse gouverneur. Dat draagvlak is gecreëerd, maar dan wel onder drie uitdrukkelijke voorwaarden, waarop niet kan worden afgedongen. Het Masterplan is één en ondeelbaar: het gaat dus niet alleen over de missing links, maar ook over het openbaar vervoer en de waterontsluiting.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord

Mevrouw Mieke Vogels: Ik kan u volledig volgen. Dat klopt inderdaad. We hebben indertijd hieraan meegeschreven. Er is een verschil tussen het belang van Antwerpen en het belang van de Antwerpenaren. Wat kopen Antwerpenaren ervoor als er een – weliswaar mooie – brug komt waar steeds meer vrachtwagens over denderen? Ze kopen daar weinig voor. Ze krijgen meer lawaai, meer stof, meer hinder en meer ongevallen.

Voor het Masterplan zoals dat oorspronkelijk was afgesproken, koopt de Antwerpenaar meer leefbaarheid. Er komt immers meer openbaar vervoer. Er komt een groene Singel. Er komt een perspectief op een andere mobiliteit in deze stad. Durft u nu vandaag nog zeggen dat die tweeenheid overeind blijft? Wat destijds als Masterplan werd goedgekeurd, is ondertussen totaal ontmanteld. Als ik zie welke heren er gisteren in het stadhuis achter de tafel zaten, dan zie ik vooral het belang van de Antwerpse economie, van de vrachtwagens. Ik ben blij dat de burgemeester hier iets vroeger dan anders is. Ik begrijp het niet dat een burgemeester – de gouverneur, tot daar nog aan toe – samen met Voka een persconferentie geeft over de BAM om dit parlement de les te spellen. Als die component van het openbaar vervoer dan toch zo belangrijk is, waarom heeft hij dan ook niet de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers uitgenodigd?

Voor mij bleek gisteren duidelijk uit de persconferentie in het Antwerpse stadhuis dat de BAM zoals wij die mee hebben goedgekeurd, voltooid verleden tijd is. Wat er overblijft, is een vrachtwagenproject, en de rest is mañana. De groene Singel? We zullen zien. Misschien na de eerste fase. De openbaarvervoerprojecten komen

opnieuw ten laste van weer een nieuwe PPS-constructie, waarvan niemand weet wat ze zal worden. Dit zal uiteindelijk niet meer ten laste komen van degene die de tol betaalt. Het is niet meer de gebruiker van het privévervoer die mee betaalt voor het openbaar vervoer. Het zal de belastingbetaler zijn die het onderdeel van het openbaar vervoer invult.

Mijnheer Voorhamme, ik begrijp niet dat u dit hier nu nog kunt komen verkondigen.

De BAM zoals wij die oorspronkelijk hebben opgericht, goed voor Antwerpen en de Antwerpenaren, bestaat niet meer. Dit is een auto- en vrachtwagenproject. Ons vertrouwen daarin is opgezegd.

De heer Robert Voorhamme: Ik vind het eigenaardig dat mevrouw Vogels, toch zo geïnteresseerd, blijkbaar heel slecht de voortgangsrapporten en vooral de antwoorden leest.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer Voorhamme, u bent nooit aanwezig bij de bespreking van de voortgangsrapporten. Onze fractie bestaat uit zes mensen. Collega Daems is van a tot z op de hoogte. Misschien is er in uw fractie niet veel tijd om met elkaar te praten, maar wij doen dat wel.

De heer Robert Voorhamme: Het is onbegrijpelijk dat u dit zegt. U zegt dat alleen het wegenproject overblijft.

De heer Rudi Daems: De tussenkomst van mevrouw Vogels zonet had evengoed van mij kunnen zijn. Ik heb de voortgangsrapportering inderdaad vanaf het begin gevolgd.

Ik heb mij vanaf de eerste commissie zorgen gemaakt om de steeds verder gaande loskoppeling van het principe van de gelijktijdige multimodale ontwikkeling van Antwerpen, dat u en wij destijds hebben goedgekeurd. Dat principe is systematisch uitgekleeft. In 2005 zijn heel belangrijke projecten van openbaar vervoer en water uitgesteld met x aantal jaar, soms tot zeven à negen jaar.

De beslissing van de vorige voortgangsrapportering van de regering in februari en maart 2005 splitst het BAM-project op in twee fases. Fase één, openbaar vervoer tot de brug gebouwd is, is volledig losgetrokken van de BAM. Ondanks het pps-strikje, zal het erop neerkomen dat de algemene middelen weer zullen moeten bijspringen. Het gaat over minstens 3 miljoen euro, allicht meer, volgens het Rekenhof. Fase twee, met heel belangrijke openbare vervoersprojecten en het vergroenen van de Singel, wordt afhankelijk gemaakt van een evaluatie in 2014. Dan zullen we zien of de brug voldoende geld opbrengt om door te gaan met

fase twee. De analyse van mijn fractieleider dat dit volledig is losgekoppeld en dat het principe van multimodaliteit en gelijktijdigheid verlaten is, is dus correct.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Tot mijn spijt, mijnheer Voorhamme, is de analyse van de heer Daems juist. Het verhaal van een en ondeelbaar bestond toen men ervan uitging dat heel het Masterplan 1,2 miljard zou kosten. Maar ik heb de prijs steeds zien stijgen.

Op bepaald moment verwees ik naar de Nederlandse ervaringen van de commissie-Duivesteijn, die een aantal grote infrastructuurwerken bestudeerd heeft. Dat komt uit. De regering neemt nu de verantwoordelijkheid om te plafonneren op 3,5 miljard. De eerste fase van de tramprojecten, waarvan ik een grote voorstander ben, licht ze uit het plan, en ze richt er een aparte nv voor op. Het Masterplan wordt duurder en duurder, maar men heeft dit uit de globale som genomen. Ik weet niet of u dat weet? U weet dat? Goed dan.

De heer Robert Voorhamme: Jullie geven een vreemde interpretatie. Een van de redenen waarom de laatste beslissingen zijn genomen die hun weerslag hebben gevonden in de kaderovereenkomst met de regering en die hebben geleid tot het oprichten van Lijn-Invest, is om de een en ondeelbaarheid te kunnen vrijwaren. Wij hebben dat als principe vooropgezet.

Verder hebben wij vanuit een mitigerende bekommernis bijkomende maatregelen opgelegd voor de aanleg op Linkeroever, de ontwikkeling van de Noordersingel enzovoort. We zijn gelukkig dat de regering ook is ingegaan op onze bijkomende voorwaarden voor de kwaliteitsnorm van het bouwwerk. De collega's hebben er daarstraks op gewezen dat daar voor ons niet viel op af te dingen.

Dat heeft allemaal een meerkost. Ik zal niet ontkennen – en dat is overvloedig tot uiting gekomen in de zes voortgangsrapporten – dat, naarmate het concreter wordt, naarmate de mitigerende maatregelen en de kwaliteit van de kunstwerken worden ingecalculiseerd en ook door andere prijsverhogende redenen, de kostprijs van het Masterplan stijgt.

Om toch openbaarvervoerwerken te kunnen realiseren, heeft de regering een kaderovereenkomst afgesloten die onder meer een bijkomende financiering voor de BAM bevat en waardoor een deel van de werken van het Masterplan bijkomend uit de begroting zal worden gefinancierd. Met die overeenkomst is een inhaalbeweging voor het openbaar vervoer door Lijn-Invest mogelijk. Ik hoop dat mevrouw de minister kan aantonen dat die werken heel snel zullen worden aangevat.

De heer Jan Peumans: Mijnheer Voorhamme, de Oosterweelverbinding is veel duurder geworden dan oorspronkelijk werd vooropgesteld. In het financiële model is de tolopbrengst natuurlijk fundamenteel, maar volgens Europa kunnen de tolgelden niet worden aangewend voor tramprojecten. Dat blijkt heel duidelijk uit de juridische adviezen. Ik herhaal dat de opbrengst van de tolgelden niet gebruikt kan worden voor de infrastructuurprojecten voor de, heel belangrijke, tramwerken. Daarom is men op zoek gegaan naar een ander vehikel: Lijn-Invest.

Bovendien bleek dat de rest al zoveel duurder geworden was. Het mag wel eens openbaar worden gemaakt dat tot nog toe 70 miljoen euro werd uitgegeven aan erelonen van studie bureaus die er niet in slagen om een juiste schatting van de kostprijs te maken. Alles wordt steeds duurder. Ik vraag me af wat de eindrekening zal zijn.

Mijnheer Voorhamme, ik wil u er toch aan herinneren dat mijn dossier een brief bevat waarin het stadsbestuur van Antwerpen pleitte voor een volledige ondertunneling. Ik meen dat u dat vergeten bent.

De heer Robert Voorhamme: Mijnheer Peumans, ik ben dat niet vergeten. We hebben het alternatief van een volledige ondertunneling laten onderzoeken. We hebben meebetaald aan de kosten van het onderzoek.

We hebben dat allemaal gedaan vanuit onze bekommernis over de kwaliteit van het kunstwerk en over de impact ervan op de stedenbouwkundige omgeving van onze stad. Eén ding is duidelijk: het Masterplan zoals het nu zal worden uitgevoerd, zal een blijvende impact hebben op het uitzicht van onze stad. Het is bijgevolg logisch dat er vanuit de stad en de gemeenschap zoveel aandacht wordt gehecht aan de kwaliteit van het bouwwerk. We zijn minister Van Mechelen heel dankbaar voor zijn beslissing om een Kwaliteitskamer op te richten om de kwaliteit van het bouwwerk te garanderen en om ervoor te zorgen dat de kwaliteitslat niet te laag werd gelegd.

Nu wordt betwist dat er slechts één project kan overblijven. Ik begrijp dat, want ook ik had liever gehad dat 3, 4 of 5 projecten de kwaliteitstoets hadden doorstaan. Ik zou me eerlijk gezegd meer zorgen hebben gemaakt als de lat van de Kwaliteitskamer niet hoog genoeg werd gelegd om toch maar concurrentie over te houden. Ons land staat immers vol bouwwerken die door ingenieurs prachtig worden gevonden, maar niet praktisch zijn.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, ik dank u omdat ik het woord krijg.

Mijnheer Voorhamme, u vindt het element kwaliteit heel belangrijk. U weet dat het gewicht ervan, uitge-

drukt in miljoen euro, tamelijk groot is. De bonus alleen al bedraagt 100 miljoen euro. De Kwaliteitskamer heeft gekozen voor een kwalitatief project dat de eindrekening aanzienlijk zal opdrijven. We spreken over een verschil van 300 à 400 miljoen euro. Misschien hadden we dat geld in andere, even nuttige en in het Masterplan voorziene, kaders kunnen opnemen. Vindt u dat het element kwaliteit zoveel mag kosten, ja of neen?

De heer Robert Voorhamme: Mijnheer Penris, u kunt blijkbaar al voorspellen hoeveel het zal kosten. We zitten in de onderhandelingsprocedure met de betrokken groep. Ik weet enkel dat de Vlaamse overheid een maximumbedrag heeft gekleefd op het totale project, namelijk 1,85 miljard euro. Ik weet niet waar we zullen uitkomen. Ik vraag u om af te wachten. De voortgangsc commissie moet dit opvolgen.

Op het ogenblik dat minister Van Mechelen in de voortgangsc commissie de garantie heeft geboden dat de Kwaliteitskamer er zou voor zorgen dat de projecten die niet over de kwalitatieve lat geraakten, niet verder konden onderhandelen, heeft niemand in de commissie kritiek geuit. Dat is begrijpelijk omdat dit zo cruciaal is. Als zelfs geen enkele groep over de lat was geraakt, dan hadden we maar opnieuw moeten beginnen. Dat was de essentiële garantie voor de Antwerpse regio om verder te gaan in het totstandkomen van het Masterplan. Daar huichelachtig over doen en doen alsof dit leidt tot valse concurrentie, is niet correct omdat we dit op voorhand wisten.

De heer Jan Peumans: Mijnheer Voorhamme, ik wil u de beoordeling van het management van de BAM over de eerste offerte van Loro niet onthouden: “Het ambitieniveau inzake ruimte-kwaliteit. Conclusie/advies: Algemeen kan worden gesteld dat het voorstel van Loro het gewenste ambitieniveau inzake ruimte-kwaliteit aanlevert conform de bepalingen opgenomen in het ontwerp-handboek stedenbouw en architectuur.”

Het conclusieadvies van de Kwaliteitskamer: “De Kwaliteitskamer Oosterweelverbinding is van oordeel dat het voorstel van Loro het gewenste ambitieniveau inzake ruimte-kwaliteit niet aanlevert conform de bepalingen opgenomen in het ontwerp-handboek stedenbouw en architectuur.” Daar gaat een hele redenering aan vooraf. Ik stel voor dat we een powerpointpresentatie van Loro en Noriant aan duizend Antwerpenaren laten zien. Mijnheer Voorhamme, u moet me dan eens zeggen welk project van Loro is en welk van Noriant. We zullen zien wat dan de uitslag is.

De heer Robert Voorhamme: Ik kom straks terug op de manier van controleren van de opvolgingscommissie.

Het is misschien spijtig dat er niet meer projecten over de lat zijn geraakt. Nu is er één over geraakt. Was er geen geweest, dan was dat jammer en moesten we opnieuw

beginnen. Dat is de werkelijkheid. Mijnheer Peumans, u doet alsof SAM in opdracht van de BAM de evaluatie heeft gemaakt en zei dat het voldoet aan de kwaliteitsnormen, zodat de Kwaliteitskamer niet anders meer kon dan hetzelfde te zeggen. Het is een garantie van de integriteit van de leden van de kwaliteitscommissie, die hierover unaniem heeft geoordeeld, dat ze niet noodzakelijk tot hetzelfde besluit zijn gekomen.

De heer Jan Peumans: Wat doet u dan met het prijsverschil tussen de twee? Hoe legt u dat uit aan de gemeenschap en de belastingbetaler?

De heer Robert Voorhamme: De regering heeft de verantwoordelijkheid genomen om tot 1,85 miljard euro te gaan. Dat zal uitsluitend zijn. Dit volgen we nu op in de opvolgingscommissie. Het is essentieel dat de opvolgingscommissie haar werk kan doen. Dat is ook de bekommernis vanuit Antwerpen. Het is goed dat er voor zo'n complex dossier tijd en mogelijkheden zijn gecreëerd om dat op te volgen.

Vanuit slechte ervaringen, onder meer met de verdieping van de Schelde en met het Deurganckdok, zijn we tot het besluit gekomen om een andere werkwijze te volgen voor grote infrastructuurwerken. En als dit geen groot infrastructuurwerk is, weet ik niet wat er wel een is.

Het werk in de commissie, zoals dat tot nog toe gebeurd is, vind ik uitstekend. Dat moet ook onverkort voortgezet kunnen worden. Ik ben het daarom ook eens met de beslissing van de voorzitter van dit parlement dat daaraan niet getornd kan worden. Ik vind wel dat we met de belangrijke controletaak die we ons toegeëigend hebben, op een dunne lijn lopen. Dat wordt ook bewezen in de praktijk. Wij moeten ten eerste over een maximum aan informatie kunnen beschikken om die controletaak te kunnen uitoefenen. Ten tweede moeten we goed weten wat onze rol is: de controle van de uitvoerende macht en haar instrumenten. In werken van deze financiële omvang, waar alleen al de prefinancieringskosten van die orde waren dat elke kost van een juridische procedure daarmee vergeleken marginaal is, is het vanzelfsprekend dat iedereen die in competitie is, juridische procedures start als hij daartoe de kans ziet. Als parlement moeten we het onderscheid tussen onze controletaak en de juridische procedures duidelijk blijven maken. Over juridische betwistingen moeten we de rechtsinstrumenten in alle mogelijke opzichten hun rol laten spelen, uiteraard met de bedoeling om die uitspraak ten volle te kunnen ‘repercuteren’. Het zijn niet wij, maar de rechtsinstrumenten – de rechtbank, de Raad van State – die hierover in alle geloofwaardigheid uitspraken kunnen doen.

Ik kan begrijpen dat er ongerustheid ontstaat, maar de rol die het parlement kan opnemen is: vragen stellen, kritiek uiten, bekommerd zijn over de centen. Onze rol

is niet: onszelf in de plaats stellen van een gerechtelijk instrument. Die dunne lijn moeten we bewandelen en respecteren. Wij hebben de bekommernis willen uitdrukken dat er op deze manier in het parlement – dat is althans de neerslag die ik daarvan in de pers kon terugvinden – een negatieve sfeer gecreëerd wordt, met zelfs een aantal verdachtmakingen.

Als onze bekommernis blijft dat dit Masterplan binnen het tijdsbestek in zijn volledigheid uitgevoerd wordt, is het tegelijk onze bekommernis om ervoor te zorgen dat, door transparantie te verschaffen, het benodigde maatschappelijke draagvlak aanwezig blijft. Dat is essentieel. Als we er zelf voor zorgen dat dat maatschappelijke draagvlak aangetast zou kunnen worden, zijn we niet geloofwaardig in onze stelling dat we allemaal samen willen gaan voor de uitvoering van dit masterplan. Hoe meer correcte informatie we hebben, hoe meer transparantie er is, en hoe meer mogelijkheden wij hebben om mee te werken aan dat maatschappelijke draagvlak.

We moeten echter de lijn trekken tussen enerzijds diegenen die alle procedures zullen uitputten – verdachtmakingen inbegrepen – en de instrumenten die daarvoor ter beschikking staan, en anderzijds de rol die wij daarin willen spelen.

De heer Jan Peumans: Ik voel mij niet aangesproken, maar welke verdachtmakingen bedoelt u precies? Ik heb dat woord hier nog nooit gebruikt. Wat bedoelt u daarmee?

De heer Robert Voorhamme: Mijnheer Peumans, gisteren op de persconferentie heb ik uw naam zelfs nooit horen vallen. U doet nu alsof u rechtstreeks aangevallen wordt.

De heer Jan Peumans: Ik voel mij helemaal niet aangevallen, integendeel. U spreekt over verdachtmakingen. Waar hebt u het dan over?

De heer Robert Voorhamme: Er wordt gesuggereerd dat men hier voor één groep rijdt.

Er wordt gesuggereerd dat de Kwaliteitskamer onvoldoende deskundig zou zijn en dat vind ik een belediging voor de mensen die daar deel van uitmaken. Er wordt gesuggereerd dat het verdacht is dat de Kwaliteitskamer tot een ander oordeel komt dan SAM.

De heer Jan Peumans: Het gaat om een conclusie van BAM, niet van SAM. Het beoordelingsverslag gaat heel duidelijk uit van BAM en niet van SAM.

De heer Robert Voorhamme: Ik vind dat eigenlijk niet gepermitteerd. Men kan dat niet zomaar lanceren.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mijnheer Voorhamme, ik vind dat het debat een slechte wending neemt. Ik heb alle debatten meegemaakt. Ik heb gezegd dat sommige collega's een ander temperament hebben dan andere en dat de manier van bevraging soms een beetje accusatoir kan overkomen bij iemand die de politieke stijl van dit huis niet gewoon is. Maar ik heb niemand, en ik spreek nu vanuit de oppositie, ooit iemand verdacht horen maken, wel integendeel. Het is onze taak om kritisch te zijn. Wij moeten kritisch zijn en blijven. Dat is echter een groot verschil met verdacht maken. Wij maken niemand verdacht en we rijden ook voor niemand. Als we voor iemand rijden, dan is het voor de belastingbetaler. Onze zorg betreft immers de kostprijs van het hele verhaal, en niet zozeer het verhaal zelf. Wanneer u nu zegt dat dit neerkomt op of gelijkgesteld kan worden met verdachtmakingen, dat is een brug te ver, vooral omdat u zelf niet in die commissies aanwezig was en de sfeer van de debatten niet hebt kunnen waarnemen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Tot nu toe is het debat op een vrije serene en correcte manier verlopen. Wat die verdachtmakingen betreft, sluit ik me aan bij wat de heren Penris en Peumans hebben gezegd.

Iedereen is het erover eens dat een goede controle en transparantie nodig zijn. Dat is een punt in dit debat.

De reden waarom er vaak een negatieve perceptie was over BAM, heeft te maken met de communicatie van BAM zelf. Waarom was er destijds bijvoorbeeld heel die heisa over de maquette en over de vraag of die al dan niet gezien mocht worden? Dat was niet de schuld van het parlement. De commissie voor Openbare Werken en de commissievoorzitter Marc van den Abeelen hebben daar een heel goede rol in gespeeld en gevraagd om de maquette te bezichtigen. Na heel wat gedoe heeft de commissie ze dan toch mogen zien.

Tijdens de laatste commissievergadering hebben de heren Peumans, Penris, Daems en ikzelf op onze gedetailleerde vragen een schitterend en gedetailleerd antwoord gekregen van de drie ministers. De vraag is dan ook waar al die 'cinema' voor nodig was. Het is niet onze fout dat BAM onhandig of verkeerd antwoordt op de scherpe vragen die worden gesteld. BAM is nochtans voldoende geadviseerd door een enorm duur communicatiebureau. Dat bureau is medeverantwoordelijk voor de negatieve perceptie over het Masterplan van Antwerpen.

Ik heb het Masterplan altijd verdedigd maar ik kom ook op voor de belastingbetaler. Ik heb dan ook de nodige vragen bij de uitleg over de Kwaliteitskamer. Er was een verslag van vijf bladzijden dat de heer Daems

heeft verspreid. Ik heb wat ervaring in de bouw, onder meer met Domus Flandria en de sociale huisvesting. Voor projectjes van een aantal miljoen Belgische frank was nogal een andere motivering nodig.

De collega's stellen daar dan ook terecht vragen over. Worden mensen daarom verdacht gemaakt? Neen! Maar het is belangrijk dat het parlement van de BAM en de regering meer duidelijkheid krijgt tijdens de komende uren en dagen. Als dat gebeurt, kan er zonder problemen verder worden gewerkt. De parlamentsleden maken echter geen fout als ze goede vragen stellen.

De grote verantwoordelijkheid ligt bij de mensen van de BAM zelf. Ze werken misschien in een omgeving die ze niet goed kennen. Ze moeten zich dan maar laten bijstaan en laten trainen. Als wij naar een debat gaan, worden wij ook getraind. *(Gelach/Rumoer)*

Ik wil wel meegaan. Naar het schijnt zijn er ook mensen die niet te trainen zijn. *(Gelach/Opmerkingen)*

Om verdachtmakingen te vermijden, moet er goede informatie zijn. Als er iets misloopt, zal dat wel aan het licht komen. We moeten op dat moment ook de verantwoordelijkheid leggen bij de mensen van de BAM zelf.

De heer Robert Voorhamme: Natuurlijk.

De heer Carl Decaluwe: Ik zou niet graag meemaken dat we later te maken krijgen met een enorme schadeclaim. De mensen van de BAM moeten dan maar betalen, en niet de belastingbetaler.

Voor het overige zijn we het eens. Het belangrijkste punt van dit debat is dat over het controlerecht, het inzagerecht, de transparantie binnen de wettelijke mogelijkheden eensgezindheid bestaat in het parlement. Dat is de grootste verdienste van dit debat, naast het feit dat iedereen achter het Masterplan in Antwerpen staat.

De heer Robert Voorhamme: Ik zou zelfs meer zeggen. We moeten ons niet enkel beperken tot het Masterplan. Dit is een leerproces voor alle betrokkenen.

Ik heb ook geen kritiek op het functioneren van die opvolgingscommissie. Ik heb enkel proberen toe te lichten dat de kostprijs van het Masterplan in zijn geheel enorm is toegenomen. Ik heb ook gezegd wat daarvoor de belangrijkste redenen zijn.

Eigenlijk sta ik daar ook achter. In tegenstelling tot wat Groen! verkondigt, is een van de aspecten de integraliteit van het project. En dat kost meer. We verhelen dat ook niet. Daarop zijn de geschikte antwoorden gevonden, ook door de kaderovereenkomst met de regering. *(Opmerkingen van Groen!)*

De reden van die meerkost is dat we voet bij stek houden om de integraliteit van het concept te kunnen vrij-

waren. Mijnheer Penris, vooraf was al aangegeven dat de kosten hoger zouden kunnen liggen omdat we de kwaliteit zo belangrijk vinden. Een van de redenen van de hogere kosten is dat de mitigerende maatregelen uit de eerste raming, waar ook de heer Peumans naar verwijst, en de huidige, die er zijn gekomen na raadplegingen met de mensen uit de omgeving, niet dezelfde zijn. Die maatregelen hebben ook een kostprijs.

Het is logisch dat er veel aandacht gaat naar die kostprijs. Ik denk dat er niemand in dit parlement is die vindt dat het belastinggeld door deuren en ramen moet worden gegooid. Iedereen is bekommerd over de kostprijs. Wij ook. Het aanzwellen van de prijs legt immers steeds opnieuw een hypotheek op het project, op de integraliteit ervan.

Het signaal dat een aantal stakeholders van de stad gisteren heeft willen geven, is dat we moeten voorkomen dat het maatschappelijk draagvlak, dat zeer belangrijk is, wordt ondergraven.

De heer Carl Decaluwe: U mag de niet-Antwerpenaars dan niet te veel schofferen. Laat daar geen misverstand over bestaan!

De heer Robert Voorhamme: Dat doe ik ook niet.

De heer Jan Penris: Als Antwerpenaar wil ik hier toch even reageren. Misschien moest er wel een signaal gegeven worden. We vinden het belangrijk dat Antwerpen ontsluitbaar blijft. Mijnheer Voorhamme, als u echter een dergelijk signaal wilt geven, dan moet u dat hier doen, in dit huis en niet vanuit het gemeentehuis van Antwerpen. Dit huis beslist over het project!

De heer Robert Voorhamme: Mijnheer Penris, de staten-generaal destijds was ook een regionaal platform dat essentieel was om de globale maatschappelijke consensus overeind te kunnen houden. Het is niet onlogisch dat er duidelijkheid wordt geboden, dat op het lokale vlak, waar men te maken zal hebben met de gevolgen van het Masterplan, een eenduidige houding wordt aangenomen voor zover voldaan wordt aan de voorwaarden.

Collega's, na het aanhoren van de verschillende nuances en punten die door de sprekers werden aangebracht, ben ik blij dat, op zijn minst, de meerderheid zich heeft uitgesproken ten voordele van het principe van het Masterplan. Ik ben daar zeer verheugd over. Dat is een zeer belangrijk signaal voor de buitenwereld en voor de Vlaamse Regering. Ze heeft op de juiste momenten haar verantwoordelijkheden genomen. *(Applaus bij sp.a-spirit)*

De heer Jan Peumans: Hebben wij, mijnheer Voorhamme, hier vandaag opeens het signaal gegeven dat

wij niet voor de Oosterweelverbinding zijn? Wij hebben de Oosterweelverbinding nooit ter discussie gesteld. Ik snap niet dat u nu uit dit debat de conclusie trekt dat dit wel het geval is. Ik stel voor dat u naar de volgende voortgangsrapportage komt. (*Gelach*)

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, geachte leden van de regering, beste collega's, ik heb soms de indruk dat we hier in dit parlement met twee soorten mensen zijn: Antwerpenaars en niet-Antwerpenaars. (*Applaus bij CD&V*)

We zijn het er toch allemaal, of we nu Antwerpenaar zijn of niet, over eens dat het BAM-dossier belangrijk is voor heel Vlaanderen, voor de mobiliteit en de economie van onze hele Vlaamse gemeenschap. Ik vind dan ook dat dit dossier moet benaderd worden zoals elk ander groot infrastructuurdossier, ongeacht of het nu in Antwerpen, Gent, Hasselt of Brugge zou plaatsvinden.

Laat me even stilstaan bij de problematiek van het vraagrecht en de controle op de werkzaamheden van de BAM. En laat me dat situeren in een breder verband. De Vlaamse Regering beschouwt zichzelf als een investeringsregering. Het is dan ook geen toeval dat PPS vooral opgang maakt in het kader van de alternatieve financiering. Er is geen minister in deze Vlaamse Regering die daaraan ontsnapt. Er zijn de projecten van de BAM, er zijn de inhaalbewegingen voor de scholenbouw, de bouw van rusthuizen en voorzieningen voor personen met een handicap, de realisatie van een bijkomend aantal sociale woningen, het wegwerken van de missing links in het wegennet, een inhaalbeweging in de jeugdverblijveninfrastructuur, extra impulsen voor de sport- en cultuursector. Het lijstje is indrukwekkend. Halfweg deze legislatuur staat voor minstens 4,5 miljard euro aan investeringsprogramma's voor infrastructuur via alternatieve financiering op stapel. En, zo schrijft de minister-president in zijn PPS-beleidsbrief: "Het is echter duidelijk dat deze lijst zal worden uitgebreid."

Collega's, voor alle duidelijkheid: onze fractie steunt dit. De projecten die tot op heden van start zijn gegaan, zijn stuk voor stuk nodig, dus ook de projecten van de BAM. Maar dergelijke constructies zijn niet zonder gevaar. In eerste instantie is er het gevaar voor het rijzen van fundamentele twijfels met betrekking tot de correcte organisatie van de werkzaamheden. En daarnaast, en minstens even belangrijk, is er het risico voor financiële ontsporingen en ondoorzichtigheid van de daarbij horende constructies.

Met betrekking tot het BAM-dossier wordt door verschillende actoren de schijn gewekt dat een en ander niet koosjer is. Ik moet mijnheer Decaluwe daarin gelijk geven: die schijn werd de voorbije weken in ieder geval

in de hand gewerkt door de verklaringen van de leiding van de BAM zelf. De BAM vroeg om het vraagrecht van het Vlaams Parlement in te perken. Die vraag werd gelukkig door een communiqué van de drie betrokken ministers 'onontvankelijk' verklaard. Maar het kwaad was toen al geschied. In PPS-constructies is de overheid niet de enige partner. Mede daarom is controle door het Vlaams Parlement extra belangrijk. Dergelijke vormen van samenwerking kunnen nooit een alibi worden om de controle te 'lossen'. Integendeel. Ze worden opgericht met de bedoeling een bestuursvorm te creëren die toelaat om met de private sector samen te werken, niet om de procedures die eigen zijn aan dergelijke infrastructuurwerken en de controlemogelijkheden van het parlement in te snoeren.

Het gaat hier om grote bedragen belastinggeld. Het is dus niet meer dan normaal dat het parlement zicht wil hebben op wat er met die gelden gebeurt. Als er niets te verbergen valt, is er ook geen reden om het parlement die informatie te onthouden. Laat me duidelijk zijn: als een hoorzitting of gedachtewisseling enkel zou kunnen op basis van vooraf ingestuurde schriftelijke vragen, dan is dat een beperking van een democratisch controlerecht.

Daarnaast speelt ook altijd een politieke verantwoordelijkheid. De bevoegde ministers moeten die opnemen, en kunnen die niet afschuiven op medewerkers van de BAM. Het gaat niet op om als minister een deel van de bevoegdheden door te schuiven aan een zelfstandig agentschap, om dan achteraf te zeggen dat de parlementaire controle niet goed kan worden georganiseerd omdat die beheerders nu eenmaal geen "getrainde politici" zijn. Als ik me niet vergis was u, minister Peeters, bij uw aantreden zelf ook geen getraind politicus. Dus ook daar kan nooit een geldig argument worden gevonden.

Als een beheersmaatschappij zoals de BAM informatie wil achterhouden, laat de regering uitschijnen dat er iets niet pluis is. Dat moeten we absoluut vermijden, de politiek wordt door de bevolking al genoeg gepercipieerd als ondoorzichtig. Het gaat hier dus om een democratisch principe. Goed bestuur, mijnheer de minister-president, is ook open bestuur.

Ik hoop dan ook dat dit debat mag leiden tot een positieve knik in wat de minister-president de pps-leercurve noemt. Mijn vraag is welke lessen uit deze ontwikkelingen kunnen worden getrokken inzake het parlementaire controlerecht en welke initiatieven de regering zal nemen om het controlerecht in de toekomst te vrijwaren. Een andere vraag wat pps in ruimere zin betreft, gaat over het spanningsveld tussen parlementaire controle en het bewaren van de ESR-neutraliteit die essentieel is om de schuldpositie van de Vlaamse Gemeenschap niet onder druk te zetten. Als

alle pps-constructies die nu op stapel staan op een helend vlak komen te staan, dan vrees ik dat de regering niet langer een investeringsregering zal zijn. (*Applaus bij sp.a-spirit en CD&V*)

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, ik wil vooreerst alle interpellanten bedanken voor de serene toon van dit debat. Ik wil namens de Vlaamse Regering ook dank en appreciatie uitdrukken voor die parlementsleden die tijdens de voorbije jaren dit dossier zijn blijven opvolgen. Zoals de heer van den Abeelen terecht stelde, is hiermee begonnen in 1996.

Ik zal als eerste namens de Vlaamse Regering proberen te antwoorden op vragen die werden gesteld door de heer Daems, zoals de fractieleider van Groen! maandag in het Bureau heeft gevraagd. Daarna zal minister Peeters ingaan op de problematiek van de voortgangsreportage en het controlerecht dat het Vlaams Parlement in samenspraak met de regering en de raad van bestuur van BAM wil doorvoeren. Tot slot zal minister Van Brempt een toelichting geven met betrekking tot de vooruitgang en de werking van de openbaarvervoerprojecten.

U weet dat ik van facts and figures hou. Ik zal proberen een en ander te duiden op een beleidsmatige manier, maar ook vanuit bedrijfseconomisch en financieel-budgettair standpunt met af en toen – indien nodig – juridische ratio achter de genomen beslissingen. Het doel is de volledige uitvoering van het Masterplan Antwerpen zoals dit werd geconcipieerd in de periode 1996-1999 en met het BAM-decreet in 2002. Aan het einde van het debat zal ieder voor zichzelf moeten uitmaken of we kunnen doorgaan met de realisatie van het volledige project en welke bijkomende voorwaarden we er eventueel aan moeten koppelen. Het spreekt voor zich dat de budgettaire bewaking voor mij van essentieel belang is.

Er zijn een aantal punctuele vragen gesteld die ik op een rijtje wil zetten. Er is gevraagd waarom de financiering van een stuk van de openbaarvervoerprojecten is weggenomen bij BAM. Laat me duidelijk zijn, we hebben dit gedaan als een daad van goed bestuur, niet alleen om maatschappelijke maar vooral om financiële redenen. De Vlaamse Regering wilde de budgettaire haalbaarheid van de realisatie van deze doelstellingen hard maken.

Er is ook beslist om de uitvoering van de projecten van het Masterplan in twee fases te kappen. Ook hier hebben we ons laten leiden door het oogmerk van goed beheer dat alleen maar wil bijdragen tot de financiële en budgettaire haalbaarheid van de realisatie van alle projecten.

Ik heb het ook al in de commissie toegelicht: we moeten steeds voor ogen houden dat we te maken hebben met een cashflowmodel. Bedrijfseconomisch is het dus ver-

antwoord en zelfs noodzakelijk dat we eerst zekerheid krijgen over de toelinkomsten vooraleer we definitief beslissen of we het licht op groen zetten voor de geplande vervolginvesteringen. Die laatste zullen een belangrijke opdracht worden van de volgende regering.

Het voorliggende financiële plan staat me toe te zeggen dat er mijns inziens geen reden is om eraan te twijfelen dat we het voorgestelde Masterplan niet integraal zouden kunnen uitvoeren. Het tegendeel lijkt me waar. Het feit dat we de financiering niet volledig up front moeten aangaan, zal leiden tot aanzienlijke besparingen op het vlak van de rentekosten, de intercalaire interesten en de bancaire liquiditeitsvergoeding die anders volkomen nodeloos verschuldigd zou zijn.

De heer Daems had het over de extra dotatie vanwege de Vlaamse overheid aan de BAM. Misschien gaat het om een begripsverwarring, maar die is alvast niet onschuldig. Laat me heel duidelijk stellen dat het niet gaat om een dotatie aan een of andere VOI, maar om een bedrag dat we ter beschikking stellen van een vennootschap waarvan de overheid de enige aandeelhouder is. Het gaat dus niet om een dotatie, maar om een extra kapitaalsverhoging van 129 miljoen euro. Dat geld wordt medio 2007 volgestort. Het zal dus onmiddellijk het bedrijfskapitaal van de vennootschap met dat bedrag versterken.

Op dit ogenblik heeft het parlement voor een bedrag van 700 miljoen euro aan kapitaal in de nv BAM onderschreven. Eind 2005 was daarvan reeds 453,5 miljoen euro volgestort. Tot en met eind 2011 wordt de verdere volstorting van het kapitaal gerealiseerd a rato van 41,1 miljoen euro per jaar. Bijkomend hebben we nu beslist om een kapitaalsverhoging ten belope van 129 miljoen euro te onderschrijven. Die beslissing wordt al sinds begin vorig jaar voorbereid. We doen dat met geld afkomstig uit de laatste beursgang van de geprivatiseerde GIMV.

Niet iedereen is lid van de commissie. Daarom lijkt het me belangrijk te benadrukken dat geld afkomstig van de verkoop van aandelen van de investeringsmaatschappij door de overheid niet kan worden aangewend voor de realisatie van begrotingsdoelstellingen in het kader van een reguliere begroting. Dat geld kan op een even neutrale manier enkel worden aangewend als we dat geld, dat het resultaat is van een kapitaalsvermindering, gebruiken in een nieuwe vorm van kapitaalsbelegging of van een kapitaalsverhoging. In dit geval gaat het om een kapitaalsverhoging van de BAM. Ik heb het over het begrotingstechnische aspect, en niet over het kasmatige ervan.

Begin vorig jaar hebben we dus een cruciale keuze gemaakt. We hebben beslist om GIMV-aandelen te verkopen. De minister-president vroeg toen of er een

budgettaire noodzaak bestond om aandelen te verkopen, en ik heb toen uitgelegd wat mijn bedoeling was. Dat geld is exclusief aangewend voor de kapitaalsverhoging van de BAM. Dat geld dient dus om het eigen vermogen en dus de eigen werking van de BAM te versterken.

Wat betekent dat bedrijfseconomisch en financieel-boekhoudkundig? Een: de versterking van het eigen vermogen van de nv BAM heeft ons toegelaten om binnen de grenzen van de kaderovereenkomst ervoor te zorgen dat de solvabiliteitsratio van de nv BAM wordt verhoogd van 1,2 naar 1,3 percent. Dat is vanzelfsprekend erg belangrijk voor de externe financiering die in de toekomst nodig is.

Die zal uiteindelijk bij de financiers leiden tot de juiste inschatting van de risicopremie die ze al of niet in de rente aanrekenen. Ik kan u verzekeren, en dat blijkt uit zeer complexe berekeningen, dat ieder basispunt, namelijk 0,01 percent, een vrij aanzienlijk effect heeft van vele miljoenen euro's over de volledige periode. We moeten goed voor ogen hebben dat ook in de eerste fase een aantal belangrijke investeringen starten die deels gefinancierd zullen moeten worden vanuit het eigen vermogen van de BAM. Door dat vermogen te versterken, voorzien we erin dat er minder snel een beroep moet worden gedaan op vreemd vermogen, waardoor we minder onderhevig zijn aan het sneller interest betalen en we zo een klein sneeuwbaaleffect binnen de BAM trachten te voorkomen.

Dan komen we tot de fameuze discussie over het plafond van 1,85 miljard euro. Ik wil proberen daar zeer duidelijk in te zijn. Uw drie dienaars zijn in het voorjaar 2006, naar aanleiding van de voorbereiding van de kaderovereenkomst, in samenspraak met de raad van bestuur, geconfronteerd met signalen met betrekking tot de kostprijs van een en ander. Tijdens die onderhandelingen, in juni of juli 2006, werd door de BAM gevraagd om de kaderovereenkomst goed te keuren voor het zomerreces van 2006.

Op een bepaald moment heb ik gevraagd aan de raad van bestuur van de BAM en haar management, om me een aantal simulaties te bezorgen waarin staat – wanneer het plan zou stijgen met 10, 20 en 30 percent – wat de repercussies zouden zijn op de financiering van de totaliteit van het Masterplan en in welke mate de solvabiliteit van de financiering kon worden gerealiseerd. De tabellen zijn neergelegd. Daarover ging het debat tussen de Vlaamse Regering en de raad van bestuur van de BAM met betrekking tot het afsluiten van de kaderovereenkomst. Tijdens de laatste bijeenkomst voor de zomer heb ik, weliswaar na enig huiswerk dat we zelf geleverd hadden, gesteld dat voor mij een bedrag van 1,85 miljard euro voor de investeringskost, exclusief de financieringskost, het maximum was dat we in het kader van een

algemene kaderovereenkomst met de BAM voor de realisatie van het Masterplan konden aanvaarden.

Het bedrag van 1,85 miljard euro ging uit van de toen bekende raming van de kostprijs van de Oosterweelverbinding, zijnde de raming van 22 juli 2005 van 1,342 miljard. Uit de voorbereidende werkzaamheden was gebleken, ook in samenspraak met het stadsbestuur van Antwerpen, dat het essentieel was dat we bij de aanleg van de Oosterweelverbinding omwille van mobiliteitsredenen meteen een belangrijk gedeelte van de stedelijke ringweg ten noorden zouden aanleggen. We hadden na de minderhindermaatregelen met betrekking tot de renovatie van de ring enige ervaring opgedaan in Antwerpen. We beschouwden die 81 miljoen euro als existentieel om meegenomen te worden voor de bouw van de Oosterweelverbinding. We hebben zelf een berekening gemaakt van de stijging van de bouwkostprijzen op de initiële raming. Dan praten we over de ABEX in het algemeen en de stijging van de staalprijzen in het bijzonder. We hebben ook gepraat over wat we kunnen meenemen als bijkomende risicoallocatie voor de bouwgroepen en over een aantal onnauwkeurigheden in de raming. Zo zijn we gekomen tot een raming van 1,853 miljard euro. Dat is in het kader van het afsluiten van een kaderovereenkomst vanuit de Vlaamse Regering het maximum waarbinnen het nu toekomt aan de raad van bestuur van de BAM om de onderhandelingen te voeren.

Laat me duidelijk zijn: de Vlaamse Regering heeft geen inzicht in de ingediende biedingen en ze hoeft dat ook niet te hebben. We hebben in de kaderovereenkomst duidelijk gezegd waar onze limieten liggen.

Is het Masterplan enkel een Oosterweelplan? Ik denk het niet. Ik denk dat we intellectueel eerlijk moeten zijn. Het Masterplan omvat gelukkig – en u bent, mevrouw Vogels, mee een van de grondleggers van dit plan dat goedgekeurd is door de regering – een aantal grote investeringspakketten: 329 miljoen euro in de waterwegen, 330 miljoen euro in resterende openbaarvervoerprojecten en 333 miljoen euro in wegenwerken, exclusief de Oosterweelverbinding. Met andere woorden, we doen wat we altijd gesteld hebben: we doen belangrijke inspanningen zowel voor de realisatie van de Oosterweelverbinding als voor de watergebonden infrastructuurprojecten en de projecten met betrekking tot het openbaar vervoer. Ik denk dat Groen! niet in het defensief moet gaan want het is uiteindelijk ook een verdienste die u historisch toekomt.

De heer Daems stelt dat er heel wat veranderd is in de verkeersprognoses. Ik denk dat het absoluut onjuist is om te stellen dat deze verkeersprognoses twee keer zijn bijgesteld op verzoek “van de financiers”. BAM heeft in samenspraak met de Vlaamse Regering van meet af aan gekozen om een wereldwijd gerenommeerd bureau,

Faber Maunsell, aan te stellen om tot een betrouwbare analyse te komen en de prognoses van BAM en SAM zelfs te verbeteren. Faber Maunsell heeft daarvoor het fameuze MOTO-model ontwikkeld. Ik kan alleen maar stellen dat daarbij zelfs rekening is gehouden met de realisatie van de tweede brug in Temse.

Vanuit de Vlaamse Regering, maar ook vanuit de BAM zelf, denken we dat we beschikken over zeer gedegen prognoses inzake trafiekstromen waardoor we op basis van een gedetailleerd en betrouwbaar verkeersmodel ook vrij nauwkeurig de inkomsten kunnen ramen. Net dat is de reden waarom we in februari in de besluitvorming een aantal wijzigingen hebben doorgevoerd. Het Faber Maunsell-model is gekalibreerd volgens een standaard normverdeling die zich laat voorstellen in een gausscurve. In het midden van een gausscurve ligt altijd de P50, de waarschijnlijkheidsgraad dat de verkeerstrafiek met 50 percent zekerheid zullen gerealiseerd worden. Dit kan een vrij technisch debat lijken, maar het is wel de essentie van het verhaal. Als men het statistisch bekijkt en ervan uit gaat dat de P50-curve in het gaussmodel statistisch de juiste keuze is, dan zal de opbrengst van de tolheffing zo'n 262 miljoen euro per jaar zijn. Als we echter als Vlaamse Regering bij het afsluiten van de kaderovereenkomst ons laten inspireren door een veel hogere graad van waarschijnlijkheid, namelijk de P90-curve – 90 percent waarschijnlijkheid dat de verkeersstromen er zullen zijn – dan spreekt het voor zichzelf dat de opbrengst van de tol lager moet worden ingeschat, namelijk op 232 miljoen euro, een verschil van 30 miljoen euro.

Het is deze keuze die de Vlaamse Regering zeer bewust gemaakt heeft om er uiteindelijk voor te zorgen dat we dit Masterplan in twee stukken kappen. We laten de financiering van de openbaarvervoerprojecten in de eerste fase realiseren door het special purpose vehicle waarin zowel De Lijn als de BAM als private financiering worden aangetrokken en waarvan we 100 percent zeker zijn. We proberen om dit binnen de afgesproken timing te realiseren. Het heeft ook nog te maken met bouwvergunningen enzovoort.

In het midden, tijdens het evaluatiemoment in 2014-2015, zullen we exact weten of deze verkeersstromen zich voordoen volgens het P50- of het P90-scenario. Is het P90, dan kunnen we de tweede fase perfect financieren. Is het echter P50, dus is de trafiek hoger dan we voorzichtigheidshalve initieel hadden ingeschat, dan zijn we 100 percent zeker dat we, misschien versneld, het tweede deel van het Masterplan verder kunnen uitvoeren.

Maar ik denk dat het niet deze regering toekomt om vandaag een volgende regering en parlement te hypothekeren en dat heeft alleen te maken met het aan de dag leggen van de grootst mogelijke voorzichtigheid.

Tot slot nog een aantal opmerkingen met betrekking tot zaken die ook door het Rekenhof naar voren zijn ge-

schoven. Mijnheer Peumans, ik wil voor alle duidelijkheid stellen dat ik u volg in uw analyse dat, naar ESR 95-normering, het feit dat de Vlaamse overheid voor 100 percent eigenaar is van het kapitaal van deze vennootschap, perfect toelaat dat het Rekenhof toezicht houdt op de verrichtingen die daar gebeuren. Ik ga er echter niet mee akkoord, zoals we uitvoerig hebben besproken in de commissie voor Financiën en Begroting, dat we een expliciete decretale machtiging zouden inschrijven voor de meerjarenverbintenissen uit de kaderovereenkomst.

Mijnheer Van Rompuy, we hebben de kans gehad om dit te bespreken in de commissie. Ik heb dat zeer omvangrijk gedocumenteerd, met verwijzingen naar artikel 6 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, waarbij we heel duidelijk teruggrijpen naar de aanrekeningsregels van deze comptabiliteitswetgeving.

Ik heb ook zeer expliciet geciteerd uit het boek van raadsheer Beckers van het Rekenhof, dat geldt als een standaardwerk. Mevrouw de voorzitter, ik wil nog eens verwijzen naar de memorie van toelichting bij de wet van 28 juni 1963, waarvan de bepalingen intussen in de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit zijn opgenomen, die stelt dat deze afwijkende regeling waarbij het criterium van de invorderbaarheid in de plaats wordt gesteld van het criterium van het ontstaan van de verbintenis, voor uitgaven die voortvloeien uit verbintenissen, waarvan de uitwerking veel langer duurt dan de begroting. Ook in dit werk van raadsheer Beckers wordt zeer nadrukkelijk geponereerd dat deze decretale machtiging inschrijven in onze Vlaamse begroting niet vereist is.

Ik wil ook verwijzen naar het ESR 95-handboek, dat duidelijk stelt dat we oog moeten hebben voor het feit dat het hier gaat over een entiteit met een autonome beslissingsbevoegdheid. Dat is uiteindelijk een eerste vereiste om ervoor te zorgen dat deze entiteit niet wordt geconsolideerd. Mijnheer Peumans, niet geconsolideerd, staat, wat mij betreft, niet gelijk aan niet gecontroleerd.

De heer Jan Penris: Mijnheer de minister, we hadden in de commissie al een gelijkaardig antwoord ontvangen, maar niet zo omstandig verduidelijkt en gemotiveerd als vandaag. Werd uw visie ondertussen bijgetreden door de bevoegde raadsheren van het Rekenhof? Zij hadden nog enige scepsis en gingen dat onderzoeken.

We hebben nu een antwoord ontvangen, waarvan me niet helemaal duidelijk is of dat het antwoord van de regering is of het antwoord van de regering, gedekt door het Rekenhof.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Penris, ik heb ook in de commissie voor Financiën en Begroting in

alle duidelijkheid gesteld dat wij ons baseren op de comptabiliteitswetgeving, zoals die ook expliciet werd toegelicht door raadsheer Beckers. Ik heb ook de weder-vraag gesteld waar het Rekenhof zich op baseert, om te stellen dat het Vlaams Parlement wel die decretale machtiging zou inschrijven. Zoals u zelf stelt, hebben we dat antwoord niet gekregen.

Het Rekenhof suggereert alleen dat het Vlaams Parlement, vanzelfsprekend als soevereine decreetgever, zou kunnen beslissen dat deze machtiging een verzekering is. Maar daarop reageer ik in alle duidelijkheid. Ik wil absoluut niet – en ik neem aan, mijnheer de minister-president, de Vlaamse Regering met mij – de politieke verantwoordelijkheid op mij nemen dat we hierdoor uiteindelijk een voorzet geven aan Eurostat om de BAM-constructie te consolideren.

Laat me duidelijk zijn, mevrouw Vogels, dit zou ook het einde zijn van de verwezenlijking van de openbaarvervoerprojecten. Af en toe moeten we in het leven weten wat we willen. Het staat deze assemblee vrij om dit al dan niet te doen, maar ik dring erop aan het niet te doen, om deze reden.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, de heer Desomer was aanwezig bij de jongste voortgangsrapportage. Ik citeer: “De heer Ignace Desomer beaamt dat het Rekenhof graag kennis zal nemen van de discussie daarover in de commissie voor Financiën en het standpunt van de begrotingsminister.” Dat staat ook in het antwoord dat we hebben gekregen. Vervolgens lezen we echter het volgende: “Het zou volgens hem onvoorzichtig zijn meteen uitspraken te doen, maar men is bereid daarover schriftelijk advies uit te brengen, omdat het over de prerogatieven van de volksvertegenwoordiging gaat.” Dat is niet alleen relevant voor dit project, maar ook voor alle andere pps-projecten.

Minister Dirk Van Mechelen: Absoluut. We hebben dit in de commissie uitvoerig bediscussieerd. Ons standpunt blijft dat, zoals bepaald door artikel 6 van de comptabiliteitswetgeving, we wel degelijk de beschikbaarheidsvergoedingen niet alleen inschrijven in de begroting, maar ook transponeren in een meerjarenperspectief. Dat doen we uitdrukkelijk in de meerjarenbegroting, bijvoorbeeld met betrekking tot de schoolgebouwen, Lijn-Invest, Via-Invest en dergelijke. We geven zo het parlement de budgettaire zekerheid die het nodig heeft om een machtiging te kunnen geven aan de Vlaamse Regering en haar vennootschappen voor dit soort verbintenissen.

De heer Rudi Daems: In de meerjarenbegroting schetst u inderdaad het verloop. Die begroting loopt echter tot 2009, terwijl de verbintenissen die men hier op zich neemt, een periode van 30 à 35 jaar bestrijken. Dat is toch een heel andere kwestie?

Minister Dirk Van Mechelen: Neen, mijnheer Daems. Dat is nu net de essentie van het verhaal. Het investeringskapitaal en de investeringsmachtiging volgen de limiet van de beschikbaarheidsvergoeding die we inschrijven in de begroting. Dat is de essentie van de constructie die we bij het begin van deze zittingsperiode op papier hebben gezet.

Ik geef een ander voorbeeld. Willen we door middel van pps schoolgebouwen verwezenlijken voor een bedrag van 1 miljard euro, dan is berekend dat daarop kruissnelheid een beschikbaarheidsvergoeding van maximaal 75 miljoen euro tegenover staat. Indien zou blijken bij de aanbestedings- en gunningsprocedure die vandaag loopt, dat men met 75 miljoen euro minder dan 1 miljard euro zou kunnen investeren, dan zullen we minder dan 1 miljard euro investeren. Met andere woorden, het is die beschikbaarheidsvergoeding van 75 miljoen euro die elk jaar wordt ingeschreven in de begroting, die determinerend is voor de maximale investeringsbedragen die mogen worden uitgegeven. Dat is nu net de machtiging van dit Vlaams Parlement in het pps-systeem, zoals de minister-president en ikzelf dat ook hebben toegelicht in de commissie voor Financiën en Begroting.

Minister Van Brempt zal nog een aantal toevoegingen geven met betrekking tot Lijn-Invest.

Dan kom ik uiteindelijk tot het punt van de Kwaliteitskamer, dat vandaag deels wordt ervaren als de achilleshiel van dit dossier. Ter zake werden een aantal dingen gezegd en geschreven. Iedereen moet hier zijn rol spelen: het parlement, de regering, de raad van bestuur, de Kwaliteitskamer zelf, maar vanzelfsprekend ook de media. Iedereen heeft zijn verantwoordelijkheid, ook de diverse partijen. De Vlaamse Regering kan alleen trachten een rationele analyse te maken van de feiten en uitleggen waarom de keuzes zijn gemaakt die hebben geleid tot het resultaat dat we ondertussen kennen. Ook de heer Voorhamme heeft ondertussen getracht dat te doen.

Voor wie eraan mocht twijfelen, we hebben hier te maken met een overheidsopdracht. Dat is een zeer belangrijk uitgangspunt.

Dit maakt dat we enerzijds wettelijk verplichte spelregels moeten volgen en dat anderzijds in het bestek een aantal spelregels definitief en bindend worden vastgelegd. Dat er uiteindelijk voor gekozen werd om te werken met een kwaliteitskader, lijkt me een rationele, verstandige en zelfs lovenswaardige keuze van de raad van bestuur van de BAM, overwegende dat we te maken hebben met een project waarvan wordt verwacht dat het architecturaal van een zeer hoogstaande kwaliteit zal zijn, niet het minst in de discussies die we eind 2004 gevoerd hebben met het stadsbestuur. Die

visie wordt door de Raad van State in zijn arrest uitdrukkelijk gevolgd.

Gelet op de diverse aan de gang zijnde juridische geschillen en ter vrijwaring van de belangen van alle betrokken partijen, wil ik me in dit deel van het antwoord beperken tot het citeren van het juridisch advies dat door de raad van bestuur van de BAM werd gevraagd aan professor David D'Hooghe van het advocatenkantoor Stibbe, die mijns inziens voor Vlaanderen doorgaat als de eminentie inzake wetgeving op overheidsopdrachten.

Mevrouw de voorzitter, het is belangrijk om dit advies van de heer D'Hooghe te doorlopen om te begrijpen welke keuzes er vandaag gemaakt zijn en die geleid hebben tot de al of niet comfortabele situatie waarin we nu naar de BAFO gaan.

Ik citeer het uitgangspunt: “1. De leidraad bepaalt dat er in het kader van het onderzoek naar de regelmatigheid van de biedingen ook een toetsing gebeurt aan de hand van het kwaliteitshandboek Architectuur. Offertes die het vereiste ambitieniveau niet halen, kunnen worden geweerd.

Hoofdstuk Overeenstemming met Vraagspecificatie.

Vervolgens wordt getoetst of de volledige en formeel regelmatige offertes in overeenstemming zijn met de vraagspecificatie. Onder meer zal worden nagegaan of het ontwerp in voldoende mate beantwoordt aan het ambitieniveau zoals beschreven in het ontwerphandboek C.7.A. ‘Ontwerphandboek Architectuur en Stedenbouw – Duurzame en Integrale Aanpak Oosterweelverbinding.’ De offertes die niet in overeenstemming zijn met de vraagspecificatie en/of het ambitieniveau kenbaar niet halen en/of onvoldoende getuigen van kwaliteit en/of niet getuigen van realiteitszin, kunnen zonder meer worden geweerd.

2. De Raad van Bestuur heeft een zogenaamde Kwaliteitskamer opgericht om de Raad van Bestuur te adviseren op het vlak van de beoordeling van de architectuur, inbegrepen de toetsing van het vereiste ambitieniveau.

3. Ten aanzien van de tijdelijke vereniging LORO werd door BAM een verslag opgemaakt waarin werd besloten dat het gewenste niveau werd gehaald. Dit verslag werd door de Kwaliteitskamer niet gevalideerd. De redenen daarvoor zijn te vinden in een document.”

Vervolgens kom ik in de nota van de heer D'Hooghe tot het tweede luik, de beoordeling: “De Kwaliteitskamer geeft een niet bindend advies. De Kwaliteitskamer is ingesteld met het oog op een deskundige advisering ten behoeve van de raad van bestuur. Het staat de raad van bestuur vrij een beslissing te nemen en daarbij geheel of gedeeltelijk tegen het advies in te gaan.

De raad van bestuur kan de beoordeling van de Kwaliteitskamer echter niet zonder meer negeren. Concreet betekent dit dat de raad van bestuur op behoorlijke wijze zal moeten motiveren op welke gronden het advies al dan niet wordt gevolgd. In dat verband is het bijzonder acht te slaan op de motivering van het advies van de Kwaliteitskamer om ten aanzien van de tijdelijke vereniging LORO te besluiten dat het vereiste ambitieniveau niet wordt behaald.

Wij kunnen ons niet uitspreken over de inhoudelijke juistheid van de motieven van de Kwaliteitskamer om te besluiten dat het voorstel van de tijdelijke vereniging LORO het gewenste ambitieniveau inzake ruimtelijke kwaliteit niet haalt. Op het formele vlak blijkt ons inziens evenwel: één, dat het advies van de Kwaliteitskamer op dat punt formeel is gemotiveerd, twee, dat de motivering bovendien gerelateerd is aan de bepalingen die zijn opgenomen in het Ontwerphandboek Stedenbouw en Architectuur.

Op het inhoudelijke vlak lijkt de motivering – voor een leek – bovendien consistent en pertinent.

Wij menen dan ook dat, formeel gezien, het advies van de Kwaliteitskamer een afdoende motivering kan bieden voor een gebeurlijke beslissing om in overeenstemming met dat advies te beslissen dat de offerte van de THV LORO niet voor de BAFO-fase in aanmerking komt, omdat het ontwerp dat werd ingediend niet beantwoordt aan het ambitieniveau beschreven in het ontwerphandboek C.7.A.

De raad van bestuur kan ook nog tot besluit komen dat de offerte van de THV LORO wel een ontwerp bevat dat in voldoende mate beantwoordt aan het ambitieniveau beschreven in ontwerphandboek C.7.A. De raad van bestuur dient dan een motivering aan te reiken op grond waarvan tot dit besluit wordt gekomen.

Gezien door de raad van bestuur aangestelde deskundigen – unaniem – tot een ander oordeel zijn gekomen, zal de raad van bestuur ernstige en overtuigende motieven moeten kunnen aanvoeren om aan het op dat punt gemotiveerd oordeel van de door haar aangestelde deskundigen voorbij te gaan. Het is ons niet bekend welke motieven daarvoor in aanmerking komen.”

De heer D'Hooghe besluit door te stellen: “Gezien de eerdere beslissingen van de raad van bestuur, inzonderheid ten aanzien van de vaststelling van het bestek en ten aanzien van de aanstelling van de Kwaliteitskamer, en gezien de motivering van het advies van de Kwaliteitskamer, is het in de huidige stand van de procedure, op voorwaarde dat het ontwerp van de THV LORO de facto inderdaad niet voldoet aan het voorgestelde ambitieniveau, vanuit het juridisch oogpunt, aangewezen om te beslissen dat de THV LORO niet

verder wordt weerhouden voor de BAFO-fase, om reden dat het ingediende ontwerp het vereiste ambitieniveau, beschreven in ontwerphandboek C.7.A, niet haalt.”

Ik kan u verzekeren dat dit het voorwerp heeft uitgemaakt van een meer dan ernstig debat in de raad van bestuur. Sommigen waren, omwille van de kostprijs, inderdaad de mening toegedaan dat het beter was om met twee door te gaan. Anderen stelden duidelijk dat het rapport van de Kwaliteitskamer, de installatie van de Kwaliteitskamer en de afspraken over de werking van de Kwaliteitskamer van dien aard waren dat er niet aan voorbij kon worden gegaan.

Uiteindelijk heeft dit punt voorwerp uitgemaakt van een betwisting bij de Raad van State. In de persconferentie van de Vlaamse Regering heb ik al aan de media verklaard dat het iedere partij vrijstaat om haar juridische rechten uit te putten. Ik zou zelfs meer zeggen: een bestuurder van een vennootschap of van een tijdelijke vennootschap zoals deze, met dergelijke belangen, staat het niet alleen vrij, hij is ten aanzien van de vennootschap ook verplicht om al zijn rechten uit te putten.

Uiteindelijk kwam het arrest van de Raad van State. Ook daaruit wil ik een aantal opmerkelijke formuleringen citeren, teneinde dit debat in een zo juist mogelijke juridische context te beëindigen.

De Raad van State stelt: “ (...) dat het gegeven dat er na de bestreden beslissing maar één inschrijver meer rest als gevolg van een correcte toepassing van de besteks-bepalingen, op zich trouwens niet onrechtmatig lijkt”.

Verder stelt de Raad van State in zijn arrest: “Overwegende, voorts, dat de betrokken Kwaliteitskamer blijkt te zijn opgericht als adviseur van de verwerende partij inzake ‘stedenbouwkundige inpassing en architecturale verschijning’; dat ook het ambitieniveau van het project staat beschreven; dat het aldus juist van consistent optreden en zorgvuldig bestuur lijkt te getuigen dat verwerende partij telkens ze keuzes of beoordelingen inzake architectuur dient te maken, een beroep doet op deze Kwaliteitskamer, ook in de eerste fase; dat het feit dat de ‘bevoegdheden’ van de Kwaliteitskamer pas werden goedgekeurd nadat de offertes waren ingediend geen ernstig juridisch bezwaar lijkt; dat het huishoudelijk reglement immers een intern document is dat geen formele bevoegdheidsverklaring lijkt te moeten inhouden om verwerende partij toe te laten de Kwaliteitskamer om advies te vragen; dat het gegeven advies bovendien niet bindend is en de aanpassing aan het huishoudelijk reglement goedgekeurd werd door de raad van bestuur van verwerende partij op 13 juli 2006, dus vooraleer het advies van de Kwaliteitskamer werd uitgebracht op 31 oktober 2006.”

In het arrest stelt de Raad van State “dat zoals hiervoor reeds is vastgesteld, de optie om de Kwaliteitskamer te

betrekken bij de beoordeling van het ambitieniveau – eerste fase – rechtmatig lijkt.”

De Raad van State stelt ook “dat het normaal lijkt dat de Kwaliteitskamer motiveert waarom ze het voorstel niet gevalideerd heeft; dat de Kwaliteitskamer immers ‘tekortkomingen’ vaststelt ‘die dermate fundamenteel zijn dat het niet mogelijk is om deze te corrigeren in het kader van de BAFO zonder dat substantieel afbreuk wordt gedaan aan de uitgangspunten van de ingediende offerte.”

Net als ik wordt de Vlaamse Regering geconfronteerd met deze teksten en standpunten, waarvan ik weet dat de raad van bestuur in eer en geweten heeft beslist om naar een BAFO-fase te gaan met één kandidaat.

Minister Peeters zal hier dieper op ingaan. Ik wil enkel herhalen wat we in de commissie voor Financiën en Begroting duidelijk hebben gesteld: dat er nood is aan een transparante opvolging en informatieverstrekking met betrekking tot alle PPS-projecten in Vlaanderen. In de commissie hebben we de afspraak gemaakt dat de vakcommissies, zoals de commissie voor Openbare Werken goed illustreert, een opvolgingstraject volgen, dat ze daarover jaarlijks rapporteren bij de begrotingswerkzaamheden aan de commissie voor Algemeen Beleid en Begroting, zodat die de helicopterview kan behouden. Zo kunnen we op basis van dat jaarlijkse rapport een soort kwijting geven aan de verantwoordelijken van de realisatie van die projecten. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, over de controlebevoegdheid en de transparantie is al heel wat gezegd. Ik wil toch de commissievoorzitter en alle commissieleden feliciteren. Er zijn meer dan dertien commissievergaderingen en werkbezoeken geweest in verband met de BAM en heel dit dossier. Het document 268, dat wordt opgevolgd door de voortgangsrapportage, telt in totaal 490 bladzijden. Ik heb die ter voorbereiding van dit debat allemaal bekeken.

Ik heb lovende woorden gehoord van verschillende commissieleden. Mijnheer Penris, u hebt gezegd dat de verslaggeving steeds professioneler en concreter wordt. U dankt daar de BAM en het Rekenhof voor. Mijnheer Peumans, u spreekt zich uit in dezelfde richting. Mijnheer Daems, u zei over de vierde voortgangsrapportage dat er goed werk is geleverd.

Met de zes voortgangsrapporten, waarvan de eerste is gestart op 1 juni 2005, is dit toch een dossier waar het parlement en de commissie terecht veel aandacht aan hebben besteed. Tijdens deze legislatuur zijn de nodige inspanningen gebeurd en is de rapportage fel verbeterd.

Het is goed dat ik dat onderstreep en de betrokken parlementsleden daarvoor feliciteer.

Ik wil het ook hebben over het decreet van den Abeelen-Voorhamme van 8 november 2002, over de grote infrastructuurwerken.

Beste collega's, ik kan u verzekeren wij bij de start van deze legislatuur onmiddellijk verdere uitvoering gegeven hebben aan dit decreet. Dat is heel belangrijk, want de voortgangsrapportage is daar op gestoeld. Er is een stuurgroep samengekomen die de rapporteringstool en de tools rond risicobeheersing verder uitgewerkt heeft. Er zijn een aantal pilootprojecten weerhouden en er is professionele begeleiding ingehuurd om de risicoanalyse duidelijk te formuleren. Dat gaat over het Zwinproject, de scheldeverdieping, de N19, de E313 en zo verder.

Het is heel belangrijk dat bij grote infrastructuurwerken, zoals gedefinieerd in het decreet, de risicoanalyse en -beheersing heel professioneel aangepakt worden én dat daarover gerapporteerd wordt, want ook dat is voorzien in het decreet. Ik heb begrepen dat in de bevoegde commissie gesteld is dat er een voortgangsrapportage over PPS zal worden opgemaakt en afgeleverd in het najaar van 2007. Dat zal een volledig overzicht geven van de problematiek.

De tools die rond dit decreet uitgewerkt moeten worden, zullen in de loop van 2007 klaar zijn. Daaropvolgend zal ook de rapportering van de monitoring aan het parlement overgemaakt worden, wat eveneens voorzien is in het decreet.

Het is ook belangrijk om duidelijkheid te geven over de regels die van toepassing zijn op de EVA's en de IVA's. Het decreet dateert van voor BBB. We moeten dat dus aanpassen. Ik zal daartoe zo snel mogelijk de nodige regels formuleren en die voorleggen aan de regering en het parlement. Het decreet van 8 november 2002 is een belangrijk decreet in dit dossier, maar ook in andere dossiers. Wij hebben daar reeds de nodige acties rond ondernomen.

Mevrouw de voorzitter, collega's, ik wil het nog even hebben over het Rekenhof. Het is niet aan de regering, en zeker niet aan de minister, om opdrachten te geven aan het Rekenhof, maar ik wil graag aan het parlement de suggestie doen dat het Rekenhof een procesaudit zou kunnen uitvoeren. We moeten de verdere onderhandelingen nu voeren met één partner. Is heel dat proces wel correct gebeurd? Zijn de onderhandelingsprocedures correct gebeurd? Er kan een bijkomende opdracht gegeven worden aan het Rekenhof om die procesaudit uit te voeren. Dat is een suggestie van mijnentwege aan het parlement, dat daar in alle wijsheid over zal beslissen. *(Applaus bij CD&V)*

Tot slot, mijnheer Vandenbroucke, wie zou aan de democratische controlebevoegdheid van dit parlement

durven tornen, zeker met iemand die zo democratisch is als ik?

De heer Jan Penris: Mijnheer de minister, u moet wel ernstig blijven. Toen een van de bestuurders van de BAM een uitschuiver maakte en vroeg om het controlerecht in te perken, was u van alle regeringsleden degene die die visie het meest steunde. Dat u nu zegt dat u de democratische rechten van het parlement zult vrijwaren en dat u het probleem zult oplossen met een procesaudit, vind ik goedkoop. U hebt, in navolging van die onverantwoorde bestuurder, een minstens even grote uitschuiver gemaakt.

U hebt gezegd dat u die zienswijze volgde en dat u eventueel de visie van de schriftelijke procedure mee wilde bewandelen. U hebt toen een fout gemaakt. U zet die recht, waarvan akte, maar nu doen alsof u de grote democraat was, dat gaat een beetje te ver.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik verbleef op dat ogenblik in het buitenland en heb dat dus niet kunnen controleren. Uit de Belgaberichten kon ik echter opmaken dat u aanvankelijk tevreden was met een gedeeltelijke inperking. Ik veronderstel dat dit tot de categorie van de lichte uitschuiers behoort. Voor mij is het fundamenteel dat niet wordt getornd aan het controlerecht van het parlement. De persberichten waren in eerste instantie bijzonder verontrustend.

De heer Carl Decaluwe: Het resultaat telt. Het controlerecht is belangrijk maar de suggestie die de minister doet, is het kernpunt van het debat. Via de heer van den Abeelen kunnen we die brief aan de voorzitter bezorgen. Mijnheer de minister, ik dank u voor die suggestie.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik dank u ook voor die suggestie. Ik wil graag twee punten voorlezen uit de motie die we net hebben rondgedeeld. Ten eerste vragen wij dat alle PPS-projecten van de Vlaamse Regering worden onderworpen aan een parlementaire voortgangsrapportage. Uit het antwoord van minister Van Mechelen en uzelf heb ik begrepen dat dat in het najaar zal gebeuren in de schoot van de subcommissie voor Financiën. Ten tweede vragen wij dat BAM en in het bijzonder de procedure in verband met de Kwaliteitskamer wordt onderworpen aan een onafhankelijke externe audit. Wij suggereren bijvoorbeeld aan het Rekenhof om de besluitvorming hierover te analyseren. In die zin ben ik tevreden met wat u daarnet hebt voorgesteld. Ik hoop dat de collega's van de meerderheid ons daarin zullen volgen.

De heer Jan Penris: Ook wij zullen die brief ondersteunen. Ik vind die procesaudit een goede optie, maar er is een veel fundamenteeler probleem dan dat. De vraag is hoe het zit met het inzagerecht van het parle-

ment in een aantal belangrijke stukken. De heer Peumans heeft daarnaar verwezen.

Mijnheer de minister, ik lees een citaat voor op bladzijde 6 van het verslag over het standpunt van de regering: “De Vlaamse regering bevestigt haar eerder standpunt dat deze notulen – het gaat dan over de notulen van de Kwaliteitskamer en die van de raad van bestuur van BAM – omwille van de vertrouwelijkheid niet vrijgegeven kunnen worden. Het is wel zo dat BAM volle openheid verschaft van deze stukken aan het Rekenhof. Via deze weg kunnen de parlementsleden over de nodige informatie beschikken.” Ik herhaal de vraag van de heren Peumans en Decaluwe: kunnen wij al dan niet, naast een eventuele procesaudit, die stukken inkijken op de kantoren van het Rekenhof?

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Daems, ik denk dat u me verkeerd begrepen hebt. De minister-president heeft in de commissie voor Financiën en Begroting verklaard dat hij via de kenniscel PPS de opdracht wil geven om tegen het najaar 2007 de bundeling en de opvolging door te voeren vanuit de Vlaamse Regering van de Vlaamse PPS-projecten.

Er is een voorstel besproken in de commissie voor Financiën en Begroting. Op basis van het decreet van de heren van den Abeelen en Voorhamme zullen de respectieve vakcommissies – Onderwijs voor de PPS schoolgebouwen, Welzijn voor de alternatieve financiering in het kader van de rusthuizen en ziekenhuizen, Openbare Werken in het kader van de PPS VIA – de voortgangsrapportage doen. Dit moet worden gemeld aan de commissie voor Financiën en Begroting zodat een centrale commissie de algemene opvolging doet van de voortgangsrapportering.

En op basis daarvan zijn we dan in staat om tijdens de begrotingsbesprekingen en tijdens het debat met de SERV tot een logische synergie te komen van onze werkzaamheden.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik dank u voor deze verduidelijking. Wat wij schrijven, staat echter niet in tegenstelling met wat u zegt. We vragen de PPS-projecten in een soort voorgangsrapportage te stoppen, eventueel bij de commissie Financiën van het Vlaams Parlement. Voor ons kan dat gerust in de vorm van thematische commissies behorende bij de commissie ad hoc, met daarop aansluitend een rapportage aan de commissie Financiën.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, ik stel voor dat dit wordt besproken in het Bureau.

De heer Jan Peumans: Ik wil het nog even hebben over de vraag van de heer Penris over het inzagerecht. Mijnheer Penris, u hebt daarstraks ongetwijfeld goed geluis-

terd. Onlangs heb ik weer een brief gekregen van de eerste voorzitter van het Rekenhof, de heer Van Stapel. Hij heeft me inderdaad een hele stapel bezorgd. In die stapel van de heer Van Stapel zit niet wat we graag zouden zien.

Het antwoord van de regering verheugt me. De bal wordt nu doorgespeeld naar het Rekenhof. Ik kan dat begrijpen. Het antwoord werd trouwens voorgelezen door de heer Penris. Eigenlijk wordt gezegd dat we te rade moeten gaan bij het Rekenhof om gebruik te maken van het controlerecht.

Ik stel voor dat we opnieuw richting Rekenhof gaan. Ik vrees echter dat we weer van een kale kermis zullen thuiskomen. Ik ben hier al een jaar mee bezig. Tot nu toe waren mijn inspanningen vruchteloos.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Penris, u verwijst naar de brief die de raad van bestuur heeft gestuurd naar de drie ministers. Toen wij begrepen hadden dat men een brief zou sturen, hebben we afgeraden om dat te doen, gelet op de gevolgen die dat zou hebben. We hebben gelijk gekregen.

De essentie van die brief is dat wordt toegezegd om te zorgen voor een volledige transparantie. Daarbij moet echter wel rekening worden gehouden met de vertrouwelijkheid, zeker als een procedure wordt gevolgd. Daarnaast werd ook gesteld dat een antwoord op de mondelinge vragen niet altijd onmiddellijk mogelijk is. Er werd gevraagd om het mogelijk te maken nadien schriftelijk te antwoorden.

Er is toen een Belgabericht verschenen. In de loop van de voormiddag was ik in Deurne naar aanleiding van de heropening van de waterzuiveringsinstallatie. Daar was ook een journalist van Belga aanwezig. Ik heb hem gezegd dat ik begreep wat het probleem is voor de mensen van de BAM. Als ze in de commissie niet onmiddellijk kunnen antwoorden, vragen ze de mogelijkheid te onderzoeken om later schriftelijk te antwoorden. Nadien werd dat door de drie collega's verder uitgewerkt.

Het is beter een goed en volledig antwoord te hebben binnen een zeer korte periode. Dat wil niet zeggen dat de commissieleden de boom in kunnen, dat de BAM geen antwoord wil geven. Daar gaat het niet over.

We moeten wel het punt van discussie tot zijn ware proporties brengen. Leden van de raad van bestuur hebben naar elkaar e-mails gestuurd, die dan plots openbaar werden. De vraag waar ik me niet over wil uitspreken, is of het de bedoeling is dat die e-mails overal verschijnen. Misschien moet die raad van bestuur meer voorzichtigheid aan de dag leggen bij het

opstellen van e-mails en er rekening mee houden dat die mails ook naar de buitenwereld worden gestuurd.

Door de onvoorzichtigheid ontstond de indruk dat men het controlerecht van het parlement wil beknotten. Daarop volgde het beeld alsof iemand – een minister nota bene – daar nog sympathie voor had ook. Ik hoop dat ik daarover duidelijkheid heb verschaft.

Zoals de heer Voorhamme daarnet heeft gezegd, mag het niet de bedoeling zijn om informatie te ontlokken over zaken die nog in het stadium van de procedure zitten. Ik heb alle zes de voortgangsrapportages bijgevoerd. Ik kan dan ook heel goed inschatten wat de mogelijkheden zijn.

Er is nog een ander punt, waarover is gediscussieerd met de nv Lisom.

In het decreet van 26 maart 2004 op de openbaarheid van de stukken, meer bepaald artikel 13, worden in verband met de openbaarheid – en dat wordt daar vrij ruim geïnterpreteerd want het betreft zowel de bestuursinstanties als de bestuursdocumenten – een aantal uitzonderingen opgesomd. Op basis van het dossier bij nv Lisom bestaat daar al enige ervaring mee. Wij moeten dat zeer breed interpreteren. Het gaat niet alleen over de toegankelijkheid van de stukken. Er zijn zeer duidelijk decretale uitzonderingen, die rechtstreeks betrekking hebben op vertrouwelijkheid, de procedures enzovoort. We moeten daar een evenwicht vinden. Het is zeker niet mijn bedoeling, noch die van mijn collega's, om stukken achter te houden. Daardoor zou er een nog grotere achterdocht komen dan gerechtvaardigd is.

Wat het controlerecht en de transparantie betreft, moeten wij de weg die wij hebben ingeslagen verder bewandelen. We moeten lessen trekken uit deze discussie en naar aanleiding van de zesde rapportage. Hopelijk kunnen wij dit dossier, dat zeer gevoelig en zeer belangrijk is, ook vanuit dit parlement met de nodige kritische houding tot een goed einde brengen. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, uw trouwe aanwezigheid in de commissie wordt zeer gewaardeerd maar ik zou de twee andere ministers willen oproepen om in de volgende voortgangsrapportages ook aanwezig te zijn gezien de toenemende complexiteit enerzijds in de financiële kant van de zaak, en anderzijds in de kwestie van Lijn Invest en het openbaar vervoer.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik moet eerlijk zeggen dat het mij wat heeft gestoord in de media te vernemen dat ik bij wijze van spreken mijn kat had gestuurd. Bij de vijfde voortgangsrapportage was ik bij de aanvang van de zitting aanwezig. De minister-president had mij gevraagd in de commissie voor Financiën en Begroting het debat te volgen over de rapportering van de SERV

over de alternatieve financiering. Dat heeft tot half zes geduurd. Dan vond ik het, mijnheer Peumans, absoluut niet verstandig om te gaan deelnemen aan een debat dat kritisch was maar dat ik zelf niet had gevolgd.

Als de werkzaamheden zodanig worden geregeld dat ik in de beide commissies aanwezig kan zijn, zal ik daar vanzelfsprekend graag aanwezig zijn. Dat zou veel misverstanden kunnen voorkomen.

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer Peumans, misschien eerst even ingaan op dat laatste, en als aanvulling op wat minister Van Mechelen daarover zegt: wij zijn met drie ministers bevoegd en wij beheren dat dossier samen in de Vlaamse Regering.

Wij hebben de gewoonte om daarover taakafspraken te maken. Tot voor kort beheldden die dat minister Peeters de voortgangsrapportage zou volgen in de commissie. Op uitdrukkelijke vraag van de commissieleden was ik de vorige keer wel aanwezig. Ik heb ook tijdens de vorige commissie zeer duidelijk gezegd dat ik, zeker wat de verdere rapportage over Lijn Invest betreft, gezien het belang van Lijn Invest in dit dossier maar ook in de PPS-dossiers tout court, zal aanwezig zijn. Maar ik hoop dat het niet een soort wedstrijdje wordt om het meest aantal aanwezigheden in de commissies te halen. Ik denk dat u niet over mijn aanwezigheid te klagen hebt.

Als laatste heb ik het voordeel dat ik bijzonder kort kan zijn. Ik zal vooral op één politieke vraag antwoorden, namelijk deze die te maken heeft met de vragen die werden gesteld over de gelijktijdigheid, de een- en ondeelbaarheid, en de rol van het openbaar vervoer en de andere projecten in het Masterplan. Ik wil ook ingaan op de wat negatieve beoordeling die Groen! hieraan geeft, wat ik toch wel oprecht betreurt. Heel wat beslissingen die de regering recent heeft genomen met betrekking tot het Masterplan zijn niet alleen belangrijk maar vormen ook een ondersteuning van wat ik altijd, en samen met mijn twee collega's en in het verlengde daarvan met de hele Vlaamse Regering, heb verdedigd, en wat we nu ook waarmaken: de een- en ondeelbaarheid van het project en de gelijktijdigheid van de projecten.

Ik wil daar enkele verduidelijkingen aan toevoegen want ik heb soms de indruk dat dit willens nillens foutief wordt geïnterpreteerd. Daarvoor moeten we even terug naar de essentie van het Masterplan. De vorige regering heeft daarvoor de basis gelegd. De essentie is al meerdere keren vermeld en ik wil daar dan ook niet in detail op ingaan. De essentie is de multimodaliteit. Dat betekent dat alle projecten in het Masterplan belangrijk zijn. Ook de watergebonden projecten.

Tot mijn grote spijt en frustratie wordt daar ontzettend weinig aandacht aan besteed. De toekomst zal uitwij-

zen dat de investeringen in de sluizen en bruggen een groot effect zullen hebben op de multimodaliteit van het vrachtvervoer rond Antwerpen. Dat geldt ook voor de Oosterweelverbinding. Het zou fout zijn om te zeggen dat die niet cruciaal is voor de mobiliteitsleefbaarheid van Antwerpen. Ik bestrijd de visie dat het alleen maar gaat om meer vrachtwagens te doen denderen over onze wegen. Het gaat om het wegwerken van een missing link die ervoor moet zorgen dat het verkeer vlotter verloopt. Collega's aan de groene flank, dit betekent ook een extra voor het leefmilieu en minder fijn stof.

Het volledige Masterplan is gaandeweg een heel pak duurder geworden. De minister van Begroting heeft dat uitgebreid becommentarieerd. Er is de Oosterweelverbinding en er zijn projecten bijgekomen. Die hebben te maken met het maatschappelijk draagvlak in Antwerpen en Vlaanderen. We moeten op gepaste tijdstippen – daarvoor is dit debat heel goed – durven evalueren of er nog een maatschappelijk draagvlak is en of we het volledige project nog willen uitvoeren. De Vlaamse Regering heeft geoordeeld dat het volledige Masterplan meer dan de moeite waard blijft en dat het maatschappelijk draagvlak er is, ook met de bijkomende kosten. Dat betekent wel dat er extra middelen vrij moeten worden gemaakt. Dat is de consequentie en dat doet de Vlaamse Regering ook. Er is de extra kapitaalvoorziening en er zijn extra middelen vanuit de begroting voor de financiering van een aantal belangrijke projecten in het Masterplan. De politieke vraag was wat de beste procedure daartoe is en welke projecten we nemen.

Ikzelf ben altijd vragende partij geweest tijdens de discussies in de Vlaamse Regering om te kiezen voor openbaarvervoerprojecten. De reden daarvoor ligt voor de hand. We waren op dat moment volop bezig met Lijn Invest voor de andere alternatieve financiering. Vanmorgen heeft de raad van bestuur van De Lijn trouwens de statuten en het financieel plan goedgekeurd. Volgende week zal de nv worden opgericht. We weten ondertussen dat dit een heel goed vehikel is, maar we moeten het nog op het terrein bewijzen. Dat is zo voor alle PPS-constructies.

Door deze constructie en door het voorzien in extra middelen in de begroting voor het uitvoeren van de openbaarvervoerprojecten, garanderen we meer dan ooit dat alle projecten in het Masterplan worden uitgevoerd. Het is veel zekerder om het op deze manier te doen dan via de vorige constructie. Ik wil aan alle sceptici meegeven dat we vandaag een verdubbeling hebben van de investeringsruimte voor het hele openbaar vervoer in Vlaanderen. Het scepticisme in verband met de realisatie van de openbaarvervoerprojecten zal pas verdwijnen op het moment dat we op het terrein bezig zijn. Daar werken we keihard aan. Ik ga die uitdaging aan. Ik maak me ook sterk dat we de timing respecteren. Er wordt geïnsinueerd dat er een uitstel van jaren komt. Niets is minder waar. Het uitstel dat er is, heeft te maken met het hele Masterplan.

Ik maak me sterk dat de projecten in de eerste fase volgens de afgesproken timing worden gerealiseerd. We zijn er volop mee bezig. Volgende week wordt Lijn Invest opgericht. De verschillende werkgroepen worden aan het werk gezet. De marktbevraging voor privépartners wordt uitgebouwd. De bouwvergunning voor Deurne-Wijnegem is afgeleverd op 29 maart, die voor Mortsel-Boechout wordt de komende weken verwacht.

De volgende weken starten we met een soort van pre-project voor de tramverlenging naar Wijnegem. De bedding van tram 10 wordt er vernieuwd. We zullen er een gevel-tot-gevelaanpassing realiseren, als een voorafname op de hele tramverlenging naar Wijnegem. Dat is de garantie die u moet toestaan om binnenkort heel gezwind op tram 10 te stappen, zodat u rustig in Wijnegem kunt shoppen. U zult de voortgang dagelijks kunnen gaan controleren, mevrouw Vogels. Ik nodig alvast graag iedereen uit op de eerste spadesteek van de projecten die binnenkort volgens de afgesproken timing zullen gebeuren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, collega's, ik zal het kort houden. Het was een zeer goed debat, al was er wat verwarring over de antwoorden van minister Van Mechelen. Ik heb immers mijn oorspronkelijke interpellatieverzoek ingetrokken met de bedoeling om de eerder technische aspecten in de commissie te behandelen. Ik heb geprobeerd om de sterk juridische uitleg over de financiële en budgettaire haalbaarheid te vatten. Hier wil ik nog even de politieke kern van de zaak aankaarten: de multimodaliteit en de gelijktijdigheid enerzijds, en de procedurele vraagstukken van het BAM-dossier anderzijds.

Hoewel de antwoorden soms uitgebreid zijn, ben ik niet echt overtuigd als men het over de gelijktijdigheid heeft. Mijn analyse is en blijft dat vooral de voortdurende uitbreiding en verstrenging van de voorwaarden naar de privé-sector en de afwenteling van een aantal onzekerheden op Vlaanderen een probleem vormt. Het is niet het ogenblik om op de technische aspecten van de kaderovereenkomst in te gaan, maar mijns inziens illustreert de kaderovereenkomst mijn opvatting. In het advies van de administratie van Financiën staat er dat de aanpassingen eigenlijk neerkomen op een uitbreiding van de engagementen van het Vlaams Gewest. Dat zijn dus u en ik, de belastingbetalers dus.

Er staat verder dat die aanpassingen dienen om het financiële evenwicht van het Masterplan te bewaren en dat de aparte financiering van het openbaar vervoer ervoor zorgt dat de oorspronkelijke idee van een geïntegreerd Masterplan wordt verlaten.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik verontschuldig me voor het feit dat ik soms nogal moeilijk klink omdat ik de technische kant van de zaak uiteenzet. Dat is even-

wel nodig, want anders begrijpen we niet waarom we het precies zo aanpakken. Als we kiezen voor een probability-50-scenario, dan bedraagt de tolopbrengst 262 miljoen euro per jaar. Vandaag stelt de Vlaamse Regering voor om een veel voorzichtiger scenario te hantieren. Wellicht wordt dat het probability-90-scenario. Dat wordt in de kaderovereenkomst opgenomen. De opbrengst is dan 232 miljoen euro.

Het verschil is dus 30 miljoen euro. Daarom zeggen we dat we de eerste fase van de openbaarvervoerprojecten hard maken, garanderen en financieren – zijnde 30 miljoen euro – door een beschikbaarheidsvergoeding van 30 miljoen euro in de begroting in te schrijven. Daardoor kunnen we ten eerste onmiddellijk deze werken starten zonder enig budgettair risico. Ten tweede zijn we in een langetermijnfinanciering zowel door eigen vermogen als door Lijn Invest beter geplaatst. Ten derde ontlasten we het karretje budgettair waardoor we er bijna 100 procent zeker van zijn dat in 2015 de ‘go’ voor de tweede fase kan gegeven worden en het Masterplan integraal kan worden uitgevoerd. Als u die redenering begrijpt, stop dan met te zeggen dat het Masterplan geamputeerd is.

De heer Jan Penris: Mijnheer de minister, u hebt schriftelijk geantwoord op mijn vraag over de financiering van de openbaarvervoerprojecten. U zegt: “De beschikbaarheidsvergoeding zal op jaarbasis maximaal 30 miljoen euro op kruissnelheid bedragen.” Wat moet ik daar nu onder verstaan? U zegt dat die 30 miljoen euro verworven is. Maar in het schriftelijke antwoord nuanceert u dat en spreekt u over maximaal 30 miljoen euro op kruissnelheid. Ik leid daaruit twee dingen af: het kan minder zijn en het zal maar maximaal 30 miljoen euro zijn wanneer het project op kruissnelheid is. Ik leid daaruit ook af dat het de eerste jaren minder zou kunnen zijn.

Minister Dirk Van Mechelen: Het spreekt voor zichzelf dat de uitvoering van die werken gevolgd zal worden door een meerfinanciering. Er is ook afgesproken wat er budgettair mee gebeurt als het minder is want er komt een aparte begrotingslijn in de begroting 2008. Bovendien is het heel belangrijk dat er twee posten zullen ingeschreven worden voor Lijn Invest: een bedrag van 30 miljoen euro en een bedrag van 42,5 miljoen euro. Die 42,5 miljoen euro dient voor de hele financiering van een enorm pakket investeringsprojecten van De Lijn ten bedrage van meer dan 500 miljoen euro in drie grote componenten. Ten eerste tramlijnen en verbindingen. Ten tweede de bouw van stelplaatsen. En ten derde de aankoop van rollend materiaal.

Dat wil dus zeggen dat we in de begroting 2008 een beleidskrediet hebben en vanzelfsprekend zullen daar tegenover betaalkredieten opgebouwd worden. Maar dit zou natuurlijk net hetzelfde zijn als men die werken laat

financieren door de BAM, waar men ook eerst de financiering zou opbouwen vooraleer men de interestlast moet dragen. De techniek is dus juist hetzelfde. Maar door die keuze zijn we voorzichtig en versterken we het vermogen en de solvabiliteitspositie van de BAM. Bovendien, door in het special purpose vehicle BAM-De Lijn, Lijn Invest, de participatie vast te klikken – 24 procent Lijn Invest, 24 procent BAM en het saldo privaat kapitaal – zijn ze verplicht samen te werken en beschikken ze maar over een blokkeringsminderheid op voorwaarde dat ze die samen uitoefenen.

Minister Kathleen Van Brempt: Ik wil toch nog even herhalen wat ik daarnet heb gezegd en wat ik ontzettend belangrijk vind. De regering heeft geoordeeld dat het Masterplan integraal de moeite waard blijft om te ondersteunen. Dus gaan we een stuk bijfinancieren en we hebben de keuze gemaakt om het via de openbaarvervoerprojecten te doen. Ik heb u daarnet uitgelegd waarom.

Maar zeg niet dat daardoor het hele Masterplan niet meer wordt uitgevoerd. Dat is intellectueel oneerlijk. Als er iets de gelijktijdigheid in het gedrang zal brengen, dan zal het het feit zijn dat de Oosterweelverbinding de openbaarvervoerprojecten niet kan volgen.

De heer Rudi Daems: Ik hoop samen met u en de voltallige regering dat er een integrale uitvoering komt van het Masterplan. Ik zeg alleen maar dat gaandeweg de onzekerheid toeneemt. In 2005 is er fors geschoven met de timing, dat weet u zeer goed. Er zijn een aantal goede redenen, maar ook een aantal minder goede redenen voor aangehaald. Ik baseer me nu ook op adviezen van de administratie en op de aanbevelingen van het Rekenhof. Het Rekenhof zegt bijvoorbeeld dat “de eerste reeks tramprojecten, fase 1, wegens de complexe voorbereiding van de alternatieve financiering, nog bijkomende vertraging zal oplopen”.

De bezorgdheid is dat het integraal moet gebeuren, maar ik stel alleen vast dat de timing verder opschuift. Wij maken ons, wat dat betreft, zorgen.

Ik wil afronden door het positieve voorstel van minister Peeters over de procesaudit mee te nemen. Ik hoop dat daar ook het verhaal van de Kwaliteitskamer in opgenomen is.

Ik zou de collega’s van de meerderheid en de oppositie willen oproepen om onze motie, die vrij goed verwoordt wat vandaag aan bod is gekomen, straks te steunen. *(Applaus bij Groen!)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Het debat is gesloten.

Motie van aanbeveling

Door de heren Penris en Dewinter werd tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie van aanbeveling aangekondigd. Ze moet uiterlijk vrijdag 20 april aanstaande om 17 uur zijn ingediend.

Het Parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Actualiteitsmotie

Door de Groen!-fractie werd tot besluit van dit actualiteitsdebat een actualiteitsmotie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Het Parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de kandidatuur van de minister voor de federale verkiezingen van 10 juni 2007 en haar functioneren binnen de Vlaamse Regering

ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Van der Borgh tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aangekondigde overstap van de minister naar het federale parlement en de daaruit voortvloeiende repercussies voor het beleid

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de minister, ik ben ontgoocheld, omdat u als jong en beloftevol politica uiteindelijk, onder druk van uw partij en uw minister-president, de beslissing hebt genomen om halverwege de legislatuur de overstap te maken naar het federale parlement.

U stelt dat u hoe dan ook, als lijsttrekster van CD&V, zult zetelen in het federale parlement, of u nu federaal minister wordt of niet. Ik ben ontgoocheld omdat het, zeker voor de mensen die al wat langer in dit parlement zitten, een enorm déjà-vuegevoel tot stand brengt. Nietwaar, mijnheer Van Rompuy?

Mevrouw de minister, we hebben dit al eens meegeemaakt. We hebben toen, ook vanuit uw fractie – en u was toen nog geen Vlaams parlementslid, dus u kunt dat niet weten –, heel wat kritiek te horen gekregen op de toenmalige VLD-ministers die net hetzelfde deden.

Ik ben ontgoocheld, omwille van het simpele feit dat het beleid dat u voert uiteindelijk nooit afgerond zal worden en dat u als Vlaams minister nooit afgerekend zult worden op alle beloftes die u ter zake hebt gedaan. Dat waren er nogal wat, onder andere het wegwerken van de wachtlijsten in de zorgsector, niet het minst in de sector van de gehandicapten, in de sector van de kinderopvang en in de sector van de rust- en verzorgingshuizen.

We zijn halverwege en zullen de rekening nog wel maken in de loop van de komende maanden, bij andere debatten die ons wat meer tijd geven, maar voor alle beloftes die u hebt gemaakt, hebt u tot op heden maar weinig resultaten kunnen voorleggen. Misschien is dat wel de reden van uw overstap. U verlaat deze regering zonder al die beloftes ook daadwerkelijk te kunnen realiseren. Ik ben ontgoocheld, maar ik vrees dat u niet de enige zult zijn.

We zijn ook ontgoocheld omwille van het feit dat CD&V – en dat belooft weinig goeds voor de regeringsvorming aan de overkant na de federale verkiezingen – haar woord niet houdt. Was het niet minister-president Leterme die, naar aanleiding van de vorming van deze regering, zei: “CD&V heeft afgesproken dat Peeters, Vervotte en ikzelf de rit zullen uitdoen en ten hoogste in een ondersteunende rol kandidaat zullen zijn bij andere verkiezingen”? Mevrouw de minister, dat waren de woorden van uw minister-president bij het aantreden van deze regering in 2004.

Nauwelijks zijn we een paar jaar verder en we zien dat het gegeven woord van CD&V en de minister-president niet telt. U pleegt vandaag woordbreuk, mevrouw de minister. Dat had ik van u eerlijk gezegd niet verwacht, wel integendeel.

Ten slotte nog dit. U gaat naar de overkant, maar u doet dat niet meteen. Ik heb daar problemen mee. Als u dan toch van plan bent te vertrekken, doe dat dan nu. Heb dan de moed om nu op te stappen, wanneer de campagne begint. Hoe is het immers in hemelsnaam mogelijk dat u als minister uw taken naar behoren en op een efficiënte zult vervullen wanneer u lijsttrekker zult zijn in het grootste kiesdistrict van ons land, de provincie Antwerpen, met bijna 2 miljoen inwoners en meer dan 1,3 miljoen kiezers? Hoe kunt u dan nog functioneren als minister in deze regering?

Dan is er nog de deontologische kwestie. Hoe kunt u op hetzelfde ogenblik lijsttrekker voor de federale verkiezingen en Vlaams minister zijn? Ik wil geen intentieproces maken. Daarvoor heb ik te veel respect voor u. U zult echter naar alle waarschijnlijkheid niet aan de verleiding kunnen weerstaan om van uw ministerambt een springplank te maken voor uw kandidatuur voor de federale verkiezingen.

CD&V verliest hiermee heel veel van zijn geloofwaardigheid. De terechte kritiek die de CD&V-fractie leider tijdens de vorige zittingsperiode op de VLD heeft geuit, verdwijnt in het niets bij wat CD&V doet. Het zal immers alleen CD&V zijn die het woord en de oproep van de eigen minister-president om de hele zittingsperiode uit te zitten, zal verbreken. Terwijl de VLD er zich blijkbaar aan wil houden en de sp.a dat ook van plan is, is het uitgerekend de CD&V-fractie die de woorden van de minister-president niet volgt. Cynischer dan dat kan nauwelijks, maar u zult me graag van antwoord dienen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Van der Borghht heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borghht: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, mevrouw de minister, via de media hebben we ondertussen inderdaad mogen vernemen dat u gaat overstappen naar het federale niveau. U gaat het Vlaamse schip verlaten en bent kandidaat bij de komende verkiezingen in juni. Bovendien hebt u als enige tot nu toe verklaard dat u ook daadwerkelijk gaat overstappen naar het federale niveau.

U hebt de voorbije jaren mogen ervaren dat het niet altijd gemakkelijk is minister van Welzijn te zijn en dat departement te beheren. Het is niet evident alle zorgnoden te lenigen. De voorbije weken was het debat over de wachtlijsten weer volop actueel, en dan vooral dat over de wachtlijsten in de gehandicaptensector. Het is hier al meermaals gesteld: althans volgens CD&V was de vorige regering dé regering van de wachtlijsten. Ik kan alleen maar vaststellen dat, wanneer u straks deze regering en dit parlement verlaat, de wachtlijsten er nog steeds zullen zijn. Misschien zult u in de toekomst de minister van de wachtlijsten worden genoemd, of zal men u zich althans zo herinneren. Nochtans hebben alle coalitiepartners bij het opstellen van het regeerakkoord beslist om een prioriteit te maken van het wegwerken van de wachtlijsten. Ze hebben daarvoor ook in de nodige financiële middelen voorzien. Elk jaar is het welzijnsbudget fors toegenomen.

U vertrekt nu als Vlaams minister naar het federale niveau met als motivering dat u alles in het werk wilt stellen om Vlaanderen de nodige hefboomen te geven om een beleid te kunnen voeren dat de mensen ten goede komt. Dat las ik althans in een interview in De Standaard van gisteren. Terecht merkte de journalist op dat de planning in de gehandicaptensector, met andere woorden, het wegwerken van de wachtlijsten, eigenlijk toch een exclusief Vlaamse bevoegdheid is.

U repliceert daarop dat dit een complex verhaal is. Dat is inderdaad zo. Maar met alle respect, het was drie jaar geleden ook een complex verhaal. U vertrekt nu als

minister van de Vlaamse Regering met nog steeds wachtlijsten in de sector.

Hoe verklaart u dit bilan met betrekking tot de wachtlijsten na drie jaar beleid? Welke ombuiging hebt u voor uw opvolger voorbereid om het engagement van deze regering te kunnen realiseren? Op regeringsniveau is de budgetcontrole 2007 afgerond. Welke bijkomende middelen hebt u voor Welzijn uit de brand gesleept en hoeveel gaat naar de wegwerking van de wachtlijsten?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Collega's, we hebben in en met Vlaanderen heel veel ambities. Die moeten we hebben, als je kijkt naar de behoeftes en noden, die zich overigens niet enkel op het vlak van Welzijn situeren.

Ik verwijs naar de actualiteit van vandaag. Opel moet aankondigen dat 1400 mensen hun job dreigen te verliezen. Ook in de debatten die hier straks zullen worden gevoerd, zal duidelijk zijn dat het Vlaams Parlement niet altijd de instrumenten heeft die het zou willen.

Ook als minister van Welzijn heb ik dat meermaals moeten ervaren. In de domeinen Geestelijke Gezondheidszorg, Bijzondere Jeugdzorg en het Ouderenbeleid bijvoorbeeld, om er maar een paar te noemen, heb je niet altijd de instrumenten om samen met de mensen naar de beste oplossingen te zoeken. Meer dan de helft van de vragen die ik in het Vlaams Parlement beantwoord heb, gingen over federale beslissingen. Herinner u de vragen over fiscaliteit in de kinderopvang, de debatten over het jeugdsanctierecht, het preventieve beleid enzovoort.

In die gevallen vraagt het parlement mij terecht om daarover met de federale overheid te overleggen. Dit is enorm tijdrovend, leidt vaak tot conflicten, leidt niet altijd tot de beste oplossingen, omdat de visies niet altijd dezelfde zijn, en soms is het zelfs onmogelijk om tot oplossingen te komen. Daarom is het dus beter om bepaalde bevoegdheden in een hand te leggen.

Communautaire scherpstlijperij is niet aan mij besteed. Beleidscoherentie is voor mij wel cruciaal. Door de verantwoordelijkheden die ik vandaag draag, heb ik vastgesteld dat het nu niet het geval is. Dit zijn geen beschuldigingen aan persoonlijke adressen, maar het heeft me gesterkt in de overtuiging dat dit beter kan en moet. Dat hebben het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering onderschreven. Het is dringend tijd dat hier werk van wordt gemaakt in Vlaanderen en in de andere gemeenschappen. Tot onze spijt hebben we vastgesteld dat het na drie jaar nog niet gebeurd is. Ik ben ervan overtuigd dat tijdens deze legislatuur hierin belangrijke vooruitgang zal moeten worden geboekt.

Zorgen voor aanpassingen ten gronde, beschouw ik niet als het ontlopen van mijn verantwoordelijkheid, mijnheer Dewinter, integendeel. Ik wil dat niet gratis beweren. Ik wil het voorleggen aan iedere burger zodat hij of zij zelf daarover kan oordelen.

Het is juist, dit is geen beslissing die al langer was gepland. Ik moet er niet over zeveren of grote verhalen over vertellen. Ik had persoonlijk ook iets anders voorzien. De bedenkingen die zopas werden gemaakt, zijn terecht en logisch. Ik heb de voorbije weken over dezelfde bedenkingen nagedacht. Ik wil ze dus niet zomaar onder de mat vegen. Ik heb die argumenten echter afgewogen ten opzichte van de tegenargumenten die ik zopas heb geformuleerd. Voor mezelf ben ik tot de conclusie gekomen dat het helpen bijdragen aan meer bevoegdheden voor Vlaanderen tijdens deze legislatuur doorweegt en van doorslaggevend belang is ten opzichte van de andere argumenten.

Mijnheer Dewinter, ik besef heel goed dat ik niet alles zal kunnen afwerken en dat ik bepaalde zaken die ik graag had willen opstarten, niet zal kunnen opstarten. Ik ben wel zeker van het werk dat ik heb verricht en van de investeringen die ik heb gedaan in onder meer de zorg voor personen met een handicap en het globaal plan bijzondere jeugdzorg. Ik ga hier nu niet verder op in. Ik ben er ook zeker van dat het aantal opgeloste vragen stijgt en het aantal bijkomende vragen daalt, terwijl we algemeen met een stijgende zorgnood zitten wegens de vergrijzing, het wegvallen van de mantelzorg en dergelijke meer. We hebben al voldoende gelegenheid gehad om hierover te debatteren en we kunnen dat in de toekomst zeker nog doen.

Mevrouw Van der Borght, ik zal de komende weken inderdaad bijkomende maatregelen nemen. Zo is er morgen een overleg met de sector van de personen met een handicap. We zullen alles rustig verder bespreken nadat de besprekingen binnen de regering gefinaliseerd zijn. Ik heb ook al bijkomende maatregelen genomen ter versnelling van de uitvoering van het globaal plan. In elk geval engageert de hele Vlaamse Regering zich om er in de toekomst aan te blijven werken.

Daarnaast hoop ik vooral – en daar is het mij om te doen – dat mijn opvolger of opvolgster zal kunnen werken in een omgeving met bevoegdheden die beter verdeeld zijn, zodat hij of zij in staat is om nog adequater, efficiënter en nog meer op de maat van de mensen te reageren op de noden van de mensen.

Ik kan u garanderen dat ik mijn huidige verantwoordelijkheid au sérieux blijf nemen en dat een aantal maatregelen versneld zullen worden. Ik hoop in elk geval dat ik daarvoor op uw medewerking kan rekenen, net zoals in het verleden. (*Applaus bij CD&V-N-VA*)

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de minister, ik ben geneigd om me aan te sluiten bij het eerste deel van uw

discours, waarin u het hebt over homogene bevoegdheidspakketten en over meer bevoegdheden. Op dat deel zeg ik volmondig 'ja'.

We zijn het er echter allemaal over eens dat het daar niet over gaat. De vraag luidt of er binnen CD&V maar één iemand is die dat kan realiseren. Is de bloedarmoede binnen de CD&V zo groot dat alleen Inge Vervotte dat kan? Is er in heel deze fractie, in uw fractie aan de overkant, in heel de grote partij die de CD&V is, niemand anders dan de Vlaamse minister van Welzijn om dit te realiseren? Dat zegt natuurlijk ontzettend veel over de kwaliteit van de kandidaten van CD&V.

Het gaat in deze niet over grote principes, maar wel over electoralisme. Het gaat over het feit dat CD&V een lijsttrekker nodig heeft in Antwerpen die stemmen haalt en die ervoor kan zorgen dat Yves Leterme eerste minister kan worden in de federale regering. U bent slechts de voorbode. Ik heb hier al ontelbare keren vragen over gesteld en nu worden ze eindelijk voor een deel beantwoord. U bent de voorbode. De volgende die de stap zet, zal uitgerekend nog iemand van CD&V zijn: de minister-president zal hetzelfde doen als u.

Mevrouw de minister, op basis van uw overtuiging zou u vandaag ontslag moeten nemen als minister. Als u werk wilt maken van de homogene bevoegdheden en van meer bevoegdheden voor Vlaanderen, neemt u dan met de moed van uw overtuiging vandaag ontslag en gaat u ervoor als lijsttrekker. U doet dat niet, omdat u de minister-president daarmee in een bijzonder lastig parket zou brengen. Hij wil natuurlijk minister-president blijven, als het kan tot wanneer hij de absolute zekerheid heeft dat hij federaal premier wordt.

Als u vandaag ontslag neemt, dan moet hij dat ook doen als hij over een paar weken aankondigt dat hij de Senaatslijst zal trekken. U zit nu in een bijzonder moeilijk parket, in een spreidstand die heel pijnlijk begint te worden.

Ik had er problemen mee toen voormalig minister-president Dewael het deed, ik heb er problemen mee als u het doet en ik zal er problemen mee hebben als minister-president Leterme het zal doen. Ik hoop dat u allen er problemen mee hebt, ook u, mijnheer Van Rompuy. Ik zal uw citaten natuurlijk bewaren voor het volgende debat, als de heer Leterme aan de orde is. Ik wil vandaag niet al mijn pijlen verschieten, dat zult u begrijpen.

Ik heb er problemen mee dat dit Vlaams Parlement en zeker deze Vlaamse Regering altijd opnieuw de reservecbank blijken te zijn voor de federale regering. U mag zich hier opwarmen om dan naar de eerste ploeg over te stappen. Het is een vernedering van de ministers die niet goed worden bevonden, zoals u, minister Peeters.

U bent de enige die moet blijven zitten. U bent de sukelaar van de hoop. U bent blijkbaar niet zo goed als minister-president Leterme en minister Vervotte, want u moet achterblijven in de Vlaamse Regering. Het kan ook zijn dat u minister-president wordt, en dat dat uw troostprijs is.

Mevrouw de minister, minister-president Leterme kan absoluut niet zonder u. Hij is een grote fan van u en neemt u in elk geval mee naar de federale regering. Ik kan dat alleen maar betreuren.

Maar alle gekheid op een stokje, het is opnieuw dit parlement en deze regering die de dupe worden van de jojobolpolitiek van de traditionele partijen. Daarin zijn ze één pot nat. De praktijken die CD&V aan Open VLD verweet, past ze vandaag zelf toe. Een beter bewijs dat het één pot nat is, hadden we vandaag niet kunnen krijgen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mevrouw de minister, ik heb geen antwoord gekregen op twee concrete vragen. Welke ombuiging hebt u klaarliggen voor uw opvolger om alsnog het regeerakkoord uit te voeren? Ik citeer uit het jaarverslag van de ombudsman dat we deze middag hebben gekregen. Op bladzijde 207 staat aangaande het tekort aan opvang en voorzieningen: “De klachten over de wachtlijsten zijn gegrond. De ombudsnorm, redelijke behandeltermijn, is geschonden.” Aangaande het PAB staat er: “De klachten over de wachtlijsten zijn gegrond. De ombudsnormen, redelijke behandeltermijn en gerechtvaardigd vertrouwen, zijn geschonden.”

Ik vind dat niet min. Mevrouw de minister, ik ging ervan uit dat u zou blijven en uw beleid zou voortzetten. Dus ga ik er ook vanuit dat u iets hebt klaarliggen om op die problemen een antwoord te bieden.

Mijn tweede vraag is: hebt u in de budgetcontrole 2007 iets binnengehaald voor Welzijn, en zo ja, wat van dat pakket gaat naar het wegwerken van de wachtlijsten in de gehandicaptensector?

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik wilde oorspronkelijk niet tussenkomen, maar nadat ik een nog zo jong minister haar testament heb horen voorlezen, kan ik het niet laten. Mevrouw de minister, ik heb met u te doen want ik ben ervan overtuigd dat u hier graag had gebleven. Ik zal u zelfs missen, en u mij ook hoop ik.

Het is jammer dat een zo jonge vrouw, die met overtuiging minister van Welzijn was, nu wordt uitgespeeld door een partij die blijkbaar geen andere mensen heeft om de grote staatshervorming te realiseren. Mevrouw de minister, wanneer zult u ons verlaten? Op het moment

dat de campagne begint, op het moment van de verkiezingen, op het moment dat u de eed aflegt of op het moment dat u federaal minister wordt? Het is belangrijk dat wij, als Vlaamse parlementsleden, dit van u te weten komen.

Van de heer Schouppe, alom genoemd als nieuwe voorzitter, hebben we gehoord wat de plannen zijn van minister-president Leterme. Het zou goed zijn dat we ook uw concrete plannen kennen, al was het maar om te weten hoe lang we nog interpellaties kunnen indienen en vragen kunnen stellen.

Minister Inge Vervotte: Ik dacht dat ik op deze vragen al geantwoord had, maar ik weet dat ik geregeld te snel spreek, dus ik zal het nog eens trager herhalen. Mevrouw Van der Borgh, ik heb al verwezen naar het overleg dat ik morgen met de sector heb. Vorige week hebben wij bijvoorbeeld ook een versnelling gedaan van het globaal plan, zodat nu 80 procent van de maatregelen in uitvoering zijn.

Ik ben niet iemand die alles zomaar verkondigt, zonder dat het besproken is met de sector. Er is dus morgen overleg met de sector. Ik zal u in de commissie ook op de hoogte brengen van de plannen die we nog hebben voor de gehandicaptensector en hoe de bijkomende budgetten verdeeld zullen worden. Maar dat wil ik morgen eerst bekijken, omdat ik het belangrijk vind om daar goed overleg over te hebben. U zult dus zeker nog een antwoord krijgen en ik zal zeker nog bijkomende maatregelen nemen.

Mevrouw Vogels, ik blijf uitvoering geven aan het regeerakkoord. Tot op heden heb ik nog niets gedaan dat het tegendeel zou aantonen. Ik ben zelfs van plan om de komende weken nog een tandje bij te steken. Een aantal dossiers zijn nog in voorbereiding. Ik vind het heel belangrijk om dat verder te blijven opvolgen. U zult mij daar ook verder kunnen over ondervragen.

Ik heb dit al in de kranten gezegd en ik heb er geen probleem mee om het hier in het parlement te herhalen: wanneer ik verkozen ben en de eed afleg, zal ik ontslag nemen.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Ik stel vast dat de minister ons verlaat, jammer genoeg blijven de wachtlijsten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de aansprakelijkheid en verzekering van vrijwilligers

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, men spreekt hier over bilans, maar het enige bilan waarover de burger binnenkort zijn mening zal geven, is het bilan van de federale regering. Dat is binnenkort aan de orde. En het is niet de eerste keer dat we hier moeten vaststellen dat op het federale niveau de kwaliteit van de beloften vaak beter is dan de kwaliteit van de uitvoering ervan. Dat is ook duidelijk het geval bij het onderwerp van mijn actuele vraag, het statuut van de vrijwilligers.

Mijnheer de minister, iedereen die de materies die u dierbaar zijn, volgt, weet dat het statuut van de vrijwilliger de Vlaamse aangelegenheden sterk beïnvloedt. Een van de zaken die de federale regering aangekondigd heeft en legistiek gerealiseerd heeft, is het nieuwe statuut van de vrijwilliger dat op 1 januari van dit jaar in werking is getreden. Ik zeg legistiek, omdat het voorlopig een zaak van juristen is. Op het terrein, en meer bepaald op het vlak van de verzekeringen, is het voorlopig nog koffiedik kijken.

Er zijn wel uitvoeringsbesluiten, maar er zijn zaken aangekondigd die vandaag nog steeds niet gerealiseerd zijn. Om te beginnen een collectieve polis, een soort standaardpolis waarvoor minister Verwilghen zich geëngageerd heeft, maar waarbij er nog geen vooruitgang geboekt is in het overleg met de verzekeringssector. Verder is er een initiatief van staatssecretaris Tuybens. Hij stelt een miljoen euro ter beschikking voor diezelfde problematiek van de collectieve verzekering. Dat geld zit voorlopig nog altijd ergens in een kast, omdat er tussen de verschillende provinciale besturen nog geen overeenstemming is over hoe dat geld het best verdeeld wordt.

U zult zeggen dat ik een oppositietoespraak houd voor het federale parlement maar met deze samenvatting wil ik nog eens wijzen op het belang van dit statuut voor de vrijwilligers. Ik verwijs naar een resolutie die het Vlaams Parlement ruim een maand geleden heeft goedgekeurd. Daarbij vroegen wij aan de Vlaamse Regering om naar aanleiding van dat statuut flankerende maatregelen te nemen. Vandaag moet ik tot mijn spijt zeggen dat de belangrijkste flankerende maatregel die de Vlaamse Regering kan nemen zeker geen bijkomend initiatief is op het niveau van de verzekeringsstatuten. Wat we wel moeten doen, is met onze vuist op tafel kloppen bij de federale overheid. We moeten op het Overlegcomité –er is er nog één voor de federale regering definitief aan haar campagne begint – vragen wan-

neer er uitvoering zal worden gegeven aan datgene waar zoveel vrijwilligers in Vlaanderen op wachten.

Mijnheer de minister, welke initiatieven hebt u al kunnen nemen in termen van overleg of desgevallend in termen van het agenderen van dit punt op het Overlegcomité? Het is de bedoeling om binnen een redelijke termijn – voor zover daar nog sprake van kan zijn – tot een conclusie te komen.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Ik onderschrijf de vraag van de heer Vanackere. Ik erger me eveneens aan de onduidelijkheid in dit dossier.

Samen met minister Vervotte heb ik dit dossier geagendeerd op het Overlegcomité van 25 april. Dat is het laatste Overlegcomité binnen de huidige federale legislatuur. Het is de bedoeling om uiterlijk binnen de 14 dagen duidelijkheid te krijgen in dit dossier. Op Vlaams niveau willen we starten met een informatie-campagne. We beschikken echter niet over voldoende informatie. We hopen dan ook dat we nog voor de federale verkiezingen de verenigingen kunnen meedelen waar ze aan toe zijn.

Ik kan hier heel wat bedenkingen bij formuleren maar ik ga dat niet doen. Ik hoop dat op 25 april de federale overheid duidelijke garanties kan geven dat er binnen een zeer korte periode – wij vragen 14 dagen – duidelijkheid komt over dit dossier.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de minister, u hebt gelijk. U kunt niet communiceren als u niet weet wat u precies zou moeten communiceren. Op het federale niveau moet er eerst duidelijkheid komen over de verzekeringsproblematiek. Ik reken erop dat we zodra die duidelijkheid er is, alle inspanningen zullen doen om niet alleen de verenigingen en de vrijwilligers maar ook de lokale besturen die vaak met dezelfde problematiek worden geconfronteerd, op een correcte manier te informeren. Ik kan u echter niet dwingen om te communiceren over iets wat vandaag omwille van een federale nalatigheid nog in de mist zit. U kunt pas communiceren zodra die mist is opgetrokken.

Ik stel met genoeg vast dat u bereid bent om naar het Overlegcomité te stappen om duidelijkheid te krijgen over dit dossier. Ik hoop dat die duidelijkheid er effectief komt eind april. Ik ben er niet helemaal gerust in omdat ik al heel wat deadlines heb zien passeren. Als er geen klaarheid komt, hoop ik toch dat de Vlaamse Regering in het kader van haar informatieplicht ten aanzien van de verenigingen, de gepaste informatie geeft om te vermijden dat de verenigingen in onzekerheid blijven functioneren. Eens de vervalttermijn van april-mei voorbij is, moeten we niet meer verwachten

dat er op korte termijn nog initiatieven worden genomen op het niveau van het overleg met de verzekeringssector. In dat geval zullen we wellicht nog een halfjaar langer moeten wachten. Dat is bedroevend.

Tot slot wil ik er nog op wijzen dat alle partijen beweren gehecht te zijn aan het vrijwilligerswerk. Lippendienst volstaat echter niet. We moeten serieus de mouwen opstropen en eraan werken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Eloi Glorieux tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verkeersveiligheid in de omgeving van scholen

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 1 september 2005 is de veralgemeende regeling van de zone 30 in werking getreden. Recent heeft de Provinciale Hogeschool van Limburg met het steunpunt Verkeersveiligheid nagegaan wat het effect van de zone 30 was op de snelheid van de wagens. Het positieve nieuws is zeker en vast dat er een snelheidsverlagend effect werd vastgesteld, gaande van 0 tot 9 kilometer per uur. Dat toont zeker aan dat de maatregel op zich op zijn minst een effect heeft gehad.

Het minder positieve nieuws was misschien dat, op één uitzondering na, de snelheid nog altijd boven de 30 kilometer per uur lag. Ondanks het feit dat de meeste chauffeurs hun snelheid minderden, bleven ze nog altijd ruim boven die maximumsnelheid van 30 kilometer per uur.

Waarom is die snelheid van 30 kilometer per uur nu zo belangrijk? Hoe hoger de snelheid, hoe langer de remafstand wordt. Statistisch werd aangetoond dat iemand die 70 kilometer per uur rijdt, 45 meter nodig heeft om volledig tot stilstand te komen. Bij een snelheid van 50 kilometer per uur is dat 27 meter en bij 30 kilometer per uur 13 meter. Dat is meer dan twee keer minder lang dan wanneer de snelheid 50 kilometer per uur bedraagt. We weten ook dat de meeste kinderen die in het verkeer omkomen op weg zijn van en naar de school.

Ik kan nog andere cijfers geven. De kans dat voetgangers ten gevolge van een aanrijding overlijden is ongeveer 85 percent als de wagen 70 kilometer per uur rijdt. Als de snelheid 50 kilometer per uur is, dan is de kans 45 percent. Bij 30 kilometer per uur is de kans op overlijden 'slechts' 5 percent. Reden te meer dus om die snelheid van 30 kilometer per uur effectief af te dwingen.

Dat was trouwens ook een van de aanbevelingen van de auteurs van de studie van de Provinciale Hogeschool en

het steunpunt. Via concrete, structurele ingrepen zouden automobilisten moeten dwingen om hun snelheid aan te passen en niet meer dan 30 kilometer per uur te rijden.

Gisteren werd in de commissie een goed voorstel gelanceerd door de heer Laurys. Hij dacht aan het invoeren van flexdrempels. Er zijn nog andere mogelijkheden, zoals wegvernauwingen, verschuivingen. Die oplossingen zijn natuurlijk niet overal mogelijk. Daarom wordt er vooral op aangedrongen om de zichtbaarheid van die schoolomgeving duidelijk te maken.

Een tijdje geleden heeft Test Aankoop aangetoond dat slechts 27 percent van de schoolomgevingen goed zichtbaar is. Daarmee wordt bedoeld dat een automobilist die zich in die zone begeeft, aan de omgeving uidelijk merkt dat hij in een zone 30 rijdt. Vaak is het niet voldoende alleen maar een verkeersbord te plaatsen.

Dat toont ook het belang van eye catchers aan. Zo zijn er de borden van de voetgangersbeweging Octopus. Er kunnen ook poorten worden geplaatst bij het binnenrijden van een zone van een schoolomgeving. Visueel moet het voor de automobilist zeer duidelijk zijn dat hij in een zone 30 rijdt, zodat hij achteraf niet met het excuus kan afkomen dat hij het bord niet had gezien.

In elk geval hebben de resultaten aangetoond dat de zone 30 op dit moment niet wordt gerespecteerd. Eigenlijk zijn er meer middelen nodig om die infrastructuuraanpassingen te realiseren. Het stelsel van gewestelijke toelagen via de module 10 van het mobiliteitsconvenant blijkt niet voldoende te zijn.

Mijnheer de minister, welke beleidsconclusies trekt u uit deze studie? Zult u bijkomende middelen vrijmaken voor die noodzakelijke structurele infrastructuuraanpassingen in de zone 30?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, mijnheer Glorieux, u hebt het terecht over de verkeersveiligheid in de schoolomgeving. U verwijst, en wat mij betreft terecht, naar de problematiek van ongevallen en dergelijke. Hoe sneller men rijdt, hoe groter de remafstand en hoe groter de kans op ongevallen. Ik treed u volledig bij: we moeten er alles aan doen om de veiligheid in de schoolomgeving te maximaliseren. We hebben daartoe de 30 kilometerzone ingevoerd. De studie wijst uit dat handhaving heel belangrijk is en vraagt welke verdere infrastructurele maatregelen mogelijk zijn. De handhaving moet de nodige aandacht krijgen. Je kunt zoveel borden plaatsen als je wilt, als er niet wordt gehandhaafd, blijf je met het probleem zitten.

Wij leveren inspanningen op het gebied van infrastructuur. Wij hebben drie aanpakken. Er zijn de permanente zone 30 en de dynamische zone 30. En in bepaalde omstandigheden, omdat een gewestweg een doorstroming moet realiseren, is de invoering van een 30 kilometerzone niet aangewezen. Dat wil niet zeggen dat er dan geen andere maatregelen moeten worden gerealiseerd om de veiligheid van die schoolomgeving te maximaliseren. Ik treed hier volledig bij dat we maximale inspanningen moeten leveren om die verkeersveiligheid te realiseren, ook vanuit de infrastructurele mogelijkheden die wij hebben.

U verwijst naar de vraag die de heer Laurys gisteren stelde over de flexdrempels. Ik heb gezegd dat we bijkomend zullen onderzoeken of dat een oplossing is. Mijnheer Glorieux, u hebt ook terecht verwezen naar de Module 10, het mobiliteitsconvenant dat de mogelijkheid biedt om samen met de lokale besturen aanpassingen door te voeren. Ik hoop dat we nog meer dan in het verleden die Module 10 zullen kunnen toepassen. We hebben het daarover ook gehad in de commissie voor Openbare Werken, toen we het hadden over de problematiek van de vereenvoudiging, over heel die problematiek van de convenanten en de modules. De onteigeningen zullen wij naar het gewestelijke niveau trekken. Ik hoop dat we daar sneller kunnen overgaan tot de uitvoering van infrastructurele werken.

Die Module 10, waarnaar u terecht verwijst, biedt heel wat mogelijkheden. U vraagt bijkomende informatie, of er wel voldoende middelen zijn. Het gaat hier om het artikel 63 punt 01. In 2006 werd 8,8 miljoen euro uitgegeven in het kader van die Module 10. Mocht het probleem alleen budgettair zijn, kan ik u hier verzekeren dat ik dat oplos. Dat zit vervat in dat artikel 63 punt 01. Ik ga er van uit dat wanneer men maximaal die Module 10 toepast, ik daar ook de nodige budgetten zal voor uitrekken. Dat heb ik al in 2006 voor een bedrag van 8,8 miljoen euro gedaan.

Het is ook belangrijk om mee te geven dat er 645 scholen in kaart werden gebracht door het Agentschap Wegen en Verkeer, en dat er 275 scholen met een dynamische zone 30 zijn. Waar we een permanente zone 30 moeten invoeren, zullen we dat doen. Waar het beter en mogelijk is om een dynamische zone 30 in te voeren, moeten we een dynamische zone 30 invoeren. En waar er bijkomende infrastructurele ingrepen nodig zijn, zullen we dat ook verwezenlijken.

Heel belangrijk is dat de veiligheid primeert, zowel voor u, mijnheer Glorieux, als voor mij en ik denk voor heel het parlement. Wij zullen de nodige initiatieven nemen, samen met de lokale overheden en met de budgetten die we in de toekomst zullen hebben. Dat zal samen met de handhaving gebeuren, maar dat is een dossier dat mijn bevoegdheid overschrijdt. Dat is een federale bevoegd-

heid en, zoals u weet, zit ik hier, en ik zal er dan ook voor zorgen dat dit wordt uitgevoerd.

De heer Eloi Glorieux: Dank u, mijnheer de minister, voor uw antwoord. Ik ben blij dat u de analyse onderschrijft. De erkenning van een probleem is natuurlijk altijd een eerste stap om het op te lossen. Maar ik blijf op mijn honger zitten. U zegt dat het budgettair zeker geen probleem is. Maar wat is dan het probleem? Hoe komt het dan dat een dergelijk onderzoek nog altijd vaststelt dat een overgroot deel van de automobilisten de zone 30 niet respecteert? Als het geen financieel probleem is en er dus niet te weinig middelen zijn om die infrastructurele maatregelen door te voeren, is het dan een probleem van politieke onwil? Ik weet het niet.

Er zijn een heleboel ingrepen die niet zo verschrikkelijk veel hoeven te kosten. De octopuspalen bijvoorbeeld, die flashy palen die duidelijk zichtbaar maken dat je je in een schoolomgeving bevindt, zie ik in Vlaanderen wel staan.

Ik ben dagelijks onderweg en ze staan bij veel meer schoolomgevingen nog niet. Dit zou een initiatief kunnen zijn om er op korte termijn voor te zorgen dat de schoolomgevingen op zijn minst zichtbaar zijn.

Mijnheer de minister, ik ben blij dat u de problemen onderschrijft en zegt naar oplossingen te zullen streven. Als het geen budgettair probleem is, wat is het dan wel en hoe zult u het oplossen?

Minister Kris Peeters: Mijnheer Glorieux, mijn bevoegdheid betreft de gewestwegen en scholen in de nabijheid van een gewestweg binnen een straal van 150 meter. Er liggen ook heel wat scholen aan gemeentelijke wegen. De lokale overheid heeft ook een verantwoordelijkheid in deze.

Wat betreft de Module 10, als we met de lokale overheid samenwerken, dan doen we een investering van 100 of 50 percent naargelang de nabijheid van de gewestweg of niet. Ik ga ervan uit dat de lokale overheden samen met ons verder de nodige stappen zetten. Ik onderstreep dat de budgetten zeker voldoende moeten zijn. Als er te weinig signalisatie is, dan moeten we de gemeenten stimuleren om dit verder aan te pakken. Ook dat wil ik doen. Module 10 gaat specifiek over scholen op of in de nabijheid van een gewestweg.

De heer Eloi Glorieux: Misschien moeten we gemeenten aansturen om effectief meer gebruik te maken van die module.

Minister Kris Peeters: Dat zou kunnen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de beslissing van de Franstalige meerderheid van de gemeenteraad van Sint-Genesius-Rode betreffende de oproepingsbrieven en inschrijvingen voor de federale verkiezingen

ACTUELE VRAAG van de heer Christian Van Eyken tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de inschrijving van Belgen die in het buitenland verblijven voor de komende verkiezingen in de faciliteitengemeenten en de beslissing ter zake van de gemeenteraad van Sint-Genesius-Rode

De voorzitter: Dames en heren, de ministers Moerman en Keulen zijn onderweg. We schorsen enkele minuten tot de ministers in het halfrond zijn.

- *De vergadering wordt geschorst om 18.07 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 18.11 uur.*

Dames en heren, we hervatten de vergadering.

De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, er zijn nog zekerheden in het leven. Als er verkiezingen op til zijn, dan zijn er problemen in de Vlaamse Rand. Een groot aantal gemeentebesturen dat geconfronteerd wordt met de vraag om verkiezingen te organiseren in een grondwettelijke kieskring, zegt in eer en geweten en uit respect voor de Grondwet en de rechtstaat niet mee te kunnen doen aan de organisatie van die verkiezingen. U hebt gisteren in de commissie geantwoord dat u die colleges geen sancties zult opleggen.

Iets heel anders zijn de steekspelen die bij herhaling worden gespeeld door sommige besturen van faciliteitengemeenten. De spelletjes komen erop neer om keer op keer bewust de taalwetgeving te overtreden en uw omzendbrief van 8 juli 2005 niet toe te passen. Ze leggen arresten van de Raad van State naast zich neer. Dat gebeurt telkens weer. Een van de voortrekkers bij die besturen is Sint-Genesius-Rode, de bewuste corridorgemeente. Maandag heeft een meerderheid in de gemeenteraad beslist om de Franstalige inschrijvingsformulieren te aanvaarden van Belgen die in het buitenland verblijven. Er is ook beslist om 11.000 Nederlandstalige oproepingsbrieven te laten drukken en 7000 Franstalige. Die eerste beslissing is flagrant in overtreding met de taalwetgeving zoals in uw omzendbrief van 8 juli 2005 staat.

Wat de tweede beslissing betreft, is er onmiskenbaar een aanzet tot overtreding. Het gaat immers over een recidi-

ve. We weten perfect waar het gemeentebestuur naartoe wil. We hebben dat al bij vorige gelegenheden kunnen vaststellen, laatst nog enkele maanden geleden, bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2006. We zijn er zeker van dat ze Franstalige kiezers, of beter nog, kiezers waarvan ze denken dat het Franstaligen zijn, een Franstalige oproepingsbrief zullen versturen met behulp van onwettelijke taalcodes. Er zijn nog zekerheden in het leven.

Ik heb u daarover al enkele maanden geleden onderzocht. Bij die gelegenheid zei u dat de taalwetgeving klaar en duidelijk is. U kondigde toen sancties en maatregelen aan. U zei toen onder meer: “het hoofdstuk sancties is niet afgesloten”, en ook “we laten het zeker en vast niet zomaar ongemerkt voorbijgaan”.

Vandaag gaat het opnieuw erg duidelijk over een onwettige beslissing. In het aanvullend Regeerakkoord van de Vlaamse Regering staat de duidelijke verbintenis dat de taalwetgeving strikt moet worden nageleefd. Het is goed dat u zegt dat de taalwetgeving klaar en duidelijk is. Maar dat is niet genoeg. Die taalwetgeving moet op het terrein kordaat worden afgedwongen. Zo niet blijft in die gemeente de wet dode letter. Meer zelfs: zo niet verwordt de eigen Vlaamse toezichtsbevoegdheid tot iets waarmee deze bestuurders die bewust de wet overtreden eens goed lachen. De geloofwaardigheid van de voogdijminister staat op het spel. Men vraagt zich af welke sancties u hebt genomen naar aanleiding van vorige overtredingen.

Ik heb twee vragen. Een: wat zult u doen met de beslissing van de meerderheid van de gemeenteraad van Sint-Genesius-Rode van vorige maandag? Zult u die beslissing schorsen? Welke andere sancties zult u nemen? Zult u na deze recidive een duidelijke lijn trekken en dat gemeentebestuur zeggen dat het genoeg is geweest? Twee: welke sancties hebt u genomen na de vaststelling van overtredingen in de organisatie van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen?

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik had mijn vraag al voor het reces voorbereid, maar vandaag is het onderwerp actueler dan ooit. Vandaag immers zou u, als bevoegde overheid, kunnen optreden inzake de inschrijving op de kieslijsten van Belgen die in het buitenland verblijven. Wat is er gebeurd? Op een collegiezitting van april is effectief besloten om de personen die zich ingeschreven hebben, in de kiezerslijsten op te nemen. Een groot aantal van deze formulieren waren in het Frans opgesteld. Een schepen heeft zich daartegen verzet, en daarop is het agendapunt op de gemeenteraad van afgelopen maandag besproken.

In tegenstelling met wat de heer Demesmaeker zegt, denk ik dat uw omzendbrief en de omzendbrief-Peeters

niet van toepassing zijn. In de commissiebijeenkomst van gisteren hebt u nog gezegd dat de omzendbrieven niet op alle zaken van toepassing zijn. Het gaat in dit geval om burgers die er daadwerkelijk voor kiezen om zich in te schrijven en dus zelf de daad daartoe stellen. Ze hebben zelf dat formulier van het internet gedownload en nadien ingediend. Vier jaar geleden ontstond hetzelfde probleem in Sint-Genesius-Rode. Op 13 mei 2003 heeft het Hof van Beroep van Brussel daarover een arrest geveld. De rechtbank stelde dat de gemeente Sint-Genesius-Rode die formulieren moet aanvaarden, zelfs al zijn ze in het Frans opgesteld.

Ik besluit. Het gaat niet over de toepassing van een omzendbrief. Ik denk dat u in dit verband geen maatregelen moet nemen. Ik hoop bijgevolg dat u niet ingrijpt en vernietigt of de gouverneur vraagt om te schorsen. Er is immers geen sprake van onwettige handelingen.

Minister Marino Keulen: Geachte collega's, ik heb de beslissing van de gemeenteraad van Sint-Genesius-Rode van maandagavond nog niet gekregen. Ik heb ze wel laten opvragen om precies te zien wat er is beslist.

Ik ga dus niet in hypothesen praten maar de wetgeving is glashelder. Faciliteiten gelden alleen voor de inwoners van de eigen gemeente. Met andere woorden, Belgen in het buitenland die zich laten registreren als kiezer in Sint-Genesius-Rode, moeten dat doen in het Nederlands. Dat is gewoon de inhoud van de bestuurstaalwetgeving.

We hebben ook nog een misschien onverwachte maar duidelijke bondgenoot, het federale ministerie van Buitenlandse Zaken. In de onderrichtingen van de FOD Buitenlandse Zaken staat: "Voor een gemeente in het Nederlandstalig landsgedeelte kan dus enkel een Nederlandstalig formulier worden gebruikt om zich in te schrijven." Idem voor een gemeente in het Franstalige landsgedeelte, in het Frans dus. In het Duitstalige landsgedeelte in het Duits. "Voor Brussel (de 19 gemeenten die het Brusselse Gewest vormen) heeft u de keuze tussen het Nederlands en het Frans." Verder wordt op de website www.diplomatie.be dit principe nog eens herhaald ten behoeve van de gemeentebesturen, bij wijze van vraag en antwoord. De vraag: "Wat doet u als de formulieren niet ingevuld zijn in de officiële taal van uw gemeente?" Het antwoord: "U stuurt de formulieren terug aan de FOD Buitenlandse Zaken met opgave van de reden hiervoor. De FOD Buitenlandse Zaken zal de formulieren terugsturen naar de kiezer en hem vragen ze in de juiste taal in te vullen."

Als Sint-Genesius-Rode galant was geweest, had het aan die 300 potentiële kiezers via de FOD Buitenlandse Zaken laten weten dat ze zich moesten inschrijven in het Nederlands. Ik zou nog eens een oproep tot verantwoordelijkheid willen doen. Ik vraag aan alle gemeentebesturen dat die verkiezingen kunnen plaatsvinden op 10 juni.

Die verkiezingen moeten plaatsvinden want het is een grondrecht waar de mensen aanspraak kunnen op maken. Mensen hebben stemplicht. We mogen die verkiezingen dus niet in het gedrang brengen door onwettige handelingen of onwettige beslissingen.

Ik wil dus zien wat er precies in de beslissing van Sint-Genesius-Rode staat. Maar alleszins zijn zowel de onderrichtingen van de FOD Buitenlandse Zaken als de bestuurstaalwetgeving ondubbelzinnig en glashelder. In Sint-Genesius-Rode moet men zich als Belg in het buitenland als kiezer laten registreren in het Nederlands.

Het onderzoek over de verkiezingen van 8 oktober 2006 loopt nog steeds. Het heeft al meteen consequenties voor die Franstalige besturen. Ik heb vandaag in vier van die zes randgemeenten de burgemeester nog altijd niet benoemd: in Kraainem, Linkebeek, Wezembeek-Oppem en in Sint-Genesius-Rode. Dat betekent in de praktijk dat in het college één Franstalige schepen minder zit want een van de schepenen is waarnemend burgemeester. Dat geeft ook intern wat gehakketak want men heeft natuurlijk heel wat afspraken op voorhand gemaakt en men kan die nu niet nakomen. Maar dat heeft men volledig aan zichzelf te wijten. In Wemmel en Drogenbos heb ik de burgemeester wel benoemd omdat die twee randgemeenten zich volledig aan de wetgeving hebben gehouden. Ik ben een legalist en ik pas de wet toe.

Hetzelfde zullen we ook doen met het terugvorderen van de kosten. Als we eenmaal weten wie verantwoordelijk is voor het verzenden van die foutieve Franstalige oproepingsbrieven, dan zal die persoon voor de kosten opdraaien.

Voor de federale verkiezingen van 10 juni 2007 is de federale minister van Binnenlandse Zaken Dewael verantwoordelijk. U moet eigenlijk uw vraag aan hem stellen.

Laat het duidelijk zijn dat de oproepingsbrieven in de faciliteitengemeenten in het Nederlands moeten worden verstuurd. Landgenoten die daar eventueel een Franstalige versie van willen, kunnen dat vragen en dan krijgen ze dezelfde oproepingskaart in het Frans toegestuurd. Ook daar geldt onverkort de bestuurstaalwetgeving.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, voor het eerste deel van uw antwoord kan ik u alleen maar volmondig bijtreden. Ik ben er in mijn vraag niet verder op ingegaan, maar het is duidelijk dat faciliteiten enkel gelden voor de inwoners van de gemeente zelf. Voor mensen die in het buitenland verblijven, moet dat in het Nederlands.

Dit is natuurlijk een politiek spelletje. Dat was de kern van mijn vraag. Deze gemeentebesturen spelen spelle-

tjes. Ze weten het perfect, maar aanvaarden nu eenmaal niet dat het Vlaamse gemeenten zijn, en willen dat door politieke steekspelletjes duidelijk maken. De vraag is in hoeverre we daarin mogen meegaan.

Het verwondert me een beetje dat er zes maanden na de gemeenteraadsverkiezingen nog altijd geen resultaat is van het onderzoek.

Minister Marino Keulen: Maar wel al consequenties.

De heer Mark Demesmaeker: Wel consequenties, maar nog altijd geen concrete resultaten, terwijl het voor iedereen duidelijk is dat de gemeentebesturen willens en wetens en bij herhaling de wetten overtreden en spelletjes spelen.

Artikel 71 van het Gemeentedecreet is heel duidelijk: “De Vlaamse Regering kan de burgemeester, schepen of voorzitter van de gemeenteraad schorsen of afzetten wegens kennelijk wangedrag of grove nalatigheid.”

Mijnheer de minister, in dit geval gaat het om een telkens herhaalde inbreuk, in strijd met omzendbrieven, in strijd met uw omzendbrief, in strijd met de taalwetgeving en in strijd met arresten van de Raad van State. Het spel heeft zijn regels en de scheidsrechter moet die regels doen naleven. Als de spelers de spelregels overtreden, moet de arbiter zeer snel en kordaat ingrijpen. Dat kan met een gele kaart, en als het nog eens gebeurt, moet het met een rode kaart. Voor mij komt op dit moment alleen nog een rode kaart in aanmerking. Zo niet verliezen wij alle gezag en geloofwaardigheid in de Vlaamse Rand rond Brussel.

Sint-Genesius-Rode is een corridorgemeente en een aantal Franstalige politici maken er geen geheim van dat ze hun oog op die gemeente hebben laten vallen, want de heer Di Rupo en anderen zeggen dat met zoveel woorden. Mijnheer de minister, het zou van kordaatheid getuigen, mochten we in de aanloop naar de belangrijke verkiezingen van 10 juni, tonen dat wij daar de voogdij hebben, dat wij daar de baas zijn en onze eigen wetten en decreten laten naleven als wij dat willen.

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer de minister, ik wil toch verwijzen naar een arrest van 12 mei 2003. Daarin staat: “Overwegende dat een particulier in het Frans een formulier heeft ingevuld en ondertekend, waarin hij zijn inschrijving vraagt in het kiesregister van de gemeente Sint-Genesius-Rode als kiezer voor de federale verkiezingen van de federale wetgevende Kamers. Dit formulier moet hem noodzakelijkerwijs zijn verstrekt door de diplomatieke of consulaire beroepspos-ten. Overwegende dat die particulier in zijn betrekkingen met de gemeente bijgevolg gebruik mag maken van een formulier in het Frans.”

Dat staat duidelijk in een arrest van 2003, mijnheer de minister. Ik denk dat het hier niet gaat om een betrekking van een gemeente naar een particulier, maar om een betrekking van een particulier naar een gemeente.

Mijnheer de minister, u zegt dat u die burgemeesters nog niet hebt benoemd. Wil dat zeggen dat u wacht op het verloop van de verkiezingen in die gemeenten vooraleer de burgemeesters worden benoemd?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, de problematiek is inderdaad niet nieuw. Ik denk dat er een onderscheid is tussen de periode na het arrest van de Raad van State, dat de omzendbrief-Peeters heeft gevalideerd, en de periode daarvoor.

In 2003 zaten we met dezelfde problematiek, zowel wat betreft het taalgebruik bij het versturen van de oproepingsbrieven als wat betreft het zich inschrijven in een gemeente door Belgen uit het buitenland.

Het Koninklijk Besluit van 4 september 2002 zegt heel duidelijk: “Het formulier moet worden opgesteld in de taal van de gekozen gemeente.”

De heer Van Rompuy en ikzelf hebben daar in 2003 ook al vragen over gesteld. Toen heeft de toenmalige minister van Binnenlandse Aangelegenheden Van Grembergen gezegd dat dit heel duidelijk was: het is de taal van de gekozen gemeente, wat het Nederlands is voor faciliteitengemeenten in Vlaanderen. Op aanvraag kan het eventueel in het Frans. Op 30 april 2003 verwees hij dus al naar de omzendbrief-Peeters. Alleen was die toen nog niet gevalideerd door de Raad van State als de enige juiste interpretatie. Hetzelfde gold voor de oproepingsbrieven. Wij hebben met de federale verkiezingen in 2003 en de verkiezingen voor het Vlaams Parlement meegemaakt dat de federale minister van Binnenlandse Zaken ter zake een omzendbrief stuurde, waarin hij stelde dat wat de faciliteitengemeenten betrof, de Vaste Commissie voor Taaltoezicht moest worden gevolgd en de oproepingsbrieven dus moesten worden verzonden in de taal van de geïnteresseerde.

Op hetzelfde ogenblik ging er een omzendbrief van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden de deur uit, waarin dan weer stond dat alles in het Nederlands moest worden verstuurd en dat er desgevallend op aanvraag een aanvraag in het Frans kon worden verzonden.

Mijnheer Van Eyken, ondertussen heeft de Raad van State heel ondubbelzinnig verklaard dat de omzendbrief-Peeters de enige juiste interpretatie is. We hebben dat trouwens ook gezien bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Mijnheer de minister, u verschuilt zich nogal vlug achter de stelling dat de federale overheid de verkiezingen organiseert. De gemeenteraad van Sint-Genesius-Rode heeft een beslissing genomen waartegen een klacht is ingediend. Ik vind dat u als vertegenwoordiger van de voorgedijoverheid moet optreden. Het gaat hier over het samenstellen van de kiezerslijsten en burgemeesters die wel ongehoorzaam zijn aan het arrest van het Arbitragehof. Maar goed, dat is een ander debat. Dat hebben we gisteren gevoerd. Wat als die namen nu in kiezerslijsten komen? Sommige kiezers hebben een Franstalig formulier verzonden ter inschrijving op de kiezerslijst. Op basis daarvan is de kiezerslijst samengesteld. Wie kan daar dan een klacht tegen indienen? Ik vind dat u, als voorgedijminister van de Vlaamse Regering, zelf het initiatief zou moeten nemen, en de wetgeving ter zake eens zou moeten uitpluizen.

Als die oproepingsbrieven worden verzonden, dan kunt u natuurlijk zeggen dat de verkiezingen dan niet geldig zijn, maar we weten allemaal dat het niet zo is dat men zich, zoals bij de gemeenteraadsverkiezingen, tot de Raad van State kan wenden om ze ongeldig te verklaren. Bij parlementsverkiezingen is het het parlement zelf dat de verkiezingen al dan niet geldig verklaart. Laten we ons wat dat betreft geen enkele illusie maken. De Kamer zal nooit bij eventuele overtredingen op basis van de taalwetgeving de verkiezingen van Kamer en Senaat ongeldig verklaren. U hebt dus de dwingende opdracht om eens te kijken wat u eventueel kunt doen als het gaat over Belgen uit het buitenland die zich op een onwettige manier inschrijven op die kiezerslijsten: kunt u proactief of eventueel zelfs repressief optreden, of als belanghebbende partij, en die kiezerslijsten of een deel daarvan desnoods nietig laten verklaren? Daar is een taak voor u weggelegd.

Mijnheer Demesmaeker, u zegt wel dat het genoeg is geweest met gele kaarten te trekken en dat er nu al eens een rode kaart moet worden getrokken. Ik denk niet dat we een rode kaart moeten verwachten van deze regering, maar er moet nu wel eens duidelijk worden gezegd dat het afgelopen moet zijn met het door de gemeentebesturen mordicus naast zich neerleggen van elke regelgeving, en dat met een heel bewust politiek doel. Mijnheer de minister, de komende weken is er nog een grote taak voor u weggelegd.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, ik denk dat dit niet de laatste vraag zal zijn die ik krijg over de verkiezingen van 10 juni. Nogmaals, het is de federale overheid die ze organiseert. De spelregels moeten ook wat dit betreft worden gerespecteerd. Het is in eerste instantie de federale minister van Binnenlandse Zaken die daar de verantwoordelijkheid voor draagt. We hebben inderdaad het toezicht op de besturen, en we doen wat we moeten doen.

Ik geef hier opnieuw twee belangrijke principes: de bestuurstaalwetgeving, die wordt toegepast en van

kracht is, en de onderrichtingen van Buitenlandse Zaken, die vandaag ondubbelzinnig zijn, hoewel dat ooit anders is geweest. Naar dat laatste had nog niemand verwezen. Eigenlijk blijkt uit de onderrichtingen van Buitenlandse Zaken dat men rekening houdt met de bestuurstaalwetgeving.

Ik blijf ertoe oproepen dat de verkiezingen plaatsvinden. De mensen moeten daarop kunnen rekenen. Ze hebben recht om te gaan stemmen en zijn er zelfs toe verplicht. De gemeentebesturen moeten zich als verantwoordelijke instellingen gedragen.

Mijnheer Van Eyken, u vraagt hoe het zit. Voor de burgemeesters die de wet toepassen is er geen enkel probleem. Die benoem ik. Een burgemeester heeft een voorbeeldfunctie, die in eerste instantie wordt afgerekend op de mate waarin hij de wetgeving handhaaft.

Wanneer ik de beslissing binnenkrijg van Sint-Genesius-Rode, zal ik een beslissing nemen conform de principes die ik hier heb. Mijnheer Van Hauthem, wat betreft de kiezerslijsten is het Hof van Beroep verantwoordelijk. Inwoners van het kiesgebied Brussel-Halle-Vilvoorde kunnen daar klacht neerleggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de aangekondigde herstructurerings bij Opel Antwerpen

ACTUELE VRAAG van de heer Ludwig Caluwé tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel over de aangekondigde herstructurerings bij Opel Antwerpen

ACTUELE VRAAG van mevrouw Caroline Genez tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de aangekondigde herstructurerings bij Opel Antwerpen

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Een aantal collega's had daarstraks een déjà vu. Ik ook, maar het is geen aangenaam gevoel. Een klein half jaar geleden debatteerden we over een gelijkaardig probleem, naar aanleiding van de slechte berichten die ons toen bereikten vanuit de

Volkswagenvestiging in Vorst. Vandaag is het de vestiging van General Motors in Antwerpen die ons meedeelt dat het niet goed gaat.

We hebben van de directie van de betrokken firma een e-mail ontvangen. Ze communiceert eerlijk en open. Ze bevestigt wat sommigen al lang vreesden en vermoedden. “Er zijn geen plannen om de productie van de compacte wagens toe te kennen aan de General Motors-fabriek in Antwerpen na 2010,” aldus de directie. “General Motors Europe werkt samen met de sociale partners aan opties voor assemblageactiviteiten in billijke volumes voor Antwerpen. Momenteel stellen we nog 4500 mensen te werk, maar met deze finale strategische beslissing die we hebben genomen zal dat aantal drastisch verminderen met minimum 1400 eenheden.”

Dit komt bijzonder hard aan omdat de betrokken vestiging een heel goede reputatie had. De arbeiders waren bijzonder productief. De directie was het daarover eens. De politici hebben dit keer hun verantwoordelijkheid zoveel mogelijk genomen om investeringen op die plaats aantrekkelijk te houden. Maar het heeft allemaal niet mogen baten.

Wat kunnen we nu doen? Die vraag hebben we ons vorige keer ook gesteld. Mevrouw de minister, u antwoordde toen dat u doet wat u kunt. U hebt een opdracht, namelijk ‘de twaalf werken van minister Moerman,’ waar u mee bezig bent. Twee zijn al gerealiseerd, misschien meer. Maar is dat wel voldoende? Jeroen Lissens van De Tijd zegt dat we ons geen illusies moeten maken.

Mevrouw de voorzitter, ik citeer: “De belangrijke beslissingen, de marketing, het design en de ontwikkeling gebeuren allemaal in het buitenland, waar de constructeurs hun hoofdzetel hebben. Geen enkele Belgische fabriek bouwt zijn motoren zelf, VW in Vorst heeft zelfs geen eigen perserij.” In dit citaat wordt het probleem ten gronde samengevat. Als we de bestuurskrachten niet in eigen handen kunnen nemen in deze sector, dan zijn we gehandicapt.

Ik meen dat het de heer Schouppe was die zich tijdens het vorige debat heel terecht luidop heeft afgevraagd of het geen tijd wordt dat we proberen om Vlaams kapitaal in Vlaamse handen te houden en het te investeren in de sectoren waar het nuttig en nodig kan zijn, onder meer in de automobielsector.

Mevrouw de minister, uw twaalf werken vormen een stukje goed huiswerk, maar hoever staat het ermee? Ze hebben weinig of geen resultaat opgeleverd, maar het is toch goed dat het parlement ze blijft opvolgen. Bent u bereid om in te gaan op het voorstel van de heer Schouppe? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik denk dat we gisteren allemaal geschrokken zijn door het nieuws. We wisten dat er problemen waren, dat we iets konden verwachten, maar we hadden niet verwacht dat 1400 werkplaatsen onmiddellijk zouden moeten verdwijnen. Bovendien is er geen echt perspectief op het voortbestaan van het bedrijf na 2010. Er is sprake van een operatie zoals bij Volkswagen-Audi, met Chevrolet, maar daar worden toch nog heel veel vraagtekens bij geplaatst. Wat zich nu afspeelt, is het meest dramatische scenario.

Mevrouw de minister, toen ik u hierover ondervroeg op 7 maart, zei u dat u permanent contact onderhield met de directie van General Motors. U vertelde ook dat u voor het bedrijf bent gaan pleiten in Detroit. Terecht wou u geen uitspraken doen over mogelijke maatregelen om geen drastische beslissingen in de hand te werken. Nu worden we echter geconfronteerd met een drastische beslissing. Kon u uit uw contacten opmaken dat de beslissing van deze aard was, dat we dit konden verwachten?

U vertelde ook dat u zich proactief voorbereidde op een eventuele drastische beslissing. Welke mogelijke maatregelen houdt uw voorbereiding in?

Natuurlijk is dit niet alleen uw verantwoordelijkheid, maar wat zal er gebeuren ten aanzien van de 1400 werknemers? Laten we trouwens voorzichtig zijn met in onze uitspraken over dit aantal, want het is mogelijk dat het via onderhandelingen kleiner kan worden. We hoeven ons op dit moment niet neer te leggen bij 1400 werknemers.

Wat zal er gebeuren ten aanzien van de mensen die hun job verliezen? En wat zullen we doen om het bedrijf ook na 2010 te laten voortbestaan? Dit is wellicht onze belangrijkste uitdaging.

Wat zal er gebeuren met de toeleveranciers? Geel ligt op dit moment ook stil. Welke maatregelen zullen worden genomen?

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de twee voorgaande sprekers hebben uiteraard al aangehaald waar het vandaag over gaat. Ze hebben de droeve problematiek geschetst van een fenomeen dat bijna cyclisch is geworden in de Vlaamse automobielsector. We worden nog maar eens geconfronteerd met het cynisme van het internationale kapitalisme en we moeten ons als politieke klasse dringend eens afvragen hoe we, vooral internationaal, een tegenmacht kunnen organiseren.

Het is vooral cynisch omdat we met Opel Antwerpen een heel grote fabriek zien afslanken. Ze is performant

inzake productiviteit en kosten. Daarvoor mogen we zowel de Vlaamse als de federale regering dankbaar zijn. Er is een afzetmarkt en een kwaliteitsgarantie. Dan kunnen we alleen maar meewarig het hoofd schudden en droevig zijn bij zoveel cynisme.

Bovendien is het ook een strategische beslissing van een multinational die niet echt goed te verklaren is. Ik liet me vertellen dat de loonkosten in het Duitse Bochum hoger zijn dan bij ons, na de inspanningen die we hebben geleverd, dat de Zweedse fabriek zwaar verlieslatend is en geen grotere afzetmarkt heeft dan Vlaanderen. Met Polen zullen we op het vlak van de kosten nooit kunnen wedijveren. Het is een strategische beslissing die ons, modale burgers, politici, ondernemers en economen met verstomming slaat.

Mevrouw de minister, u staat achter de Taskforce Automobielen en hebt de voorbije jaren zwaar aan die kar getrokken. Van 1995 tot 2007 hebben verschillende overheden niet minder dan 25 miljoen euro geïnvesteerd in de automobielsector, ook in Opel Antwerpen. Wat biedt dat aan garanties inzake tewerkstelling?

Ik weet wel dat we met een economische realiteit rekening moeten houden en dat de autoassemblage met overproductie te kampen heeft. Maar als we echt investeren in die sector, ook met publieke middelen, dan zouden toch de nodige garanties aan huidige en toekomstige tewerkstelling moeten worden geboden.

Wat zijn de garanties die het huidige bedrijf biedt? Ik heb de indruk dat het een schimmigevecht is. Het is dezelfde teneur als bij Volkswagen Vorst. Eerst kondigt men het meest dramatische scenario aan om daarna nog iets achter de hand te hebben om de pil te vergulden. Dit is ongelooflijk cynisch. Ik hoop dat we van de bedrijfsleiding zo snel mogelijk duidelijkheid kunnen krijgen over de opties die de werknemers nog resten.

We zullen samen met de federale collega's een heel actieve politiek moeten voeren voor de mensen die eerst getroffen zijn. Het gaat over 1.200 of 1.400, maar hopelijk minder mensen. We moeten heel snel een hertewerkstellingspolitiek voeren. We moeten de hertewerkstellingscel maximaal ondersteunen. Hopelijk krijgen we dan heel snel de sluitende garantie voor het nieuwe model en voor een stabiele productie op de lange en middellange termijn van 100.000 wagens, waarvoor ook de vakbonden vragende partij zijn.

Dit zijn enkele informatieve vragen die aansluiten bij de condoleances voor de werknemers en hun gezinnen.

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mevrouw de voorzitter, collega's, uw vragen zijn samen te vatten in vijf stuks.

Wat hebt u al gedaan? Wat zult u nu doen? Hebt u al contacten gehad met de directies? Wat met de tewerkstelling bij de toeleveranciers? Hoeveel steun hebt u al naar het hoofd van die mensen gegooid? Onderhuids is er een zesde vraag: hebben al die geleverde inspanningen eigenlijk wel zin?

Deze morgen las ik, net als u, een aantal commentaren. Niemand kan zeggen dat de politiek te weinig heeft gedaan. Dan heb ik het niet over mezelf, maar over de gezamenlijke inspanningen die iedereen heeft gedaan. Bij bepaalde mensen was de teneur zelfs dat we te veel hebben gedaan, dat we er al die energie niet moesten instoppen.

We hebben dat niet willen doen. Wij zijn niet willen meegaan in het doemdenken van diegenen die zeggen dat de industrie hier weg mag, omdat het toch allemaal geen zin heeft. Dat belet echter niet dat er diepgaande, structurele mutaties bezig zijn. Daar moet je zeker en vast ook voor hebben.

Dat betekent niet dat je machteloos moet staan toekijken. Je kunt proactief optreden, en dat hebben we gedaan met het 12 puntenplan. Dat heeft zin gehad, want in de andere dossiers heeft het wél wat opgeleverd: de nieuwe modellen in Ford Genk, de nieuwe modellen bij Volvo Cars in Gent en de nieuwe activiteit voor de hele Europese groep bij Volvo Trucks in Oostakker.

Het blijft evenwel een feit dat de werkgelegenheid in de sector daalt, zeker als je het over een langere periode bekijkt. Men slaagt er immers telkens in om een nieuw model te produceren met minder werknemers. Zelfs in de fabrieken waar het nieuwe model van de Astra gebouwd zal worden, zal dat met nieuwe mensen gebeuren.

Wat is de stand van zaken van de Taskforce Automobielen en het 12 puntenplan? Ik ga het niet allemaal in detail overlopen, dat heb ik al in de commissie gedaan. Er zijn maatregelen geweest die hun effect niet gemist hebben, niet alleen in de automobielsector, maar ook in de industrie. De loonkostdaling is bijvoorbeeld een heel belangrijke maatregel. De vermindering van de bedrijfsvoorheffing op ploegenarbeid die doorgestort moet worden, van 2,5 naar 10,7 procent in minder dan twee jaar, heeft de loonkost doen dalen. Dat brengt ons niet op gelijke hoogte van Bochum, maar maakt ons dit jaar qua loonkost zelfs vier procent goedkoper dan Bochum. Wat dat betreft, zijn we dus zeker competitief.

Aangezien die lastenverlaging op ploegenarbeid de automatische indexatie min of meer compenseert, kwam het er eigenlijk op neer – zeker na de intentieverklaring van de vakbonden vorige week, dat ze akkoord gaan met een pure indexatie van de lonen en niets meer – dat de fabriek heel goede troeven in handen had.

Uiteindelijk hebben alle partijen inspanningen geleverd in dit dossier. Ook de vakbonden hebben dat gedaan. Zij hebben niet alleen op het vlak van het loon een aantal eisen laten vallen, maar ook op het vlak van flexibiliteit zijn ze ver gegaan. Alle partijen hebben inspanningen geleverd op het vlak van loon en op het vlak van flexibiliteit, door in te stappen in de filosofie van het plusminusconto.

Op de opmerking dat we hier in Vlaanderen alleen auto's in elkaar steken en niets anders doen, kan ik zeggen dat ook daaraan gewerkt wordt in het 12 puntenplan. Anderhalf tot twee jaar geleden werd er in de sector niets aan innovatie gedaan. Dankzij de mechanismen die we hebben opgestart – tien percent surplus in subsidiedossiers en het uittrekken van middelen – is op anderhalf jaar tijd 22,5 miljoen euro in innovatieprojecten gestopt – in de hele sector, niet alleen in GM. Meer dan 9 miljoen daarvan komt van de overheid. Van zo goed als niets naar 22,5 miljoen, dat is niet niets. Het is de bedoeling om in Flanders Drive 2, de competentiepool van de automobielsector, heel dat onderzoeks- en innovatielukkig beter uit te bouwen en er nog meer activiteiten te doen.

Ik merk echter een tendens – en dat is niet alleen in de automobielsector, maar in heel wat industriële takken – om de autonomie van de lokale CEO's in te perken binnen de groep en om ze hetzij financieel minder handtekenbevoegdheid te geven, hetzij minder bevoegdheid tout court in de packing order in de groep. Dat is een onrustwekkende evolutie. In sommige groepen zien we ook een tendens om beslissingen te nemen die voor de ganse groep gelden, bijvoorbeeld voor heel Europa of voor een bepaald type van activiteiten.

We willen samenwerking tussen de constructeurs om ervoor zorgen dat men samen onderzoek en innovatie kan doen in een precompetitieve fase. De constructeurs zijn daar zelf vragende partij voor. Het mag natuurlijk niet zijn dat dit doorkruist wordt door een strategie die in die groepen wordt gevolgd en waarbij men, vanuit het buitenlandse hoofdkwartier, uiteindelijk top-down alles gaat beslissen.

Ik wil dus wel zekerheid hebben voor ik in dat plan stap. Het plan ligt op tafel. De inspanningen zijn geleverd.

Wat de steun betreft, mevrouw Gennez, u hebt het over 25,6 miljoen euro. Gisteren heb ik dat cijfer inderdaad gebruikt maar het gaat niet over steun aan de sector als dusdanig maar alleen aan GM. Het gaat over verschillende types van steun. Het grootste deel daarvan is opleidingssteun. Er zit ook een behoorlijk aandeel ecologiesteun in en steun in het kader van de Vlamivormmaatregel. Vlamivorm bestaat nu niet meer maar werd in 1999 toegekend. De gedetailleerde cijfers daarvan zal ik schriftelijk bezorgen.

Wat gaan we in de toekomst doen? De deur is niet gesloten. Er is geen bericht van sluiting van de fabriek. Ook

hier vormt samenwerking de essentie. Dat is een groot verschil met het dossier van Volkswagen Vorst.

Maandag heb ik met de vakbonden van GM rond de tafel gezeten. Gisteren hebben we met collega's uit de federale en uit de Vlaamse Regering opnieuw met de vakbonden samen gezeten. We zijn ook bijeengekomen met de Vlaamse directies. Het is van het grootse belang dat we in dit dossier aan hetzelfde zeel trekken. We zijn overeengekomen met de collega's uit de federale regering dat we op zeer korte termijn – en dan heb ik het over enkele weken – de Europese directie willen zien om duidelijkheid te krijgen over de toekomst van GM Antwerpen. Er is geen sluiting aangekondigd maar er is ook geen duidelijkheid over het type activiteit na 2010. Daar moet zo snel mogelijk duidelijk worden.

Vorige maand heb ik nog gezegd dat we proactief bezig waren. Ik heb over dit dossier toen niets gezegd, mijnheer Caluwé. Het ging over de hypothese dat er afvloeiingen zouden zijn en de manier waarom de werknemers zo snel mogelijk aan een andere job zouden kunnen worden geholpen. Dat is vooral de bevoegdheid van minister Vandenbroucke uit de Vlaamse Regering en minister Vanvelthoven uit de federale regering. Voor de details verwijs ik nu naar hen. De werkgevers in de Antwerpse regio hebben al een inventaris opgemaakt van wie waar zou kunnen beginnen. Dat bedoelde ik met die proactieve aanpak. We zitten dus niet te wachten op slecht nieuws maar gaan proactief na wat er in zo'n geval mogelijk is.

Wat de toeleveranciers betreft, is het dossier van GM en de toekomst na 2010 het hoofddossier dat moet worden opgelost. Als we daar een perspectief hebben, volgt automatisch het perspectief voor de toeleveranciers.

De heer Jan Penris: Mevrouw de minister, uw antwoord bevredigt me. Het was gemakkelijk geweest indien we er een spelletje van oppositie en meerderheid van hadden gemaakt, maar dat doen we niet. Daarvoor is de situatie te ernstig. Ik blijf erbij dat ik geloof dat u hebt gedaan wat u kon. Ik geef u voorlopig dan ook krediet voor de verdere uitwerking van uw taskforceplan.

Ik wens u veel succes met de onderhandelingen die u met de respectieve directies zult voeren. We moeten ons echter afvragen of we niet verder moeten denken. Dat wilde ik ook aangeven met het voorstel van de heer Schouppe. Wij zijn de greep op ons industriële leven volledig aan het verliezen, niet alleen in de automobielsector maar ook in andere grote industrietakken. Daarstraks was er het debat over BAM. De kandidaat-overnemers in dat verhaal zijn een paar kleine Vlaamse aannemertjes die hier de lokale verankerings moeten garanderen maar in wezen zijn het grote internationale bouwgroepen.

Het zijn Fransen en Egyptenaren die de markt in handen nemen. In de automobielsector is dat niet anders.

We hebben natuurlijk wel andere tijden gekend. Vroeger was Vlaanderen een sterk ondernemingsland, zeker voor de industrie. We moeten zeker niet melancholisch naar dat industriële verleden kijken. Toch moeten we niet onderschatten dat de industrie potentie heeft. De automobielsector stelt nog altijd 100.000 mensen rechtstreeks en onrechtstreeks te werk. Ze is een belangrijke industrietak. We moeten daar ambitieus durven zijn.

Ik heb ook geen toverformule. Mocht ik ze hebben, dan zou ik ze onmiddellijk toepassen. Ik zou dan ook durven voorstellen met zijn allen na te denken over de manier waarop we het industriële tegoed dat we nog hebben, kunnen verankeren.

De idee-Schouppe is wat dat betreft interessant. Het zou interessant zijn als het parlement het minstens verder zou onderzoeken.

De heer Ludwig Caluwé: We zijn vandaag wat geschokt. We moeten echter op de ingeslagen weg doorgaan. We mogen niet zeggen dat de automobielsector als zodanig definitief en compleet verloren is. We moeten innoveren en trachten een aantal goede vestigingen in stand te houden.

Op heel wat punten is veel bereikt. Men zou kunnen zeggen dat we nog meer hadden kunnen doen inzake de arbeidskosten. Dan hadden we misschien meer kans gemaakt. Ik voeg daar onmiddellijk aan toe dat dit helemaal geen garantie biedt. De cijfers zijn in elk geval vergelijkbaar met die van Bochum.

Minister Fientje Moerman: Ze zijn beter, mijnheer Caluwé. Die kosten zijn nu lager. Op dit moment verandert dat niets aan de situatie.

De heer Ludwig Caluwé: Er zijn andere factoren die eventueel zouden kunnen spelen. Als we zien hoe een aantal beslissingen genomen worden, kunnen we ons daar vragen bij stellen. Het klopt dat we vragen moeten stellen over de verankering. We zien ook dat waar gedurende een hele tijd relatief zelfstandige vestigingen van multinationals in Vlaanderen met een vrij grote betekenis en een vrij grote autonomie van het management aanwezig waren, dit nu wordt terug gedrongen. We moeten misschien eens nagaan hoe we dat op de een of andere manier kunnen keren.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, eerst en vooral zou ik willen onderschrijven dat er zeer belangrijke inspanningen zijn geleverd om gunstige omgevingsfactoren te

creëren en zo de automobielsector in Vlaanderen een toekomst te geven.

Mevrouw de minister, u hebt dat ook toegelicht. Een van de instrumenten die u hebt aangewend, is het organiseren van een ronde tafel met alle actoren om ze achter een en hetzelfde project te krijgen. Dat heeft zijn nut bewezen. Vandaag moeten we echter vaststellen dat de pijlers waarop die ronde tafel steunt niet allemaal dezelfde proportie hebben. De tafelpoten zijn niet allemaal even lang. We moeten het evenwicht van de inspanningen zeer goed bewaken.

U hebt ook toegelicht dat de overheid belangrijke inspanningen heeft gedaan. Ik verwijs naar de federale verlaging van de ploegenpremies, de vormingsinspanningen van de Vlaamse Regering. Ik zal daar straks nog even op terug komen.

Werknemers werden bereid gevonden om inspanningen te leveren via meer flexibiliteit en loonmatiging. Van de kant van de werkgevers wordt echter geen werkzekerheid geboden. Integendeel, de enige zekerheid die we hebben is de onzekerheid. De ronde tafel staat scheef. Ik stel me meer bepaald vragen over de financiering van het vormingsprogramma door de Vlaamse Regering waarvoor de Europese Commissie onlangs geen groen licht heeft gegeven. Het ging om een bedrag van 5,33 miljoen euro. In een ander geval heeft ze wel de toelating gegeven. Toen ging het om 2,18 miljoen euro.

Toen de Europese Commissie ruim twee weken geleden de beslissing heeft genomen, bleek dat deze schijf nog niet was uitbetaald. Wat is de stand van zaken in dat verband? Wat werd uitbetaald? Zouden we niet trachten bij te sturen. Het aantal getroffen werknemers ligt, gelukkig, nog niet vast. Als blijkt dat ze geen plaats meer hebben bij GM, zouden we ze kunnen heroriënteren.

Ik sluit me ook aan bij de opmerkingen van mevrouw Gennez. Als we een gunstig economisch kader creëren via toelagen aan bedrijven, wordt het dan ook geen tijd om daar garanties aan te koppelen inzake duurzame tewerkstelling? Op die manier bieden we toch enige zekerheid aan die mensen die door hun dagelijkse arbeid ook meewerken aan de welvaart in Vlaanderen?

Minister Fientje Moerman: Om op uw punctuele vraag te antwoorden, mijnheer Van Malderen: wat u zegt over dat dossier van 2,18 miljoen euro is inderdaad juist. Dat bedrag heeft groen licht gekregen van de Europese Commissie, maar dat moet nog worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Wat het tweede betreft, waar u zegt dat het bedrag in de eerste plaats moet worden aangewend om de arbeiders die het bedrijf verlaten maximaal gewapend op de arbeidsmarkt

te brengen: daar moeten we kijken wat kan en wat niet kan. Maar opleidingssteun is enkel in het bedrijf mogelijk, je kunt maar opleiding geven aan diegenen die in het bedrijf zijn. Daarover kan ik u geen uitsluiting geven.

Om nog even terug te komen op die zogenaamde piste-Schoupe. Wij hebben inderdaad veel kapitaal gemobiliseerd voor het Vlaamse bedrijfsleven. Denk maar aan alle instrumenten bij PMV, onder andere ARKImedes en de ARKIV's. We werken daar trouwens samen met de private investeerders. Denken we maar aan het renovatiefonds en aan een aantal andere instrumenten. We doen dus echt veel. Maar als u vraagt wat we specifiek voor de automobiellindustrie doen, hebt u het over constructeurs. Dat zijn buitenlandse groepen. Ik weet niet hoeveel kapitaal u wilt ophoesten. De Minerva was het laatste Belgische merk. Ik weet niet of het Vlaams was of van de andere kant.

Dat gaat dus niet, maar wat we wel doen, is ervoor zorgen dat door dat actieplan ook de toeleveranciers in de innovatie en de onderzoeksprojecten worden betrokken. Op die manier proberen we verandering tot stand te brengen. Dat gebeurt wel, en daarin wordt geld gestopt. Zeggen dat er niets gebeurt, is niet juist. Hier een Vlaamse kapitaalinjectie in de constructeurs voorstellen, als oplossing voor de structurele mutaties die plaatsvinden, lijkt mij niet direct de juiste oplossing.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, ik wijs er u graag op dat u op de banken een nieuwe handleiding voor de opmaak van amendementen vindt. Deze handleiding kadert in de doelstelling 'verbetering van de kwaliteit van de decreetgeving', zoals opgenomen in het Beleidsplan 2004-2009. We hopen uiteraard dat deze handleiding u allen en uw politieke medewerkers zal helpen bij de opmaak van amendementen.

BENOEMING VAN EEN LID VAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN HET VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is overeenkomstig artikel 7 van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Gewelddpreventie bij het Vlaams Parlement de benoeming van een lid van de Raad van Bestuur van het Vlaams Instituut voor Vrede en Gewelddpreventie, ter

vervanging van de heer Jan Dereymaeker, destijds op voordracht van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen benoemd.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen heeft bij brief van 12 maart 2007 de heer Jan Renders voorgedragen.

Vraagt iemand hieromtrent nog het woord? (*Neen*)

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik de heer Jan Renders benoemd tot lid van de Raad van Bestuur van het Vlaams Instituut voor Vrede en Gewelddpreventie.

ROUWHULDE

De voorzitter: Dames en heren, beste collega's, vorige week, in de nacht van donderdag op vrijdag, is onze oud-collega en oud-minister Marc Galle overleden. Hij was 76 jaar.

Voor velen zal Marc Galle de taalraadsman blijven. Marc Galle, die Germaanse filologie studeerde in Gent en nadien doctoreerde aan de VUB, is een van de architecten van wat in de jaren zestig en zeventig nog 'Algemeen Beschaafd Nederlands' heette. Op de toenmalige BRT-radio gaf hij elke morgen om halfacht zijn taalwenken onder de veelzeggende titel 'Voor wie haar soms geweld aandoet'.

Naast taalraadsman was Marc Galle ook politicus. Hij werd geboren in een socialistische familie en trad in 1955 toe tot de toen nog unitaire BSP, waar hij zich profileerde als een strijdbaar flamingant.

In 1977 werd Marc Galle verkozen tot volksvertegenwoordiger voor Aalst. Later volgden ministerposten: Galle werd minister 'bevoegd voor de Vlaamse Gemeenschap' in de regeringen van Martens en Eyskens tot 1981. In datzelfde jaar werd hij minister in de eerste Vlaamse regering van Gaston Geens.

In datzelfde jaar werd hij minister in de eerste Vlaamse Regering van Gaston Geens.

Marc Galle heeft mee de basis gelegd voor het Vlaamse milieu- en afvalbeleid en hij verbond zijn naam onder meer aan de oprichting van een Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij, aan het Afvalstoffendecreet en aan de oprichting van de OVAM.

Onder Gaston Geens was hij minister van Ondergeschikte Besturen en Gesubsidieerde Werken; een

portefeuille die we nu ‘Binnenlandse Aangelegenheden’ noemen.

Na zijn ministersloopbaan werd Marc Galle opnieuw volksvertegenwoordiger en lid van de Vlaamse Raad. In 1989 verhuisde hij naar het Europees Parlement.

Bij deze gelegenheid wil ik, namens u allen, aan mevrouw Galle en de familie mijn welgemeende deelneming aanbieden.

Mag ik u vragen om, ter nagedachtenis van de overledene, enkele ogenblikken stilte in acht te nemen?

– *De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken stilte in acht.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, op vraag van de indieners wil ik voorstellen om de stemming over de met redenen omklede moties met nummers 1161 en 1160 uit te stellen. (*Instemming*)

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot het verlenen van voorrang in de plenaire vergadering

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer De Meulemeester bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Mevrouw de voorzitter, kan het voorstel van resolutie betreffende de bijzondere oppervlaktedelfstoffenplannen, stuk 1134 nummer 1, rechtstreeks in de plenaire zitting van volgende week worden behandeld?

De voorzitter: Ik zal aan het Uitgebreid Bureau voorstellen om dit toe te voegen aan de agenda.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 3 februari 1998 houdende vaststelling van het wapen van privé-personen en instellingen-1069 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over het amendement op artikel 3 en over het artikel 3 van het ontwerp van decreet.

Aan de orde is de stemming over amendement 1 van de heer Vanackere, mevrouw Roex en de heren Gatz en Demesmaeker op artikel 3.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
108 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen

Aan de orde is de stemming over het aldus geamendeerde artikel 3.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
106 leden hebben ja geantwoord.

Het aldus geamendeerde artikel is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
108 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten (opschrift gewijzigd door de Plenaire Vergaering: Ontwerp van decreet houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie)

– 1070 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over het amendement tot vervanging van het opschrift, de amendementen op de artikelen 2, 3, 4 en 5 en over de artikelen 2, 3, 4 en 5 van het ontwerp van decreet.

Aan de orde is de stemming over amendement 1 van de heer Vanackere, mevrouw Roex en de heer Gatz op het opschrift.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 2 van de heer Vanackere, mevrouw Roex en de heren Gatz en Demesmaecker op artikel 2.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
106 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 3 van de heren Vanackere, mevrouw Roex en de heren Gatz en Demesmaecker op artikel 2.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
106 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Dames en heren, aan de orde is de stemming over amendement 4 van de heer Vanackere, mevrouw Roex en de

heren Gatz en Demesmaecker op artikel 2.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
105 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Dames en heren, aan de orde is de stemming over het aldus geamendeerde artikel 2.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Het aldus geamendeerde artikel 2 is aangenomen.

Dames en heren, aan de orde is de stemming over amendement 5 van de heer Vanackere, mevrouw Roex en de heren Gatz en Demesmaecker op artikel 3.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Dames en heren, aan de orde zijn is de stemming over amendement 6 van de heer Vanackere, mevrouw Roex en de heren Gatz en Demesmaecker op artikel 3.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Dames en heren, aan de orde is de stemming over het aldus geamendeerde artikel 3.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Het aldus geamendeerde artikel 3 is aangenomen.

Dames en heren, aan de orde is de stemming over amendement 7 van de heer Vanackere, mevrouw Roex en de heren Gatz en Demesmaeker op artikel 4.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Dames en heren, aan de orde zijn is de stemming over het aldus geamendeerde artikel 4.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
105 leden hebben ja geantwoord.

Het aldus geamendeerde artikel 4 is aangenomen.

Dames en heren, aan de orde is de stemming over amendement 8 van de heer Vanackere, mevrouw Roex en de heren Gatz en Demesmaeker op artikel 5.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
105 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Dames en heren, aan de orde zijn is de stemming over het aldus geamendeerde artikel 5.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
105 leden hebben ja geantwoord.

Het aldus geamendeerde artikel 5 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het aldus geamendeerde ontwerp van decreet.

Stemming nr. 16

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het aldus geamendeerde ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het hergebruik van overheidsinformatie – 1077 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 17

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
80 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu – 1081 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 18

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 op het vlak van het toezicht van de Vlaamse Regering op de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen – 1098 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 19

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
102 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van de schrapping en de aanpassing van eindtermen voor het studiegebied Algemene vorming van het secundair onderwijs voor sociale promotie – 1116 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 20

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
81 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Rudi Daems, de dames Mieke Vogels en Vera Dua en de heren Jos Stassen, Jef Tavernier en Eloi Glorieux tot besluit van het op 18 april 2007 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Masterplan Antwerpen, de werking van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) en het parlementaire controlerecht ter zake – 1186 (2006-2007) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 21

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
6 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 25 april 2007 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 19.20 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Hilde Crevits, Rudi Daems, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schoupe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Steven Vanackere, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandebossche, Joris Vandembroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Agnes Bruyninckx: gezondheidsredenen;

Luc Van den Brande, Paul Wille: buitenslands;

Herman De Reuse, Jacky Maes, Johan Sauwens, Karim Van Overmeire: ambtsverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Marie-Rose Morel.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner

Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Steven Vanackere, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Steven Vanackere, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen

Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borcht, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borcht, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren,

Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 10:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van

Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 11:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borcht, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 12:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borcht, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 13:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 14:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 15:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren,

Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 16:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 17:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Hilde De Lobel, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, John Vrancken

Stemming nr. 18:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Robert Voorhamme, John Vrancken

NEEN-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

Stemming nr. 19:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan

Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 20:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Hilde De Lobel, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, John Vrancken

Stemming nr. 21:

JA-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Hilde De Lobel, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, John Vrancken
